



**Conselleria d'Habitatge,
Territori i Mobilitat**

Direcció General d'Harmonització
Urbanística i Avaluació Ambiental

Exp: 57E/2022

Document: resolució

Emissor (DIR3): A04043884

Òrgan substantiu i promotor: DG d'Energia i Canvi Climàtic

R/V:

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula la declaració ambiental estratègica del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les Illes Balears)(exp. 57E/2022)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 25 de maig de 2026, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR:

La declaració ambiental estratègica del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les Illes Balears

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les Illes Balears es tramita com una avaluació ambiental estratègica ordinària ja que està inclòs en el punt 1 de l'article 12 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, *pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears* i la tramitació a seguir és la que s'estableix a la secció 1a «Procediment de l'avaluació ambiental estratègica ordinària per a la formulació de la declaració ambiental estratègica ordinària» del capítol I del títol II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, *d'avaluació ambiental* i al capítol I «Avaluació ambiental estratègica de plans i programes» del Títol III del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

La informació que ha de contenir l'estudi ambiental estratègic és, com a mínim, la prevista a l'article 20 i a l'annex IV de la Llei 21/2013.

Ha de contenir també els aspectes que determina el document d'abast de 24 d'agost de 2022.

C/ del Gremi de Corredors, 10

(Polígon de Son Rossinyol)

07009 Palma

Tel. 971 17 60 88

serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 1 de 89





2. Descripció i ubicació del pla

1. L'objecte del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic (PTECC) és establir el marc integrat i transversal d'ordenació i planificació d'objectius, polítiques i accions que han de permetre complir amb els objectius i finalitats previstes a la Llei 10/2019, de canvi climàtic de les Illes Balears.

2. El marc estratègic del PTECC ha de tenir el contingut mínim següent:

- a) Els escenaris climàtics de referència, partint de les projeccions climàtiques disponibles en cada moment.
- b) L'anàlisi dels principals impactes prevists en els escenaris climàtics.
- c) Els riscos i les possibles vulnerabilitats de la ciutadania i dels diferents sectors i ecosistemes davant el canvi climàtic, així com una anàlisi de la seva capacitat d'adaptació.
- d) Les línies generals d'adaptació per reduir la vulnerabilitat i augmentar la resiliència als canvis prevists que siguin viables des d'un punt de vista econòmic, social i ambiental.
- e) Els indicadors mínims de vulnerabilitat i adaptació.

3. L'àmbit d'aplicació del Pla correspon a totes les polítiques i les activitats públiques i privades que es desenvolupen en les Illes Balears, que han d'estar alineades amb els objectius generals i específics d'aquest Pla.

4. El pla descriu la situació actual de la transició energètica a les Illes Balears i fa referència a la producció i al consum energètic, a la situació de les energies renovables, als fluxos energètics rellevants i a la intensitat energètica. Al pla es posa de manifest que les Illes Balears tenen una elevada dependència energètica de combustibles fòssils, la qual cosa comporta també altes xifres d'emissions contaminants i de gasos d'efecte hivernacle (GEH).

5. El pla explica també la situació actual sobre el canvi climàtic a les Illes Balears i fa una prospectiva de l'evolució energètica de les Illes Balears fins a l'any 2035 a partir dels diferents escenaris contemplats.

6. El pla es basa en els principis bàsics següents:

- Principi 1. Democratització de l'energia, afavorint el dret de la ciutadania a l'accés a l'energia com a consumidors i productors, així com a la informació i a la formació per a adaptar el consum i la producció a maneres sostenibles i eficients, provocant un impacte econòmic, social i ambiental positiu del sistema energètic en la ciutadania.
- Principi 2. Prevenció, establint un marc que asseguri la vigilància i previsió necessàries que permeten una resposta proactiva i concorde a la magnitud dels impactes negatius esperats del canvi climàtic sobre les Illes Balears, reforçant la capacitat d'adaptació i augmentant la resiliència del territori i els sectors socioeconòmics i naturals.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 2 de 89





- Principi 3. Participació, facilitant els canals de col·laboració adequats perquè el desenvolupament de l'acció energètica i climàtica balear sigui impulsat per tots els sectors de la societat.

- Principi 4. Innovació i transformació, impulsant la innovació, el coneixement especialitzat i la capacitat de transformació per a aprofitar les oportunitats lligades a nous nínxols de mercat entorn de l'economia circular i el canvi climàtic.

7. D'acord amb la Llei 10/2019 i en línia amb les polítiques energètiques i normatives estatals i europees per a l'horitzó 2030 així com el paquet de mesures «fit for 55» adoptat per la Unió Europea, els objectius del PTECC són els següents:

- Objectiu 1. Reduir les emissions de GEH respecte del 1990:

o El 55% per a l'any 2030

o El 64% per a l'any 2035

o Neutralitat climàtica per a l'any 2050

- Objectiu 2. Reduir el consum d'energia primària respecte de 2005:

o El 30 % per a l'any 2030

o El 35 % per a l'any 2035

- Objectiu 3. Ampliar la potència d'energies renovables.

o El 38% per a l'any 2030

o El 47% per a l'any 2030

o El 100% per a l'any 2050

- Objectiu 4. Assegurar l'adaptació del territori i dels sectors econòmics de les Illes Balears als principals impactes al canvi climàtic.

8. Per tal d'assolir els objectius marcats, es proposa un programa de mesures, el qual s'estructura en quatre pilars principals. Per cadascun dels pilars s'estableixen diferents línies estratègiques, que es desenvolupen en accions i aquestes, al seu torn, en subaccions. A continuació s'indiquen els pilars, les línies estratègiques i les accions:

- Pilar 1. Estabilització i decreixement de la demanda energètica. Aquest pilar permetrà reduir la dependència energètica exterior i l'avançament cap a un escenari amb la màxima autosuficiència i garantia de subministraments energètic.

Línia estratègica d'actuació 1.1. Gestió de la demanda elèctrica a través del foment d'estalvi i l'eficiència energètica.





Acció 1.1.1. Rehabilitació energètica d'edificis existents per a reduir el seu consum energètic, incloent-hi les instal·lacions turístiques.

Acció 1.1.2. Adaptació de la normativa urbanística per a minimitzar les barreres a la rehabilitació energètica del parc edificat existent.

Acció 1.1.3. Plans de substitució d'equipament ineficient (electrodomèstics, calderes, il·luminació...).

Acció 1.1.4. Millora dels certificats d'eficiència energètica d'edificis públics i privats, ampliant la informació que contenen.

Acció 1.1.5. Reglamentació i desenvolupament de plans de gestió energètica per a edificis i indústries.

Acció 1.1.6. Foment de l'estalvi d'emissions en el procés constructiu, reforma o rehabilitació de les edificacions i ús de materials de construcció de baix impacte ambiental, preferentment d'origen local.

Acció 1.1.7. Establiment de requisits perquè les noves edificacions tinguin un consum energètic quasi nul.

Acció 1.1.8. Millora de l'eficiència energètica en equips i processos i diversificació energètica en el sector industrial.

Acció 1.1.9. Promoure l'ús de la generació centralitzada mitjançant District Heating and Cooling (DHC).

Acció 1.1.10. Aprovisionament a l'administració pública d'energia verda certificada i foment de la produïda a les Balears.

Acció 1.1.11. Millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions d'enllumenat públic existents.

Acció 1.1.12. Promoció de tecnologies d'alta eficiència en instal·lacions del Cicle integral de l'aigua.

Acció 1.1.13. Plans de renovació de maquinària agrícola.

Acció 1.1.14. Foment d'un turisme més sostenible a les Illes Balears.

Línia estratègica d'actuació 1.2. Generalització de les energies renovables.

Acció 1.2.1. Implantació d'instal·lacions renovables.

Acció 1.2.2. Repowering i renovació tecnològica d'instal·lacions renovables existents.

Acció 1.2.3. Foment de la generació descentralitzada i l'autoconsum en l'àmbit privat.

Acció 1.2.4. Desenvolupament de comunitats energètiques locals (autoconsum compartit).

Acció 1.2.5. Incorporació de renovables en edificis i aparcaments públics.

Acció 1.2.6. Obertura a la participació local en els projectes d'instal·lacions d'energia renovable.

Acció 1.2.7. Reducció del funcionament de les centrals de generació d'electricitat tèrmiques.

Acció 1.2.8. Promoció de gasos renovables per a obtenció d'energia tèrmica.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 4 de 89





Acció 1.2.9. Desenvolupament de programes específics d'aprofitament energies renovables d'ús tèrmic i mesures de promoció per àrees tecnològiques: biomassa, geotèrmia, aerotèrmia, solar tèrmica.

Acció 1.2.10. Desenvolupament de tecnologies de l'hidrogen verd.

Línia estratègica d'actuació 1.3. Promoció de la mobilitat sostenible.

Acció 1.3.1. Integració de criteris de mobilitat sostenible en els plans generals d'ordenació urbanística que permetin la reducció de l'ús del transport privat.

Acció 1.3.2. Promoció de les maneres de transport menys emissores.

Acció 1.3.3. Millora de la infraestructura de transport públic.

Acció 1.3.4. Transició cap a la mobilitat elèctrica, donant suport a la instal·lació de punts de recàrrega i el recanvi del parc vehicular balear.

Acció 1.3.5. Gestió sostenible de ports.

Acció 1.3.6. Promoció d'embarcacions menys contaminants.

Acció 1.3.7. Eficiència en el transport mitjançant sistemes de gestió de flotes i conducció eficient.

Acció 1.3.8. Impuls al desenvolupament i implantació de Plans de Mobilitat Urbana Sostenible (PMUS).

Acció 1.3.9. Gestió sostenible d'aeroports.

Línia estratègica d'actuació 1.4. Potenciació d'actius energètics.

Acció 1.4.1. Millora de les interconnexions amb la península i entre illes.

Acció 1.4.2. Millora de la capacitat d'evacuació i seguretat de subministrament.

Acció 1.4.3. Sistemes d'emmagatzematge energètic per a flexibilitzar i optimitzar el sistema energètic mitjançant la implementació de tecnologies que aporten flexibilitat al sistema elèctric.

- Pilar 2. Adopció de criteris d'economia circular.

Línia estratègica d'actuació 2.1. Reducció dels residus al mínim.

Acció 2.1.1. Prevenció de residus.

Acció 2.1.2. Foment del reciclatge i reutilització de subproductes, afavorint la substitució de matèries primeres per subproductes o materials procedents de la valorització material de residus.

Acció 2.1.3. Foment del reciclatge.

Línia estratègica d'actuació 2.2. Producció i consum local i sostenible.

Acció 2.2.1. Promoció de sistemes de producció agrícola agroecològics més diversificats i eficients que permetin aconseguir una agricultura i una ramaderia que puguin desenvolupar varietats locals adaptades a les noves condicions climàtiques i avançar cap a un model d'autosuficiència alimentària de qualitat.

Acció 2.2.2. Foment de pràctiques agrícoles que redueixin l'emissió de GEI.

Acció 2.2.3. Plans de renovació de maquinària agrícola.





- Pilar 3. Resiliència als impactes del canvi climàtic.

Línia estratègica d'actuació 3.1. Millora de l'alerta primerenca i gestió de l'emergència climàtica.

Acció 3.1.1. Generació d'escenaris de canvi climàtic d'alta resolució adaptats als SSP-AR6 per a les Illes Balears.

Acció 3.1.2. Desenvolupament de sistemes d'alerta primerenca.

Acció 3.1.3. Actualització de l'avaluació prospectiva de riscos de desastres considerant les projeccions i escenaris de canvi climàtic.

Acció 3.1.4. Fomentar els compromisos de les administracions locals amb el Pacte de Batlies pel Clima i l'Energia Sostenible.

Línia estratègica d'actuació 3.2. Preparació de la població davant dels riscos climàtics

Acció 3.2.1. Desenvolupament d'un sistema d'informació que permeti avaluar les conseqüències del canvi climàtic sobre la salut.

Acció 3.2.2. Establiment de programes de vigilància i seguiment dels efectes del canvi climàtic sobre la salut humana.

Acció 3.2.3. Capacitació del sistema de salut per fer front al canvi climàtic.

Línia estratègica d'actuació 3.3. Protecció dels ecosistemes.

Acció 3.3.1. Millora dels esquemes de conservació i protecció dels ecosistemes terrestres i marins, preservant la seva qualitat i fomentant els serveis ambientals que ofereixen.

Acció 3.3.2. Prevenció de la desertificació i la degradació de terra i foment de la reforestació de terres degradades.

Acció 3.3.3. Estratègies de defensa contra incendis forestals a través d'intervencions preventives sobre el territori.

Acció 3.3.4. Identificació d'espècies amenaçades (actualment o en el futur) pel canvi climàtic i definir actuacions per a assegurar la seva conservació.

Acció 3.3.5. Generació d'un sistema d'alerta per a detectar i actuar davant l'arribada d'espècies al·lòctones potencialment invasores.

Acció 3.3.6. Foment de la gestió forestal sostenible com a eina per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic i promoció de la bioeconomia.

Acció 3.3.7. Analitzar el desenvolupament de programes de pagament compensatori a iniciatives forestals per als serveis ambientals, paisatgístics i recreatius generats.

Línia estratègica d'actuació 3.4. Millora de la capacitat d'adaptació del recurs hídric i de les activitats agroramaderes.

Acció 3.4.1. Millora del coneixement sobre les masses d'aigua per incrementar-ne la resiliència.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 6 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 6/90



Acció 3.4.2. Reducció del contingut de clorurs de les aigües residuals urbanes per garantir la seva posterior reutilització.

Acció 3.4.3. Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials.

Acció 3.4.4. Accions encaminades a minimitzar les pèrdues d'aigua en la xarxa de proveïment.

Acció 3.4.5. Incorporació a la planificació del reg agrícola dels impactes del canvi climàtic i foment de la seva modernització.

Acció 3.4.6. Valorització de varietats i races, principalment locals i autòctones, que tinguin més capacitat per a adaptar-se a les noves condicions climàtiques d'acord amb treballs genètics i ecofisiològics.

Acció 3.4.7. Millora del coneixement del consum de l'aigua mitjançant teledetecció.

Línia estratègica d'actuació 3.5. Adaptació al canvi climàtic d'infraestructures.

Acció 3.5.1. Anàlisi de risc climàtic de les infraestructures elèctriques.

Acció 3.5.2. Foment de les solucions basades en la naturalesa en entorns urbans.

Acció 3.5.3. Incorporació del risc climàtic en les infraestructures.

Acció 3.5.4. Adaptació de les infraestructures educatives al canvi climàtic.

Línia estratègica d'actuació 3.6. Turisme sostenible i adaptat al canvi climàtic.

Acció 3.6.1. Fomentar la resiliència del sector turístic.

Acció 3.6.2. Sensibilització del sector turístic envers el canvi climàtic.

Línia estratègica d'actuació 3.7. Protecció de la costa i del medi marí.

Acció 3.7.1. Promoció de solucions basades en la naturalesa per a l'estabilització i la protecció de la línia de costa enfront dels riscos climàtics.

Acció 3.7.2. Desenvolupament de l'anàlisi de riscos costaners i del coneixement per a la definició d'iniciatives d'adaptació en la costa i la mar.

Acció 3.7.3. Mesures de capacitat i conscienciació sobre les conseqüències del canvi climàtic al medi marí i a les zones costaneres.

Acció 3.7.4. Incorporar criteris d'adaptació al canvi climàtic en la gestió dels ecosistemes litorals i marins.

Acció 3.7.5. Planificació de la gestió davant fenòmens extrems en zones costaneres. Finançament i assegurances per a l'adaptació al canvi climàtic en espais litorals.

Acció 3.7.6. Impuls a la coordinació institucional i la participació social per a l'adaptació en la costa i la mar.

- Pilar 4. Coneixement, tecnologia i innovació per facilitar la implantació del Pla.

Línia estratègica d'actuació 4.1. Sensibilització i exemplificació.

Acció 4.1.1. Formació per a mitigar el canvi climàtic i adaptar-se als seus impactes, destinada a tots els nivells educatius i al professorat.





Acció 4.1.2. Formació professional sobre canvi climàtic per al foment de l'ocupació verda.

Acció 4.1.3. Inclusió de la perspectiva climàtica a la contractació pública.

Acció 4.1.4. Facilitar l'aprovació dels projectes de EERR.

Acció 4.1.5. Desenvolupament de projectes específics de canvi climàtic i energia amb entitats supraregionals.

Acció 4.1.6. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

Acció 4.1.7. Transició justa i perspectiva de gènere.

Línia estratègica d'actuació 4.2. Recerca i desenvolupament.

Acció 4.2.1. Desenvolupament d'un inventari de gasos d'efecte hivernacle propi per a les Illes Balears, que inclogui tots els sectors indicats per l'IPCC en els seus guies per al càlcul d'inventaris nacionals.

Acció 4.2.2. Impuls i promoció de programes de recerca, desenvolupament i innovació en canvi climàtic per als diferents sectors, tant en mitigació com en adaptació.

Acció 4.2.3. Promoció de la participació balear en projectes nacionals i europeus de recerca i/o innovació sobre la transició energètica, la mitigació de gasos d'efecte hivernacle o adaptació al canvi climàtic.

Acció 4.2.4. Estudi de la vulnerabilitat dels cultius i la biodiversitat més susceptibles de patir els impactes climàtics previstos.

Acció 4.2.5. Avaluació de la vulnerabilitat de les masses d'aigua davant dels efectes del canvi climàtic.

Acció 4.2.6. Creació d'un observatori de canvi climàtic i medi ambient de les Illes Balears.

Línia estratègica d'actuació 4.3. Col·laboració publicoprivada.

Acció 4.3.1. Foment de marcs de col·laboració entre els sectors públic, privat, entitats sense ànim de lucre i/o la universitat per al desenvolupament del Pla.

Acció 4.3.2. Col·laboració amb les autoritats estatals per a aconseguir la reducció d'emissions i la reducció de la vulnerabilitat al canvi climàtic en l'àmbit del transport marítim i el transport aeri.

Acció 4.3.3. Finançament de projectes de mitigació i adaptació al canvi climàtic.

9. Al pla s'estableixen uns indicadors de seguiment de les accions previstes i s'indica la situació actual així com els objectius quinquennals esperats.

10. El pressupost total del Pla és de 10.378.578.382 €, del qual es destina un 93,06% al Pilar 1; un 0,79% al Pilar 2; un 5,9% al Pilar 3 i un 0,25% al Pilar 4.

11. D'acord amb el punt 5 de l'article 10 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica, el pla ha de preveure inicialment una vigència temporal d'almenys deu anys i s'ha de revisar almenys cada cinc per concretar les determinacions que s'han d'aplicar en els períodes quinquennals següents.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 8 de 89





12. D'acord amb el punt 4 de l'article 10 de la Llei 10/2019, el PTECC s'ha d'aprovar, a proposta vinculant de la Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic, mitjançant un decret del Govern de les Illes Balears, amb informes previs del Consell Balear del Clima i del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic.

13. D'acord amb l'article 13 de la Llei 10/2019 i per tal de donar compliment als objectius de reducció d'emissions de GEH, al pla s'estableixen pressuposts de carboni quinquennals per als sectors següents: generació d'energia, indústria, residencial, sector primari, serveis públics, serveis i comerços i transport terrestre.

14. Els objectius establerts a la Llei 10/2019 únicament s'apliquen als sectors en els quals el Govern de les Illes Balears té competències per a intervenir. Així doncs, s'han exclòs els sectors del transport marítim i del transport aeri, els quals han entrat recentment a l'àmbit d'aplicació del règim del comerç de dret d'emissions europeu.

3. Resum de l'estudi ambiental estratègic (EAE)

a) Alternatives

A l'estudi ambiental estratègic s'han estudiat les alternatives següents:

- Alternativa zero o escenari tendencial E0. L'escenari tendencial consisteix a no modificar la tendència actualment existent, per la qual cosa només es tenen en compte les mesures ja aprovades, l'evolució natural de les tecnologies i l'evolució del mercat, sense implementar noves polítiques ni mesures addicionals.
- Alternativa 1 o escenari objectiu E1. Aquest escenari incorpora les polítiques i mesures que s'inclouen en el PTECC per a aconseguir l'objectiu de reducció d'emissions d'almenys el 40% respecte als nivells de 1990 així com almenys els objectius mínims de renovables i eficiència energètica establerts per en la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de la comunitat autònoma d'Illes Balears (almenys el 35% de renovables en el consum d'energia final en 2030 i una millora de l'eficiència energètica d'almenys el 26% en 2030 respecte a 2005 en el consum primari).
- Alternativa 2 o escenari objectiu E2. Aquest escenari incorpora polítiques i mesures per a complir, no sols amb els objectius de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica de la comunitat autònoma d'Illes Balears, sinó també amb els objectius del Pacte Verd de la Comissió Europea on l'objectiu de reducció d'emissions de GEI en 2030 és d'un 55% respecte a 1990. En aquest escenari les emissions netes en 2050 són zero.

Els principals criteris considerats en la comparació de les alternatives són el nivell de compliment dels objectius establerts a la Llei 10/2019 així com l'impacte sobre la garantia de subministrament elèctric. En aquest sentit, es descarta l'alternativa zero o escenari tendencial atès que no compleix amb l'establert a la Llei 10/2019.

Tant l'escenari objectiu E1 com l'E2 compleixen amb els objectius de la Llei 10/2019. No obstant això, l'escenari E2 exigeix un nivell d'intensificació de les mesures major que l'E1,





essent l'escenari E2 més ambiciós i requerir major inversió, a més de ser més beneficiós per la ciutadania de les Illes Balears en comprometre-la amb els objectius de la Unió Europea i ajudar a assolir els objectius de la Llei 10/2019 abans. Per tant, s'ha optat per l'escenari E2 com l'escenari objectiu del PTECC.

Per una altra banda, a l'estudi ambiental estratègic també s'explica que a l'informe anual de cobertura de la demanda en els territoris no peninsulars (TNP) de REE, on es té en compte un tancament programat de les centrals de combustibles fòssils en funció de la seva vida útil reglamentària, es detecta la necessitat de potència addicional per la cobertura a partir de l'any 2023 al sistema elèctric de les Illes Balears. Per aquests dos motius, es conclou que en qualsevol de les alternatives no és possible el tancament total de les centrals quan arribin al final de la seva vida útil, amb la següent consideració: no aturar el carbó i considerar mantenir el funcionament de les turbines de gas malgrat acabar la seva vida útil, en ambdós casos com a mínim fins al 2026, quan es produeixi la segona interconnexió.

b) Relació amb altres plans

D'acord amb l'apartat 1.6 de l'EAE, el PTECC té relació amb aquests instruments de planificació a nivell estatal:

- Instruments de planificació a nivell de canvi climàtic, eficiència energètica i reducció d'emissions de GEH: Llei 7/2021, del 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica; Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima 2021-2030 (PNIEC); Pla nacional d'adaptació al canvi climàtic (PNACC) 2021-2030; Pla d'Energies Renovables (PER) 2011-2020 i Pla Nacional d'Acció d'Eficiència Energètica 2017-2020.
- Instruments de planificació hidrològica i en matèria d'aigües: PERTE de digitalització del cicle de l'aigua.
- Instruments de planificació de la costa i el medi marí: Estratègia marina per a la demarcació llevantí balear i Estratègia d'Adaptació al Canvi Climàtic a la Costa Espanyola.
- Instruments de planificació sobre conservació i protecció de la biodiversitat i geodiversitat: Estratègia de Biodiversitat de la UE 2030; Reglament de Restauració de la Naturalesa de la Unió Europea (2024/1991); Estratègia Nacional d'Infraestructura Verda i de la Connectivitat i Restauració Ecològiques (2021); Plan Estratégico de Humedales a 2030; Estratègia Forestal Espanyola horitzó 2050; Pla Forestal Espanyol; Pla Nacional d'actuacions prioritàries en matèria de restauració hidrologicoforestal, control de l'erosió i defensa contra la desertificació (PNAP); Pla de comptabilitat forestal nacional per a Espanya; Estratègies de conservació i gestió d'espècies amenaçades a nivell estatal; Estratègia Espanyola de Conservació Vegetal; Estratègia Espanyola per a la Conservació i l'Ús Sostenible dels Recursos Genètics Forestals i Programa d'acció nacional contra la desertificació (PAND).

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 10 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 10/90



- Instruments de planificació en matèria de protecció i conservació del patrimoni cultural (patrimoni històric, arqueològic, paisatge, béns d'interès públic, etc.): Conveni Europeu del Paisatge.
- Instruments de planificació territorial, desenvolupament social i econòmic, desenvolupament sostenible i rural: Pla Estratègic d'Espanya per a la Política Agrícola Comuna (PAC) (2023- 2027); Programa Pluriregional d'Espanya FEDER (2021- 2027); Estratègia Espanyola de Desenvolupament Sostenible (EEDS); Pla Sectorial de Turisme Natura i Biodiversitat (2014-2020); Pla d'acció per a la implementació de l'Agenda 2030; Estratègia Espanyola d'Economia Circular-Espanya Circular 2030 i Estratègia Espanyola de Ciència i Tecnologia i d'Innovació 2013-2020.
- Instruments de Planificació energètica i industrial: Pla de desenvolupament de la xarxa de transport d'energia elèctrica 2021-2026; Directrius generals de la nova política industrial espanyola 2030 i Marc estratègic en política de PIME 2030.
- Instruments de planificació en matèria de transport i mobilitat: Pla d'Infraestructures, Transport i Habitatge (PITVI) 2012-2024; Estratègia Espanyola de Mobilitat Sostenible (EEMS); Estratègia d'Impuls del Vehicle amb Energies Alternatives i Marc d'Acció Nacional d'Energies Alternatives al Transport (2016).
- Instruments de planificació en la gestió de residus: Programa Estatal de Prevenció de Residus 2014-2020 i Pla Estatal Marc de Gestió de Residus (PEMAR) 2016-2022.

A nivell autonòmic té relacions amb els instruments següents:

- Instruments de planificació energètica i de canvi climàtic, eficiència energètica i reducció d'emissions de GEH: Pla director sectorial energètic de les Illes Balears (2005) (revisat l'any 2015); Pla d'impuls de les energies renovables (PIER) (2005); Pla d'eficiència energètica (PEE) (2005); Pla d'Inversions per a la Transició Energètica de les Illes Balears; Reial Decret 451/2022, de 14 de juny, pel qual es regula la concessió directa d'ajuts destinats al finançament d'estratègies d'energia sostenible per a les Illes Balears i Canàries, en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i Pla d'Acció de Mitigació del Canvi Climàtic a les Illes Balears 2013-2020.
- Instruments de planificació en matèria de qualitat de l'aire (contaminació atmosfèrica i soroll): Pla Marc de millora de la qualitat de l'aire; Pla de millora de la qualitat de l'aire de Palma 2021 i Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire de Maó 2021.
- Instruments de planificació hidrològica i en matèria d'aigües: Pla Hidrològic de les Illes Balears (2023); Pla de gestió del risc d'inundació de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears (2016) i Pla especial d'actuacions en situació d'alerta i sequera eventual a les Illes Balears (2017).
- Instruments de planificació sobre conservació i protecció de la biodiversitat i geodiversitat: Plans d'ordenació de recursos naturals (PORN); Pla rector d'ús i gestió (PRUG); Plans de





Gestió Xarxa Natura 2000; Pla d'acció de la Reserva de Biosfera de Menorca i Pla Forestal de les Illes Balears PFIB (2015-2035).

- Instruments de planificació territorial, desenvolupament social i econòmic, cooperació i ciència (Plans Territorials; Pla territorial insular de Mallorca; Pla territorial insular de Menorca; Pla territorial insular d'Eivissa; Pla territorial insular de Formentera; Pla Director Sectorial de Pedreres; Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics (PIAT); Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Mallorca (PECMa) i Pla Director Sectorial d'Equipaments Comercials de Menorca (PECMa); Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca; Pla Especial Ruta d'Ordenació i Protecció de la Ruta de Pedra en Sec i Pla de ciència, tecnologia i innovació de les Illes Balears 2018-2022.

- Instruments de planificació de la costa i el litoral (PIMA ADAPTA COSTES a les Illes Balears i Estratègia per a la protecció de la costa a Balears considerant els efectes del canvi climàtic).

- Instruments de planificació industrial i d'ocupació (Pla d'indústria de les Illes Balears 2018-2025; Pla d'ocupació de qualitat de les Illes Balears 2022-2025; Pla Director Sectorial de Mobilitat de les Illes Balears; Pla Director de l'Aeroport de Palma de Mallorca (2001); Pla Estratègic de l'Autoritat Portuària de Balears i Plans Especials de Ports de l'APB; Pla General de Ports de les Illes Balears (2023); Plans de Carreteres dels Consells Insulars; Llei 7/2019 per a la sostenibilitat mediambiental i econòmica de l'illa de Formentera i Pla regulador en Matèria de Transport Públic de Viatgers en Vehicle Turisme pels anys 2024 i 2025 a l'illa de Formentera.

- Instruments de Planificació en la gestió de residus: Plans Directors Sectorials de Residus No Perillosos i Pla Director Sectorial de Prevenció i Gestió de Residus Perillosos de les Illes Balears.

- Plans de Protecció civil (Pla Territorial de Protecció Civil PLATERBAL; Pla Especial de Protecció Civil davant el Risc d'Inundacions INUNBAL); Pla Especial de Protecció Civil davant els fenòmens meteorològics adversos METEOBAL; Pla especial d'emergències sísmiques GEOBAL; Pla Especial davant el risc d'accident en el transport de matèries perilloses MERPEBAL; Pla Especial de Contingència per Contaminació Accidental d'Aigües Marines de les Illes Balears CAMBAL; Plans de risc d'accidents greus amb substàncies perilloses SEVESO i Pla Especial de Protecció Civil davant d'Emergències Radiològiques RADBAL.

A l'EAE s'indiquen quins són els objectius o prescripcions establertes pels instruments de planificació amb els quals pot interaccionar el PTECC i com es tendran en compte al PTECC.

c) Aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient.

Els aspectes rellevants del medi ambient es tracten a l'apartat 3 de l'EAE. Es fa referència als trets bàsics del territori de les Illes Balears. S'aporten dades sobre el clima, la temperatura,

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 12 de 89





les precipitacions, les tendències i projeccions climàtiques, la qualitat de l'aire, la geologia, la hidrologia, els usos del sòl, el patrimoni natural i la biodiversitat, el paisatge i els residus i s'expliquen les diferències que es troben entre aquests factors a les diferents illes.

En relació a les tendències i projeccions climàtiques, a l'EAE s'explica que *«els efectes del canvi climàtic són ja perceptibles a l'entorn de les Illes Balears. Les mesures històriques en matèria de temperatura i precipitació permeten constatar la presència d'una sèrie de canvis que s'estan donant al clima.*

[...]

Es disposa ja d'informació en relació amb els escenaris en matèria de canvi climàtic que mostren que les conseqüències esperables a finals de segle XXI (horitzó 2100) al clima se centren en:

- La disminució de la precipitació mitjana anual.

- L'augment de la temperatura mitjana anual, així com la temperatura mínima i màxima mitjana anual.

En concret, segons un estudi de la Universitat de les Illes Balears, s'han modelitzat les variacions dels paràmetres temperatura i precipitació en diferents models climàtics de concentració de GEH. Les principals conclusions destaquen que la disminució de la precipitació mitjana anual ha caigut al voltant d'un 30% en el període 1951-2006. La previsió per a finals de segle XXI és que la disminució es podria veure augmentada fins al 24% (període 2000-2100).

D'altra banda, en relació amb la temperatura, mentre que el valor anual mitjà en el període 1900-2000 ha augmentat uns 0,46 °C, aquest valor podria incrementar fins als 3,4 °C a finals del segle XXI.

Quant al valor de temperatura màxima anual per al període 2010-2100, aquesta podria incrementar entre 2 °C i 7 °C i la temperatura mínima anual entre 2 °C i 5 °C.

Les projeccions també indiquen que hi haurà un augment en el nombre de dies càlids i nits càlides, i en la durada màxima de les onades de calor.

Les gelades a les Illes Balears tendeixen a desaparèixer. Disminuiran les precipitacions acumulades i el nombre de dies de pluja i un lleuger augment en la durada dels períodes secs i en el nombre de dies amb precipitacions intenses.

Cal destacar que, encara que hi ha un consens en què la tendència és que hi hagi un clima més àrid a les Illes Balears en els pròxims anys, aquest impacte serà desigual en cada illa, a causa de la seva grandària, situació, orografia, etc.».

Un altre aspecte rellevant per al medi ambient a destacar és la dificultat existent per a atendre les demandes d'aigua per a l'abastiment urbà.

Les extraccions d'aigua per al proveïment urbà són una de les pressions que més impacte generen sobre les masses d'aigua subterrànies de la Demarcació Hidrogràfica de les Illes Balears. El desenvolupament de l'activitat turística va augmentar la pressió sobre els aqüífers i va originar problemes de salinització per intrusió marina en alguns d'ells que encara persisteixen en l'actualitat. En general, el descens dels nivells piezomètrics per sobreexplotació afecta en major o menor mesura a tots els aqüífers, sobretot a aquells situats en les zones de major pressió turística. A més, també hi ha una disminució dels recursos hídrics per causes associades al canvi climàtic.

Per una altra banda, tampoc es pot passar per alt que les infraestructures hidràuliques de proveïment i sanejament són grans consumidores d'energia.

Pel que fa als usos del sòl, a l'EAE s'explica que *«les Illes Balears han sofert una evolució en l'ús del sòl, en la qual cosa la superfície de sòls agrícoles i forestals s'han vist lleument reduïdes per a donar major cobertura a la demanda urbanística derivada del creixement del sector turístic.*





L'any 2000 la superfície de sòl destinada a agricultura era de 288.794,3 ha i segons les estadístiques "Distribució General de Grups de cultius i Cobertes de sòl" del MAPA, l'any 2018 la superfície agrícola era de 182.255 i de 160.659 ha en 2021. La superfície agrícola ha sofert una gran reducció.

Quant a la superfície forestal, el 2020 aquesta superfície era de 178.214,7 ha segons l'estudi de l'estat del medi ambient de les Illes Balears 2008-2011, i per als anys 2018 i 2021 (segons les estadístiques del MAPA), de 221.522 ha i 227.465 ha respectivament».

A l'EAE es destaca la biodiversitat singular a causa del seu aïllament geogràfic, que ha permès el desenvolupament d'espècies úniques a través de processos d'endemisme i adaptacions ecològiques específiques.

Quant als residus, la principal fracció generada és matèria orgànica. La major producció de residus es registra durant els mesos de maig, juny, juliol i agost, coincidint amb la temporada alta turística. Un dels aspectes més rellevants a tenir en compte quant a la producció de residus i el seu tractament de cara a la posada en marxa del PTECC a les Illes Balears, és la previsió d'augment de residus derivats de la instal·lació d'energia renovable, de la repotenciació de les actuals instal·lacions fotovoltaïques i de l'electrificació del parc mòbil. És important tenir una previsió del moment en el qual començaran a produir aquests residus i el volum estimat, per a resoldre el seu futur emmagatzematge i tractament de manera que es puguin recuperar la major quantitat de materials possibles.

c) Característiques ambientals de les zones que es poden veure afectades de manera significativa i la seva evolució tenint en compte el canvi climàtic esperat en el termini de vigència del pla o programa.

Tal com s'explica a l'apartat 4 de l'EAE, «el PTECC té una orientació eminentment estratègica i un abast del conjunt balear, en què les mesures que conté no estan completament territorialitzades, per la qual cosa no és possible identificar ubicacions concretes que es poden veure afectades per a cadascuna de les mesures del Pla. Més bé es tracta d'una ubicació genèrica d'àmbit territorial, atenent criteris geogràfics i ecològics».

S'ha de tenir en compte que a les Illes Balears es podrien experimentar diferents efectes del canvi climàtic, que en alguns casos ja s'estan fent notar, com ara:

- Augments de temperatura mitjana: escalfament de la temperatura superficial de l'aigua.
- Canvis al patró de precipitacions anuals: canvis significatius en el repartiment anual; avançament de les pluges de primavera i reducció de les pluges d'estiu i disminució del cabal anual dels cursos d'aigua.
- Augment de riscos naturals: desertificació i incendis forestals.
- Augment de la demanda d'aigua en agricultura.
- Disminució de la productivitat dels cultius.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 14 de 89





- Increment d'esdeveniments extrems: sequeres més llargues i freqüents i onades de calor i augment de la mortalitat com a conseqüència d'aquestes onades, que seran més freqüents, llargues i intenses.

- Augment dels vectors que transmeten malalties pròpies de latituds meridionals.

D'acord amb l'apartat 4.1 «àmbits territorials»:

- **La Serra de Tramuntana i les Serres de Llevant** tenen un alt interès paisatgístic i una alta biodiversitat. Són llocs a on s'afavoreixen els processos endèmics i la singularitat.

Les espècies que hi habiten presenten un alt grau d'especialització a les condicions de vent, temperatura, humitat, salinitat, etc. i, per tant, són àrees sensibles i vulnerables al canvi climàtic.

Gran part de l'àmbit compta amb figures de protecció, com ara Paratge Natural Serra de Tramuntana (2007), Patrimoni Mundial per la Unesco el 2011 (en la categoria de Paisatge Cultural), Xarxa Natura 2000 (Zones d'Especial Conservació (ZEC) i Zones d'Especial Protecció de les Aus (ZEPAS)), el Parc Natural de les Serra de Llevant i els Monuments Naturals del Torrent de Pareis i Fonts Ufanes, entre d'altres.

Amb vista al PTECC de les Illes Balears, es preveu la reducció progressiva d'energies procedents de fonts no renovables, i un augment de les energies renovables. Si bé hi ha restriccions als Plans d'Ordenació de Recursos Naturals, es poden veure afectats els espais naturals protegits per l'ocupació del sòl per energia solar fotovoltaica i el paisatge per la instal·lació d'energia eòlica. S'ha d'explorar el potencial de l'energia geotèrmica a les serres. L'energia de la biomassa és també un potencial que cal tenir en compte relacionat amb les zones muntanyoses, principalment poblades per boscos d'alzines i pins, on hi ha una manca de gestió forestal.

- **Les petites serres, muntanyes i turons** corresponen a la muntanya del Toro a Menorca, al massís de Randa a Mallorca, al sistema de petites muntanyes d'Eivissa i la Mola a Formentera. Es tracta de zones de suau a moderat relleu on conviuen sistemes forestals amb cultius agrícoles, formant una matriu agroforestal de gran qualitat paisatgística i cultural. Les zones boscoses ja estan manifestant els efectes del canvi climàtic, que podran augmentar al llarg dels anys vinents, entre els quals destaquen el decaïment (pèrdua de vigor i defoliació), els canvis fisiològics (augment del cicle vegetatiu de les espècies caducifòlies i increment de la renovació foliar en espècies perennifòlies) i de productivitat (limitació del seu creixement). La disminució de la reserva hídrica del sòl i l'augment de l'evapotranspiració suposen importants factors d'estrès per a la vegetació, cosa que pot ocasionar canvis en la densitat de l'arbrat o en la composició específica. També és previsible un augment de determinades plagues i malalties forestals que poden incidir en la fragmentació de les àrees forestals.

En el context del PTECC de les Illes Balears, els sistemes forestals tenen gran rellevància, pel seu paper com a embornals de CO₂ i la seva vulnerabilitat davant del canvi climàtic, alhora que són proveïdors de biomassa, recurs renovable per a usos energètics o per a edificació,





entre d'altres. A més, són zones on s'espera que es facin diverses transformacions energètiques i en residus del sector agroforestal que afectin positivament l'ocupació.

- Pel que fa a les **planes interiors**, es tracta del paisatge més característic de les illes i són zones amb predomini d'ús agrícola, a on conviuen cultius d'ametllers, garrovers, fruiters, horts, cereals, etc. Aquests cultius conserven les típiques edificacions associades a les explotacions agropecuàries i construccions de pedra, que han esdevingut infraestructures que permeten l'increment de la biodiversitat, a través de la creació d'hàbitat per a espècies d'aus, rèptils, mamífers petits, etc. A més, les construccions de pedra tradicionals milloren la qualitat del paisatge d'aquestes zones.

El probable increment de la temperatura de l'aire, unit als canvis a les precipitacions estacionals, afectarà l'agricultura. De manera general, s'incrementarà la demanda d'aigua i els cultius patiran estrès hídric. D'altra banda, la distribució i l'abast de plagues i malalties dels cultius poden variar.

El PTECC, en promoure el desenvolupament de noves instal·lacions de generació elèctrica amb renovables, pot afectar les planes, que són zones especialment aptes per a l'aprofitament de l'energia solar i eòlica (per la disponibilitat de terrenys amb pocs obstacles i una baixa rugositat). Tot això suposarà noves oportunitats d'ocupació, amb efectes positius per al manteniment de la població als territoris afectats. No obstant això, la presència d'un elevat nombre d'hàbitats d'interès comunitari, a més de les ja existents figures de protecció i espais protegits, fan necessari que s'avalui amb especial cura la ubicació final de les instal·lacions de producció d'energies renovables, i no només es tingui en compte l'actual mapa d'aptitud fotovoltaica i eòlica. **Les zones d'exclusió per a la instal·lació d'energies renovables s'han d'actualitzar** incloent aquells espais naturals identificats d'especial interès europeu per a evitar la pèrdua dels tàxons presents en aquestes zones.

D'altra banda, les zones agrícoles també es poden veure afectades pel PTECC per les mesures encaminades a potenciar el seu paper com a embornals de CO₂, unit a l'increment de l'aprofitament dels residus agrícoles per al seu ús energètic i a l'increment d'eficiència energètica.

Finalment, són espais en els quals es preveu que es produeixin transformacions dels sectors agrícola i ramader mitjançant mesures orientades a millorar l'eficiència energètica, l'optimització de la fertilització i la gestió, tractament i valorització de residus, fet que pot comportar una reducció de la contaminació d'aigües superficials (eutrofització) i subterrànies. A més, el foment de la implantació de mesures de producció ecològica augmentarà la resiliència del sòl i dels cultius, i permetrà diversificar els ingressos econòmics dels productors derivats de la nova agricultura del carboni.

- En relació amb les **àrees litorals** (medi terrestre i medi marí), les Illes Balears compten amb una franja litoral que, tot i la transformació turística, encara disposen de zones en molt bon estat de conservació associades, fonamentalment, a zones de costa rocosa i penya-segat, les

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 16 de 89





quals gràcies a la seva dificultosa orografia s'han mantingut allunyades de la pressió turística. Les badies associades a les planes de les Illes Balears, en ser zones més accessibles i planes, concentren una presència més gran d'instal·lacions turístiques i complexos residencials destinats al turisme.

La franja litoral acull un important patrimoni natural i de biodiversitat. A les Balears hi ha catalogats 359 aiguamolls sota diferents figures de protecció, que pateixen l'impacte de la pressió humana i comencen a patir l'amenaça del canvi climàtic, l'ascens del nivell del mar, l'augment de la temperatura de l'aigua, l'acidificació de les aigües, les modificacions en el règim de corrents i onatge i canvis en la salinitat, etc.

Tal com assenyala l'Estratègia d'Adaptació al Canvi Climàtic de la Costa Espanyola (2016), els sistemes costaners a Espanya són especialment sensibles als efectes de la pujada del nivell del mar i altres factors de canvi relacionats amb el clima (augment de la temperatura superficial de l'aigua, acidificació, canvis a les tempestes, etc.). A l'Estratègia s'explica que els darrers 60 anys el nivell mitjà del mar a la costa espanyola mostra una tendència ascendent generalitzada, amb valors d'1,5 mm/any del mar Mediterrani. Altres organismes, com l'Agència Estatal de Meteorologia (AEMET), en el seu avançament de les dades de l'Open Data Climàtic (2019), apunten a increments més importants al mar Mediterrani.

Davant d'una pujada del nivell mitjà del mar, les zones més afectades serien els aiguamolls litorals, així com les platges, de les quals poden desaparèixer gran part si no hi ha un augment de l'aportació de sorra (natural o artificial). Les zones de penya-segats, a priori, presentaran una afecció menor.

Amb relació als canvis previsibles a les biocenosis marines, es produirà la tropicalització de totes les aigües, apareixent espècies de peixos i altres grups taxonòmics amb afinitats subtropicals. A més, hi podria haver un canvi en la distribució de les espècies, tant pelàgiques com bentòniques, amb un augment d'espècies d'aigües temperades i subtropicals i disminució de les espècies boreals. D'altra banda, es pot produir una expansió de microorganismes tòxics i de grumers per la suavització de les temperatures de l'aigua.

Pel que fa al PTECC de les Illes Balears, els àmbits litorals són espais susceptibles d'albergar projectes d'energia eòlica marina i energies del mar que s'espera que afectin positivament la creació d'ocupació, però que s'hauran d'analitzar amb cautela perquè l'impacte sobre les comunitats de flora i fauna sigui el menor possible i s'evitin zones de gran valor ecològic i ambiental, especialment les zones marines amb presència de posidònia.

- Pel que fa a les **illes menors i illots**, les Illes Balears tenen 149 illots de gran importància ambiental. Es tracta d'ecosistemes molt especialitzats. Les espècies que hi viuen han de poder suportar condicions molt hostils com ara la influència marina, uns recursos alimentaris molt pobres o inclemències atmosfèriques. Són veritables laboratoris de biodiversitat a on les condicions d'aïllament han promogut l'evolució d'espècies fins a crear tàxons diferents. Per aquest motiu, aquests espais són molt fràgils i vulnerables a la pressió turística.

Aquest fenomen, juntament amb la seva mida reduïda, fa de les illes un dels territoris més vulnerables. Les illes tenen vulnerabilitats específiques davant del canvi climàtic atès que la





mida petita de moltes de les seves comunitats biològiques i la menor connectivitat en relació amb altres territoris emergits dificulta les migracions o la recolonització després dels impactes.

El PTECC de les Illes Balears preveu mesures específiques per a la reducció de la dependència de les energies fòssils i de desenvolupament de les energies renovables, el disseny i desenvolupament de les quals han de considerar necessàriament els nivells de protecció del patrimoni natural i la biodiversitat del territori insular, així com la seva fragilitat.

- Quant als **sistemes urbans**, a Espanya, el 80% de la població viu en zones urbanes i periurbanes. El medi urbà pateix impactes específics derivats del canvi climàtic. Entre ells prenen especial rellevància els impactes sobre la salut i sobre les activitats econòmiques, derivats d'esdeveniments extrems com inundacions o calor extrema, que a les ciutats s'accentua a causa de l'efecte "illa de calor".

En el marc del PTECC, en aquestes zones urbanes es desenvoluparan accions destinades a la descarbonització i la millora de l'eficiència energètica en la mobilitat i el transport, l'impuls de les energies renovables i el desenvolupament de l'autoconsum energètic, especialment vinculat al desenvolupament de l'energia solar fotovoltaica al sector residencial i la promoció d'eficiència energètica, mitjançant la rehabilitació de les edificacions i la millora dels seus equipaments energètics.

Pel que fa als residus, es tracta de reduir-ne la generació i desviar-ne el flux actual a abocadors cap a plantes de recuperació, reciclatge i compostatge, potenciant-ne la valorització. Aquest tipus d'actuacions tenen, previsiblement, efectes molt beneficiosos sobre els espais urbans i la població.

L'augment de les instal·lacions de producció d'energies renovables comportarà un augment en el nombre i la diversitat de residus derivats d'aquestes instal·lacions després del pas de la seva vida útil. Així doncs, és fonamental contemplar la tipologia de nous residus i el seu volum per planificar i crear les instal·lacions necessàries per poder donar una gestió correcta a aquests residus i convertir-los en recursos que tornin a ser utilitzats com a matèria primera a través de l'economia circular.

Finalment, a l'apartat 4.2 de l'EAE es recullen les conclusions de l'anàlisi de la situació econòmica i social realitzada a la memòria del pla.

d) Problemàtica ambiental rellevant per al PTECC

D'acord amb l'EAE, el **canvi climàtic** és la principal problemàtica rellevant per al pla. En aquest sentit, els impactes climàtics en les persones i els ecosistemes són més generalitzats i severos del que s'esperava, i els riscos futurs augmentaran ràpidament amb cada fracció de grau d'escalfament. Els impactes climàtics adversos ja són més extrems i de major abast del

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 18 de 89





previst.

La Regió Mediterrània serà una de les zones terrestres que sofrirà amb més cruesa els efectes del canvi climàtic per la qual cosa les mesures d'adaptació seran molt importants. No obstant això, l'impacte dependrà de la reducció d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a nivell global, almenys en concordança amb els compromisos assumits en el marc de l'Acord de París.

Per una altra banda, la **contaminació atmosfèrica** es considera un problema tant local com global ja que té repercussions negatives sobre la salut humana i els ecosistemes i provoca la degradació del patrimoni històric, en particular dels edificis i monuments. Entre els principals contaminants atmosfèrics s'hi troben el diòxid de sofre (SO_2), els diòxids de nitrogen (NO_2), el monòxid de carboni (CO), l'ozó (O_3), les partícules i un elevat nombre de compostos orgànics volàtils (COV).

Les principals fonts d'emissió per a cada contaminant per illa són els següents:

- Per a SO_x les principals fonts d'emissió són altres vehicles a Mallorca, Eivissa i Formentera i la combustió de producció d'energia a Menorca.
- Per a NO_x són altres vehicles a Mallorca, Eivissa i Formentera i la combustió de producció d'energia a Menorca.
- Per a COVNM les principals fonts d'emissió són l'ús de dissolvents i pintures a Mallorca i Menorca i altres vehicles a Eivissa i Formentera.
- Per CH_4 les principals fonts són la gestió de residus a Mallorca, Eivissa i Formentera i l'agricultura a Menorca.
- Les principals fonts d'emissió pel CO_2 són altres vehicles, transport per carretera i la combustió de producció d'energia a Mallorca; la combustió de producció d'energia a Menorca; i altres vehicles i el transport per carretera a Eivissa i Formentera.
- Per NH_3 la principal font d'emissió a totes les illes és l'agricultura.
- Per a les emissions $\text{PM}_{2,5}$ la principal font d'emissió a totes les illes són altres vehicles.
- I finalment, per PST, les principals fonts d'emissió són altres vehicles a Mallorca, Eivissa i Formentera i l'agricultura, altres vehicles i la combustió de producció d'energia a Menorca.

Per a calcular l'Índex Europeu de Qualitat de l'Aire es comptabilitzen cinc contaminants nocius per a la salut i el medi ambient: PM_{10} , $\text{PM}_{2,5}$, O_3 , NO_2 i SO_2 . En aquest aspecte, la qualitat de l'aire global de les diferents estacions de mesurament és raonablement bona i el principal contaminant que causa problemes de qualitat és l'ozó.

Un altre aspecte a considerar és que **les interaccions entre el canvi climàtic i la salut humana són múltiples i complexes**. Els estudis científics realitzats mostren que el canvi climàtic ha modificat la distribució d'alguns vectors de malalties infeccioses, així com l'estacionalitat d'alguns pòl·lens al·lèrgens i ha incrementat el nombre de morts relacionat amb les onades de calor, factors que en les pròximes dècades seran més freqüents, més





intensos i de major durada a causa de l'escalfament global causat en gran part per l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle.

Pel que fa als **incendis**, s'ha de tenir en compte que si bé es produeixen, principalment, durant el període estival i per causes antròpiques es veuen afavorits per les condicions mediambientals de la vegetació inflamable i per les condicions climàtiques adverses de temperatura, humitat i precipitacions. El canvi climàtic està potenciant la perillositat de les condicions ambientals, augmentant la temperatura, disminuint la humitat relativa en l'aire i en el sòl i intensificant els períodes de sequera. Això origina que la vegetació pateixi un important estrès hídric, que existeixi una gran inestabilitat atmosfèrica i que es produeixi la substitució de vegetació més mesofítica per una altra més xerofítica, és a dir més inflamable.

L'increment de la temperatura, el descens de la humitat relativa i l'estat d'estrès hídric de la vegetació herbàcia es tradueixen en una major predisposició del combustible a cremar. Els incendis forestals potencien la desertificació i la degradació del sòl territori suposant un gran problema per al territori.

Per una altra banda, l'**erosió del sòl** és un dels principals factors i indicadors dels processos de desertificació i degradació dels ecosistemes, amb importants implicacions ambientals, socials i econòmiques. El 22% de la superfície de les Illes Balears està afectada per processos erosius mitjans, alts, molt alts o extrems, els quals tenen una pèrdua de sòl mitjana de més de 10,7 T/Ha. En la desertificació tenen especial rellevància els impactes dels incendis forestals, la pèrdua de fertilitat de sòls per salinització, la sobreexplotació de recursos hídrics, l'erosió i alguns canvis d'ús del sòl.

Amb el canvi climàtic estan augmentant l'aridesa i les temperatures, s'estan accentuant tots els elements esmentats anteriorment i, com a conseqüència, s'estan generant escenaris més favorables als processos de desertificació.

Una altra problemàtica rellevant per al pla és que amb l'augment de les temperatures i la disminució de les precipitacions es preveu una disminució de les aportacions hídriques al cicle hidrològic i de la seva qualitat. A més, tal com mostren les dades estadístiques sobre volum d'aigua total registrada i distribuïda per usuari, el consum d'aigua total mostra una tendència a l'alça. Per tant, en un escenari de canvi climàtic en el qual es redueixen les precipitacions i augmenta la temperatura i el consum, el risc que sofreixen les masses d'aigua és elevat.

Finalment, a l'EAE es fa referència a la **notable superfície que tenen les Illes Balears amb algun tipus de protecció** a causa de la seva representativitat, singularitat, fragilitat, interès dels seus elements o sistemes naturals, constituir un hàbitat d'interès per a la fauna, presentar comunitats de flora o fauna d'especial interès. Es presenta una relació dels espais naturals protegits, dels arbres singulars, de les espècies amenaçades, dels espais Xarxa

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 20 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 20/90



Natura 2000 i dels aiguamolls RAMSAR. S'explica també que *«degut a l'elevat percentatge de superfície protegida en el territori balear a la qual caldria afegir les zones identificades com a hàbitats d'interès comunitari 2022 i l'amplitud de les mesures considerades en el PTECC, especialment les relacionades amb la generació elèctrica amb energies renovables i la seva integració en el sistema elèctric (emmagatzematge de xarxes), existeix el risc d'ocupació de superfícies protegides que, en qualsevol cas, haurà de ser compatible amb la conservació dels valors de cada espai».*

e) Objectius de protecció ambiental.

A l'apartat 2 de l'EAE es presenten els objectius de protecció ambiental fixats en els àmbits internacional, comunitari i nacional i com s'han tengut en compte per a l'elaboració del pla. A l'apartat 2 d'aquest informe *«Descripció i ubicació del pla»* s'ha fet referència a aquests objectius. Per una altra banda i tal com s'explica a l'EAE *«en aquest Pla els objectius dels Pla i els objectius ambientals son coincidents».*

f) Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

A l'apartat 7 de l'EAE s'analitzen els probables efectes significatius en el medi ambient. Tal com s'explica a aquest apartat, *«el principal impacte ambiental del PTECC és la reducció en les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, que és en sí mateix un impacte ambiental positiu en conjunt. Ara bé, les accions per tal d'arribar a aquest objectiu s'han d'avaluar, per tal que en el conjunt l'impacte sigui positiu».*

L'avaluació dels impactes s'ha plantejat de forma fonamentalment qualitativa, d'acord amb el caràcter estratègic del PTECC, el qual no permet concretar la incidència de les accions previstes sobre el territori i que, per tant, en la majoria dels casos no n'admet una estimació quantitativa dels efectes identificats. Per una altra banda, s'ha de tenir en compte que gran part del PTECC ve derivat d'altres plans sectorials en matèria d'energia, transport, matèria forestal, entre d'altres. Per tant, algunes de les accions ja han estat avaluades en el procediment d'aprovació dels plans corresponents.

D'acord amb l'EAE, els principals components del PTECC que poden produir impactes sobre el medi ambient són els següents:

1. Desplegament i integració de les energies renovables. Aquest component inclou:

a) Desenvolupament de les energies renovables:

- Eòlica terrestre. Té un impacte moderat sobre els espais naturals protegits, el paisatge i el patrimoni; compatible sobre la biodiversitat, les molèsties a la població, els usos del sòl, l'ús de recursos i la generació de residus; favorable sobre la salut humana i l'ocupació i molt favorable sobre el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

- Solar fotovoltaica. Té un impacte moderat sobre la biodiversitat, els espais naturals protegits, la modificació dels usos del sòl, el paisatge i el patrimoni cultural; compatible sobre el sòl (inclou l'ocupació i alteració del sòl, processos erosius associats i possibles afeccions al patrimoni arqueològic), l'ús de recursos i la generació de residus; favorable sobre la salut humana i el medi socioeconòmic i molt favorable sobre el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

- Solar termoelèctrica. Té un impacte negatiu però poc rellevant sobre la geologia i els sòls, la





hidrologia, la biodiversitat, els espais naturals protegits, el paisatge i el patrimoni, l'ús de recursos i la generació de residus i positiu i poc rellevant sobre la salut humana, l'economia, el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

- Geotèrmica (GT). Té un impacte negatiu però poc rellevant sobre els espais naturals protegits, el paisatge i el patrimoni, l'ús de recursos i la generació de residus i positiu i poc rellevant sobre el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

- Energies del mar i Eòlica marina. Tenen un impacte moderat sobre la biodiversitat (hi ha risc d'alteració de la dinàmica litoral, del fons i hàbitats d'interès marí, d'afecció sobre la fauna marina i sobre la migració de les aus i de contaminació marina), els espais naturals protegits, el paisatge i el patrimoni; negatiu amb caràcter poc rellevant sobre l'ús de recursos, la generació de residus, les molèsties a la població i determinats usos de la mar i positiu però poc rellevant sobre l'ocupació, el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

- Biomassa. Té un impacte moderat sobre la qualitat de l'aire; favorable sobre la biodiversitat i la millora en la gestió i reducció de residus i positiu amb caràcter poc rellevant sobre el canvi climàtic, el paisatge, el patrimoni, l'ocupació, la reducció en el consum de combustibles fòssils no renovables i la disminució del risc d'incendis.

- Gasos renovables i Biocombustibles. Té un impacte favorable sobre el canvi climàtic i positiu amb caràcter poc rellevant sobre l'ocupació, la reducció dels fangs de depuració i els residus ramaders i la disminució del consum de combustibles fòssils no renovables.

- Hidrogen Verd. Té un impacte moderat sobre la hidrogeologia; negatiu però poc rellevant sobre la biodiversitat, el paisatge, el patrimoni, la geologia i els sòls i positiu amb caràcter poc rellevant sobre el canvi climàtic, la qualitat de l'aire, la salut humana, l'ocupació i la disminució del consum de combustibles fòssils no renovables.

- Renovació tecnològica de renovables. Té un impacte compatible sobre la generació de residus i el consum de recursos; positiu amb caràcter poc rellevant sobre el canvi climàtic, la qualitat de l'aire i favorable sobre l'ocupació del territori.

b) Integració de les renovables al sistema energètic:

- Xarxes de transport i distribució d'energia. Té un impacte moderat sobre la biodiversitat, el medi marí, el paisatge i patrimoni; compatible sobre les molèsties a la població, la generació de residus, el consum de recursos i favorable sobre la millora en la gestionabilitat de la xarxa elèctrica i la reducció de la incidència territorial de la infraestructura de generació i transport d'electricitat mitjançant l'optimització de la gestió i la capacitat de connexió.

- Autoconsum energètic i generació distribuïda. Té un impacte favorable sobre la integració territorial i positiu amb caràcter poc rellevant sobre el canvi climàtic i la qualitat de l'aire.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 22 de 89





- Sistemes d'emmagatzematge i gestió del subministrament energètic. Té un impacte moderat sobre la biodiversitat, el paisatge i patrimoni; negatiu sobre la geologia i els sòls, la hidrologia i els espais naturals protegits i positiu amb caràcter poc rellevant sobre la qualitat de l'aire la població i els usos del sòl i favorable sobre el canvi climàtic.

c) Reducció progressiva d'energies procedents de fonts no renovables:

- Desmantellament de centrals de carbó. Té un impacte moderat sobre l'activitat econòmica i l'ocupació; favorable sobre els recursos hídrics i el paisatge i molt favorable sobre el canvi climàtic, la qualitat de l'aire i la salut. Les obres de desmantellament tendran un impacte moderat de caràcter temporal sobre la qualitat de l'aire, el risc de contaminació de l'aigua i la generació de residus.

2. Transformacions sectorials (descarbonització i eficiència)

- Transport. Té un impacte moderat sobre el consum de recursos i la generació de residus; positiu però poc rellevant sobre el desenvolupament social i econòmic; favorable sobre el paisatge i molt favorable sobre el canvi climàtic, la qualitat de l'aire i la salut.

- Sector residencial, serveis i edificació. Té un impacte compatible sobre el consum de recursos i la generació de residus; positiu amb caràcter poc rellevant sobre la qualitat de l'aire, el paisatge, el patrimoni, la incidència territorial, el desenvolupament social i econòmic; favorable sobre el canvi climàtic.

- Sector industrial. Aquesta acció té un impacte compatible sobre el consum de recursos i la generació de residus; positiu però poc rellevant sobre el desenvolupament social i econòmic; favorable sobre el canvi climàtic, la qualitat de l'aire i la salut.

- Sector agrícola i ramader. Té un impacte positiu però poc rellevant sobre la qualitat de l'aire; un lleuger efecte positiu sobre la biodiversitat, la salut, la generació de residus i el consum de recursos i favorable sobre el canvi climàtic, els sòls i els recursos hídrics.

- Sector forestal. Té un lleuger efecte positiu sobre la generació de residus i favorable sobre el canvi climàtic, les aigües, els sòls i la biodiversitat.

- Gestió de residus. Aquesta acció té un impacte positiu però poc rellevant sobre el consum de recursos, la qualitat de l'aire, les aigües, la salut i l'ocupació i favorable sobre el canvi climàtic, la reducció de residus i la millora de la seva gestió.

- Sector turístic. Aquesta acció té un impacte positiu però poc rellevant sobre la qualitat de l'aire, el desenvolupament social i econòmic, l'aigua, els espais naturals protegits i el paisatge i favorable sobre el canvi climàtic, la gestió de residus i el consum de recursos.

3. Desenvolupament d'accions transversals per a la transició energètica. Aquest component inclou la participació, els instruments econòmics per a impulsar la transició energètica, la dimensió social, el coneixement i informació en matèria d'energia i clima, la integració





ambiental i territorial i els instruments econòmics. Té un impacte positiu però poc rellevant sobre la qualitat de l'aire; favorable sobre la generació de residus i el consum de recursos i molt favorable sobre el canvi climàtic.

4. Adaptació als impactes del canvi climàtic. Aquest component inclou: models, coneixement i accés a les dades climàtiques; adaptació per garantir la demanda d'aigua; limitació dels riscos derivats del canvi climàtic i adaptació de la costa. Aquestes accions tenen un impacte positiu però poc rellevant sobre la qualitat de l'aire i molt favorable sobre el canvi climàtic. Per una altra banda, l'adaptació als impactes del canvi climàtic pot suposar obres i remodelacions d'espais urbans, les quals poden dur associat un augment del consum dels materials i de la generació de residus.

S'ha de remarcar que, a més de les reduccions d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, el pla generarà els següents impactes positius per a la població aplicables a tot el pla:

- Beneficis sobre la salut humana per la reducció dels nivells de contaminació atmosfèrica.
- Increment de la inversió i creació d'ocupació lligada a la R+D+i.
- Reducció del consum de combustibles fòssils no renovables.
- Eficiència en el consum de recursos.

A l'apartat 8 de l'estudi ambiental estratègic es proposen tota una sèrie de mesures preventives, correctores i compensatòries per tal de minimitzar els impactes derivats de l'aplicació del pla.

Com a mesures estratègiques de caràcter transversal es proposen les següents:

- M1: Creació d'un grup tècnic entre serveis per a la implementació del PTECC dins la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia.
- M2: Desenvolupament del règim de funcionament de l'òrgan col·legiat Comissió Interdepartamental de Canvi Climàtic per a l'aplicació del PTECC.
- M3: Desenvolupament del règim de funcionament del Consell Balear del Clima, per a l'aplicació del PTECC.
- M4: Disseny i elaboració d'un Programa de Participació Ciutadana efectiu del Pla en coordinació amb el Consell Balear del Clima, la Comissió Interdepartamental i el Grup Tècnic del PTECC. Valorar la recuperació de l'Assemblea Ciutadana pel Clima per a cada illa.

Com a mesures de caràcter estratègic orientades al desplegament d'energies renovables es proposen les següents:

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 24 de 89





- M5: Aprovació del nou Pla Director Sectorial Energètic (PDSE) amb la nova xarxa de transport i distribució d'energia, alineats al PTECC.
- M6: Revisió dels Plans Territorials Insulars i Planejaments Urbanístics, per a la situació de Zones de Desenvolupament Prioritari i Zones d'Exclusió.
- M7: Estudi exhaustiu de consum de recursos naturals materials i minerals de la transició energètica.
- M8: Criteris ambientals generals per a la ubicació d'instal·lacions d'energies renovables.

Tal com s'explica a l'estudi ambiental estratègic, «la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia, mitjançant la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic promouran mitjançant els instruments del PDSE i Plans Territorials, que els promotors, a la selecció d'emplaçaments tinguin en compte, a més de la disponibilitat del recurs, les restriccions ambientals que tingui el territori, fomentant el seguiment dels criteris següents per a noves instal·lacions:

- Les grans instal·lacions industrials de producció d'energies renovables s'ubicaran fora d'espais naturals protegits, incloent espais de la Xarxa Natura 2000. En els ENP i XN2000 es poden promoure les tecnologies de petita escala, més compatibles amb la protecció de la natura, com fotovoltaica sobre coberta, mini-eòlica, geotèrmia, mini-hidràulica (en cas de fonts d'aigua), entre d'altres.
- Evitar l'afecció a valors ambientals fràgils o d'interès per a la conservació, com punts d'interès geològic, monuments naturals, hàbitats marins, hàbitat d'interès comunitari (especialment els prioritaris), presència d'espècies catalogades o ecosistemes singulars, àrees d'importància per a la conservació de les aus, zones de valor paisatgístic reconegudes als plans d'ordenació territorial, així com zones d'importància per la presència elements patrimonials. S'evitarà afecció als espais protegits per planejament urbanístic.
- Valorar les afeccions de les ocupacions de superfície i de la concentració d'instal·lacions. Es compartiran al màxim les infraestructures existents de manera que es minimitzi la superfície ocupada.
- Promoure les ubicacions en entorns antropitzats (zones periurbanes, industrials, urbanes, etc.) i zones ja degradades abans que en zones naturals.
- Per les instal·lacions de generació i transport d'energia elèctrica, se'n potenciarà al màxim la instal·lació en àrees ja ocupades per usos urbans i industrials.
- Es prioritzaran ubicacions properes als punts de connexió elèctrica i aptes per a l'evacuació de l'energia generada, primant-se també la proximitat a infraestructures existents, i considerant l'existència d'elements ambientals sensibles a les línies elèctriques.
- Evitar zones de gran potencial natural, paisatgístic, agrícola, ramader o cinegètic, el canvi d'ús dels quals pugui suposar un impacte socioeconòmic negatiu sobre les zones afectades.
- En el cas dels parcs eòlics, analitzar l'ús de l'espai per les aus i els quiròpters, dels corredors de vol entre zones crítiques per a la conservació de les aus amenaçades i dels passos migratoris, a fi de valorar alternatives per cercar localitzacions amb el menor impacte tenint en compte les dades actualitzades quant a les àrees d'interès per a l'avifauna.
- Per al cas de l'energia undimotriu s'optarà pels sistemes que generin menor impacte ambiental i s'evitarà la instal·lació en zones protegides, hàbitats, marins, etc.





- S'avaluaran els efectes acumulatius derivats de la presència de diversos projectes a la mateixa zona, com ara la pèrdua d'hàbitat, la disminució de l'àrea de campeig per a determinades espècies de fauna, etc.
- En el cas particular dels parcs solars fotovoltaics, cal valorar el potencial d'utilització de superfícies industrials, cobertes, aparcaments i fins i tot habitatges, així com altres llocs molt propers al punt de consum final, de manera que, a més, es promogui l'autoproveïment i la generació distribuïda.
- Les instal·lacions de generació d'energia mareomotriu han d'evitar els espais protegits sota qualsevol figura de protecció, així com els hàbitats marins, les praderies de fanerògames, etc.
- Integrar en el seu disseny mesures addicionals per a la conservació i el foment de la biodiversitat autòctona, els ecosistemes, els hàbitats i les espècies.
- Integrar la protecció del patrimoni històric, valors estètics i del paisatge, tant rural com urbà i establir les oportunes mesures de protecció que evitin impactes i el deteriorament de patrimoni i paisatge.
- En els contractes de manteniment de les instal·lacions, assegurar el compliment de mesures ambientals per assegurar la qualitat ambiental.
- Increment en la capacitat de producció dels parcs eòlics i plantes fotovoltaïques existents: Per reduir al màxim les noves implantacions i aprofitar les ja existents per, incrementant o mantenint la seva potència instal·lada, evitar els impactes associats a noves localitzacions.
- Prioritzar les instal·lacions renovables en espais urbans i industrials.
- Protecció de la qualitat de l'aigua en aqüífers a les instal·lacions geotèrmiques.
- L'aprofitament de biomassa haurà de jugar un paper ambientalment significatiu (gestió forestal, gestió de residus, etc.) i ser considerada així en el model territorial d'àrees de producció i consum, minimitzant la distància total recorreguda del producte des de les zones d'obtenció fins a les instal·lacions finals de consum.
- Els projectes que requereixin la instal·lació de pantalles vegetals utilitzaran espècies autòctones amb baixos requeriments hídrics.
- Per tal d'evitar el deteriorament de la qualitat del sòl, s'assegurarà l'estabilitat dels terrenys ocupats evitant l'erosió i la degradació.
- Pel que fa al medi hídric, a l'hora d'establir les ubicacions, es tindran en compte els impactes a les aigües superficials i subterrànies.
- Els moviments de terra s'han de fer adoptant les mesures necessàries per impedir l'afecció a la qualitat de les aigües, i l'amuntegament de materials sobrants es realitzarà en llocs prèviament condicionats i amb els mitjans adequats per evitar l'increment de partícules en suspensió i de sòlids dissolts a les aigües.
- Per tal de protegir la qualitat de l'aire, caldrà minimitzar la generació d'emissions contaminants a l'atmosfera, així com la dispersió de pols. També caldrà minimitzar els sorolls i complir amb la legislació acústica vigent.
- Pel que fa al paisatge, es tractarà de minimitzar l'impacte visual creat per les infraestructures i instal·lacions.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 26 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 26/90



- El disseny de les instal·lacions tindrà en compte l'accessibilitat visual i la inserció adequada entre elements estructurants del paisatge (respecte a les traces preexistents, sense fragmentació i en continuïtat amb les línies de força d'un paisatge).

Tots els criteris anteriors es podran analitzar, planificar i incorporar al PDSE i als Plans Territorials pertinents».

- M9: Estudi detallat del potencial de l'energia eòlica terrestre.

- M10: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia eòlica terrestre. Aquesta mesura inclou: *incorporació de criteris ambientals a la definició i mida dels aerogeneradors; mesures per reduir el risc de col·lisió de l'avifauna; mesures compensatòries per a la fauna afectada i prevenció de molèsties a la població.*

- M11: Estudi detallat d'Impacte dels materials necessaris per a la transició energètica mitjançant l'energia solar fotovoltaica.

- M12: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia solar fotovoltaica. Aquesta mesura inclou:

· *Alternatives d'emplaçament: derivat dels resultats del PDSE i d'una anàlisi multi acurat cal seleccionar els emplaçaments en espais urbans, periurbans i ja degradats, evitant ocupar el sòl rústic, prioritzant cobertes i espais urbans; protecció dels hàbitats naturals; revegetació; realitzar estudis de seguiment de fauna; restauració d'àrees amb hàbitat degradat; millora de la qualitat ecològica del sòl; foment de la compatibilitat amb usos ramaders; foment de la coordinació i el treball comú entre desenvolupadors; reducció de l'ús d'aigua i millora de les condicions hidrològiques del terreny; protecció dels cursos d'aigua existents; reducció de l'ús del formigó; establir i complir plans de desmantellament de les instal·lacions; i tractament de residus.*

- M13: Estudi detallat d'emplaçament de l'energia solar termoelèctrica.

- M14: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia solar termoelèctrica. A més de les mesures indicades anteriorment s'inclou la protecció dels recursos hídrics amb mesures com ara la refrigeració dels equips mitjançant circuit tancat per a disminuir el consum d'aigua.

- M15: Estudi detallat del potencial de l'energia geotèrmica.

- M16: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia geotèrmica.

- M17: Estudi detallat del potencial de l'energia undimotriu i eòlica marina.

- M18: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia undimotriu i eòlica marina.

- M19: Estudi detallat del potencial de l'energia de la biomassa.

- M20: Aplicació de mesures per minimitzar els impactes de l'energia de la biomassa.

- M21: Planificació estratègica dels sistemes d'emmagatzematge i gestió de la demanda.

- M22: Planificació territorial de l'emmagatzematge amb bateries, A l'estudi ambiental estratègic s'explica que *«ja sigui en el context de revisió del PDSE o bé en un instrument a part, cal planificar eficientment la distribució territorial de l'emmagatzematge amb bateries, ja sigui en sistema híbrid amb un parc*





fotovoltaic o bé amb instal·lacions separades. S'han de situar en sòl urbà industrial i àrees ja industrialitzades, o bé als perímetres d'instal·lacions de generació elèctrica i també a prop de la demanda elèctrica.

S'exclourà el sòl rústic i les àrees inundables, amb una vulnerabilitat elevada dels aqüífers a la contaminació per a l'emplaçament dels sistemes que impliquin risc de contaminació de les aigües. En els casos en què hi hagi risc de contaminació accidental, s'evitarà la ubicació d'aquestes instal·lacions a les proximitats de captacions d'aigua subterrània o superficial per a consum humà o usos agraris».

- M23: Transformació de la xarxa viària.
- M24: Transformació del sector residencial, serveis i edificació.
- M25: Transformació del sector industrial.
- M26: Transformació del sector agrari i forestal.
- M27: Transformació del sector de gestió de residus.
- M28: Transformació del sector de gestió de turístic. A l'estudi ambiental estratègic s'explica que «amb un PIB de més del 45% dedicat al sector turístic, i essent el percentatge més alt de l'Estat, la dependència econòmica de les illes del sector turístic, dona idea que no hi haurà transició energètica, si no hi ha transformació en el sector turístic. Des d'establir un sostre de visitants per a cada illa, fins a transformar la intensitat del transport aeri i marítim, el marge de transformació en aquest sector és el més elevat i el que més impacte positiu pot tenir en l'èxit del PTECC. Cal tenir en compte que la desestacionalització turística, amb l'objectiu de reduir la demanda d'energia i aigua, s'ha de fer amb la premissa de baixar el pic d'afluència i ocupació turística a la temporada alta, ja que si amb la desestacionalització s'allarga o augmenta el turisme en temporada mitjana i baixa, sense aplicar mesures per baixar l'afluència turística a temporada alta, es contribuirà amb un impacte negatiu cap al consum de recursos i s'agreuja la potencial recuperació dels ecosistemes, per tant, cal posar en marxa mesures implícites de reducció del pic de turisme estival. Les Illes Balears compten amb recursos limitats i és important prendre consciència de l'impacte que suposa el sector turístic en el consum de recursos

[...]

Per això és de gran importància incidir en la conscienciació sobre el canvi de model turístic entenent aquest canvi com un procés necessari per a la sostenibilitat del sector i la reducció de l'impacte sobre els recursos limitats de les Illes Balears [...].

g) Seguiment del pla

Pel que fa al seguiment del pla, a l'apartat 9 de l'EAE s'inclou el programa de vigilància ambiental (PVA), el qual té els objectius següents:

- **Realitzar un seguiment adequat dels impactes identificats a l'EAE, determinant si s'adeqüen a les previsions fetes.**
- **Detectar els impactes no previstos articulant el sistema per desenvolupar les mesures de prevenció i correcció d'aquests impactes.**
- **Descriure les actuacions de seguiment i els controls a fer.**

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 28 de 89





- Supervisar la posada en pràctica de les mesures preventives, protectores, correctores i compensatòries dissenyades a l'EAE i determinar l'efectivitat.
- Realitzar un seguiment dels mecanismes existents per avaluar els efectes del PTECC sobre els factors ambientals, socioeconòmics i culturals, així com per conèixer l'evolució i eficàcia de les mesures preventives i correctores implementades.

A l'EAE s'explica que «atès que gran part de les actuacions del pla s'executaran a través de plans específics, principalment la revisió del Pla Director Sectorial Energètic, i de projectes que estan sotmesos en una elevada proporció a avaluació ambiental, en tots aquests casos es farà un seguiment ambiental individualitzat de cadascun, segons determini cada estudi ambiental (cas dels plans específics de desenvolupament) o declaració d'impacte ambiental (projectes sotmesos a EIA). El sistema de seguiment dissenyat haurà de tenir en compte, per tant, tant els seguiments dels desenvolupaments dels plans específics i dels projectes individuals, com del conjunt i de les pròpies determinacions del PTECC de les Illes Balears».

Per una altra banda, l'esquema de seguiment que es planteja al PVA considera l'obtenció i el tractament de la informació a nivell estratègic, en el qual es treballarà amb grans indicadors globals, com els definits al Banc Públic d'Indicadors Ambientals del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, a l'Observatori de la Sostenibilitat d'Espanya, així com els indicadors de caràcter ambiental que s'inclouen al Reglament UE 2018/1999, d'11 de desembre de 2018, sobre la governança de la Unió de l'Energia i de l'Acció pel Clima i els indicadors definits al PTECC a l'annex IV. Aquest sistema d'indicadors establert a l'annex IV és una eina complexa i estratègica que s'estructura igual que el Pla, en 4 Pilars, 16 línies estratègiques i 89 accions. Per a cadascuna de les accions s'han determinat el valor de la situació actual i un objectiu 1 i objectiu 2, així com un responsable del seguiment.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1 Fase Prèvia

Tal com preveu l'article 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental va redactar el document d'abast en data 24 d'agost de 2022 que va ser tramès a la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic el 25 d'agost de 2022, juntament amb còpia dels informes rebuts de les administracions afectades.

4.2 Fase d'informació pública i de consultes

D'acord amb l'establert a l'article 21 de la Llei 21/2013, es va sotmetre a informació pública el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i l'estudi ambiental estratègic. Els anuncis de la informació pública es varen publicar al BOIB núm. 32, de data 13 de març de 2025 i al Diari Última Hora i al tauler d'anuncis de la seu electrònica. S'hi han presentat diverses al·legacions. Durant la informació pública han estat consultades les administracions i persones interessades següents:

- Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, Servei de Residus i Sòls Contaminats.
- Direcció General de Mobilitat.





- Direcció General de Territori i Paisatge, Servei d'Ordenació del Territori i Urbanisme.
- Direcció General de Recursos Hídrics, Servei d'Estudis i Planificació.
- Direcció General de Recursos Hídrics, Servei de Gestió del Domini Públic Hidràulic.
- Direcció General Medi Natural i Gestió Forestal, Servei de Planificació al Medi Natural.
- Direcció General Medi Natural i Gestió Forestal, Servei d'Espais Naturals.
- Direcció General Medi Natural i Gestió Forestal, Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl.
- Direcció General Medi Natural i Gestió Forestal, Servei de Protecció d'Espècies.
- Direcció General d'Emergències i Interior.
- Direcció General de Turisme.
- Direcció General de Costes i Litoral, Departament de Costes i Litoral.
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari.
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, Servei d'Agricultura.
- Consell de Mallorca, Servei Insular de Residus.
- Consell de Mallorca, Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Direcció Insular d'Urbanisme i Planejament Municipal.
- Consell de Mallorca, Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, Direcció Insular d'Infraestructures i d'Inspecció Tècnica de Vehicles.
- Consell de Mallorca, Departament de Cultura i Patrimoni, Direcció Insular de Patrimoni.
- Consell de Mallorca, Direcció Insular de Turisme per a l'oferta i Qualitat.
- Consell d'Eivissa, Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme, Servei de Territori.
- Consell d'Eivissa, Departament de Promoció Turística, Medi Rural i Mar, Secció d'Agricultura.
- Consell d'Eivissa, Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència, Secció de medi Ambient.
- Consell Insular de Menorca, Departament d'Economia i Serveis Generals, Direcció Insular d'Economia, Servei d'Agricultura.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 30 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 30/90



- Consell Insular de Menorca, Departament d'Ordenació Territorial i Turística, Direcció Insular d'Ordenació Territorial i Habitatge.
- Consell Insular de Menorca, Departament d'Ordenació Territorial i Turística, Direcció Insular d'Ordenació Turística i Agenda Urbana.
- Consell Insular de Menorca, Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports, Direcció Insular d'Educació Cultura i Patrimoni, Servei de Patrimoni Històric.
- Consell Insular de Menorca, Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació, Direcció Insular de Reserva de Biosfera.
- Consell Insular de Menorca, Departament de Medi Ambient, Reserva de Biosfera i Cooperació, Direcció Insular de Medi Ambient.
- Consell Insular de Formentera.
- Ports de les Illes Balears.
- Institut Balear de l'Energia.
- FELIB.
- GOB Mallorca.
- GEN-GOB Eivissa.
- GOB Menorca.
- Amics de la Terra.
- Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de les Illes Balears.
- Col·legi d'ambientòlegs de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial de Pèrits, Enginyers Tècnics Industrials i Graus de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca.
- Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial de Biòlegs de les Illes Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de les Balears.
- Col·legi Oficial d'Enginyers de Forests a les Illes Balears.
- Comitè d'Experts.





- UIB.

A dia d'avui dins l'expedient consten els informes del Servei d'Estudis i Planificació de la Direcció General de Recursos Hídrics, del Servei de Protecció d'Espècies, del director del Parc Natural de s'Albufera des Grau, del Servei de Planificació al Medi Natural, del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, de la Direcció General de Mobilitat, de la Direcció General d'Emergències i Interior, de la secció de Medi Ambient del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell d'Eivissa, del Servei de Territori del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme del Consell d'Eivissa, del Servei Insular de Residus del Consell de Mallorca, del Consell de Formentera, del Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca, la Direcció General de Costes i Litoral, del Departament de Residus i Economia Circular, del Director General de Ports i Transport Marítim, del Col·legi Oficial de Pèrits, Enginyers Tècnics Industrials i Graus de les Illes Balears, del GOB i de la Plataforma Renovables sí, però així no.

A l'expedient remès per la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic també consten les al·legacions de la CAEB, de FUNDEENPLATFORM S.L., d'EXOLUM, de Repsol, d'ENDESA, de l'Asociación de Terminales de Líquidos, del Clúster de Transición Ecológica de les Illes Balears (TEIB), Redexis i de l'Asociación de la Industria del Combustible de España així com els informes del Comitè d'Experts i del representant de la Universitat de les Illes Balears en el Consell Balear del Clima. Tot i que aquests dos informes no han estat sol·licitats dins el tràmit d'avaluació ambiental, s'inclouen dins aquest apartat per la seva rellevància.

El Servei d'Estudis i Planificacions va informar favorablement el pla.

El Servei de Protecció d'Espècies va concloure el següent:

Per tot això en referència al Projecte de decret pel qual s'aprova el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, i la versió inicial del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i l'Estudi Ambiental Estratègic, recomanem les següents modificacions:

- A l'acció 1.2.1 *Implantació d'instal·lacions renovables, subacció: Desenvolupar estudis a nivell municipal per identificar les millors ubicacions on instal·lar el nombre necessari de panells fotovoltaic que permeti o contribueixi a aconseguir cobrir les demandes energètiques del mateix amb energia renovable; proposam afegir el text: «es descartaran zones amb vegetació natural o amb elevat valor ecològic per la seva biodiversitat o per la presència d'espècies catalogades o amenaçades». En aquest sentit, volem indicar que cal evitar l'acumulació de projectes d'instal·lacions renovables a una mateixa zona i preveure mesures compensatòries per a la superfície d'hàbitat que es perdi.*
- A l'acció 1.2.6 *Obertura a la participació local en els projectes d'instal·lacions d'energia renovable, subacció Reglamentar els criteris i requisits de la creació de la bossa de terrenys; proposam afegir el text: «es descartaran zones amb vegetació natural o amb elevat valor ecològic per la seva biodiversitat o a causa de la presència d'espècies catalogades o amenaçades, evitant l'acumulació de projectes dins una mateixa zona i preveure mesures*

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 32 de 89





compensatòries per a la superfície d'habitat que es perdi». També proposam incloure a la columna de responsable la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural

• A l'acció 3.3.1 Millora dels esquemes de conservació i protecció dels ecosistemes terrestres i marins, preservant la seva qualitat i fomentant els serveis ambientals que ofereixen, subacció Identificar les zones forestals que actuen com a grans reservoris de carboni; proposam afegir el text: «les zones marines que actuen com a grans reservoris de carboni, praderes de fanerògames marines, fons de coral·ligen i maërl, coralls de profunditat, etc.»

• A l'acció 3.7.1 Promoció de solucions basades en la naturalesa per a l'estabilització i la protecció de la línia de costa enfront dels riscos climàtics, subacció Donar suport a l'execució de l'Estratègia per a la Protecció de la Costa de les Illes Balears, considerant els efectes del canvi climàtic: gestió del sediment costaner, manteniment i rehabilitació sistema dunar de la platja, manteniment i rehabilitació ambiental zones humides, etc; proposam afegir el text : «gestió de les restes de Posidonia oceanica a les platges. Proposam incloure una nova subacció: Fomentar les accions de conservació de les praderes de Posidonia oceanica per afavorir els seus efectes sobre la conservació de les platges (aportació de sediments, reducció de l'onatge, protecció de la línia de costa, etc.). També proposam incloure a la columna de responsable la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.

[...]

A l'informe del director del Parc Natural de s'Albufera des Grau es fa referència, entre d'altres coses, als articles del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals del parc natural i als punts del Pla de Gestió Natura 2000 que li són d'aplicació al PTECC.

El Servei de Planificació al Medi Natural va informar favorablement el pla amb els condicionants següents:

- 1. S'haurà d'analitzar la viabilitat de l'energia eòlica, apart de a la zona marina, també a la zona terrestre i aquestes anàlisis de viabilitat hauran d'anar acompanyat per estudis rigorosos i vinculants sobre els impactes ambientals que suposaria la implantació d'aquestes energies als hàbitats d'interès comunitari i de les espècies. Aquesta anàlisi de viabilitat es fa extensiu a la resta d'energies que es pretenen implantar.*
 - 2. S'haurà de realitzar un estudi de les repercussions ambientals de la implantació de les infraestructures necessàries per captar, emmagatzemar i transportar energies renovables sobre els espais i valors protegits de la XN2000 i sobre els seus corredors ecològics. En la mesura del possible, aquestes infraestructures s'hauran d'ubicar fora d'aquests espais de rellevància ambiental.*
 - 3. A l'apartat 3.7.3 de l'annex II s'haurà d'indicar que l'elaboració, revisió,... dels plans de gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000 correspon al Servei competent de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.*
- Per altra banda també s'haurà de tenir present que per a qualsevol recuperació, restauració i conservació d'ecosistemes s'haurà de tenir l'informe favorable de les administracions competents pel que fa als hàbitats i les espècies, entre d'altres.*
- 4. Respecte als plans que han de proposar les alternatives de contenció/decreixement turístic es considera que no han de ser els plans de protecció civil els que plantegin aquestes alternatives.*
 - 5. Respecte dels estudis de zonificació d'aptitud per a la implantació de fotovoltaiques, aquest s'han de dur a terme tenint en compte la localització dels espais de rellevància ambiental i en el moment de la planificació dels mateixos, no només en l'execució del projecte.*
 - 6. Respecte als estudis d'ubicació de l'eòlica indicar que no només s'han de realitzar respecte a la no afecció a territoris protegits sinó també a l'afecció d'espècies protegides i els seus hàbitats, atès que especialment les aus tenen zones d'actuació més amples que el que abasta el territori protegit.*
 - 7. En el desenvolupament de la creació de vies ciclistes i xarxes verdes intermunicipals, s'hauran de realitzar els estudis de repercussions pertinents per tal de determinar i garantir millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000.*





8. El projectes que desenvolupin la interconnexió entre la península i les illes hauran de realitzar un estudi de les repercussions ambientals sobre els hàbitats i les espècies d'interès comunitari a l'àmbit terrestre com marí, de totes les accions/actuacions necessàries per a dur a terme el projecte i la proposta d'alternatives viables ambientalment.

9. Respecte a les accions per a dur a terme l'actuació de protecció dels ecosistemes cal tenir en compte els hàbitats i espècies d'interès comunitari i les actuacions que es pretenguin dur a terme dins la Xarxa Natura s'han d'informar per part del Servei competent.

10. Respecte de la ubicació de les energies renovables no només hauran de ser compatibles amb els valors de l'espai sinó que s'hauran de sotmetre a una adequada avaluació de repercussions per determinar si pot afectar o no a la XN2000, això haurà d'anar acompanyat d'un correcte estudi de les alternatives.

11. S'hauran d'incorporar les mesures correctores que s'especifiquen als documents presentats, i especialment les següents:

1. La zonificació de zones d'exclusió de la fotovoltaica ha d'incloure espais naturals protegits, ■ xarxa natura 2000, ■ hàbitats marins, i ■ hàbitats d'interès comunitari.

2. Per a la ubicació de les energies renovables:

- Subiraran fora d'espais naturals protegits, incloent espais de la Xarxa Natura 2000.

- S'evitarà l'afecció a valors ambientals fràgils o d'interès per a la conservació, [...] hàbitat d'interès comunitari (especialment els prioritaris).

- Per les instal·lacions de generació i transport d'energia elèctrica, se'n potenciarà al màxim la instal·lació en àrees ja ocupades per usos urbans i industrials.

- Les instal·lacions de generació d'energia mareomotriu han d'evitar els espais protegits.

- Els projecte d'instal·lació d'aerogeneradors hauran d'incorporar criteris ambientals de definició i mida dels aerogeneradors, mesures reducció risc col·lisió, establir seguiment taxes mortalitats,...

- Els projectes/plans que promoguin o desenvolupin l'energia undimotriu i eòlica marina, hauran de dur els corresponents estudis de les rutes de migració, d'estudiar les àrees d'assentament, reproducció i cria de les espècies protegides.

- Respecte a la integració de les energies renovables al sistema elèctric s'hauran de determinar les afeccions sobre la Xarxa Natura de totes les actuacions relacionades, línies de distribució, àrees d'aportació,...

12. En el Pla de vigilància ambiental s'hauran de definir nous indicadors, respecte als que fan referència a la Xarxa Natura 2000, atès que són contradictoris a les mesures correctores proposades.

13. Es recorda que els projectes que desenvolupin aquest Pla, i que puguin tenir afeccions a la Xarxa Natura 2000, i/o els hàbitats i les espècies haurà de tramitar-se d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, de 21 de maig d'espais de rellevància ambiental.

El Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl va concloure el següent:

1- En relació als aspectes sobre biomassa forestal com a energia renovable local i la gestió forestal sostenible com a eines clau per a la mitigació del canvi climàtic, la reducció de les emissions GEH i la maximització dels embornals de carboni, es consideren adequats els punts tractats al Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les Illes Balears.

2- En relació a la implantació en sòl d'energia eòlica i fotovoltaica, i a la creació d'una bossa de terrenys per a que els propietaris les puguin posar a disposició del desenvolupament d'aquestes energies renovables, es considera que s'haurà de tenir en compte la realitat física dels terrenys d'acord amb la definició de «monte» a l'article 5 de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 34 de 89





D'acord amb la Llei 43/2003 de forests, de 21 de novembre, els terrenys considerats com a «monte» formen ecosistemes que són reservoris de biodiversitat, protegeixen el cicle hidrològic i el sòl front a la desertificació i sobretot són ja de per si embornals naturals de carboni. Són també elements fonamentals de la connectivitat ecològica i del paisatge, tenen una funció ecològica, social i econòmica que cal protegir i preservar. La instal·lació d'energies renovables en aquests espais pot posar en perill la seva integritat ambiental, afectar la biodiversitat i comprometre els serveis eco-sistèmics que ofereixen.

Per tant, eliminar zones forestals per a la instal·lació d'energies renovables contravé els objectius de protecció i conservació establerts per la normativa i resulta incoherent amb els objectius climàtics, per això no es considera adequada ni compatible amb la seva preservació.

En definitiva, no es considera justificada la desforestació amb la conseqüent pèrdua d'ecosistemes forestals, pèrdua de biodiversitat, alteració del sòl i pèrdua de reservoris naturals de carboni per a la implantació d'energies renovables, tenint en compte que existeixen altres alternatives com a sòls ja degradats, industrials o urbans.

El cap del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari va informar que la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el servei de Reforma i Desenvolupament agrari, no tenia res a al·legar des del punt de vista del desenvolupament agrari.

La Direcció General de Mobilitat va concloure el següent:

Així com es considera que el PTEICC és una eina cabdal per a la gestió adequada d'una correcta transició energètica i de canvi climàtic, des de la direcció general de mobilitat creiem que hauria de tenir en compte els diversos aspectes indicats a aquest informe:

- *S'hauria d'adaptar a l'horitzó temporal actual (2025).*
- *S'hauria de tenir en compte la vigència del PDSMIB, i incidir, des de la perspectiva climàtica, en els aspectes que ha de tenir en compte la revisió del PDSMIB.*
- *S'haurien de revisar les actuacions en matèria de mobilitat que es proposen, derivades del PDSMIB que ja estan operatives, o al manco fer-ne referència.*
- *S'hauria d'impulsar la generació d'unes recomanacions o manual de bones pràctiques relatiu a la resiliència de les infraestructures en front al canvi climàtic.*
- *S'hauria d'impulsar una revisió dels paràmetres de disseny relatius al risc climàtic d'inundacions.*

La Direcció General d'Emergències i Interior va concloure el següent:

Una vegada examinada la documentació relativa al Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, es considera que, des de l'enfocament de la Direcció General d'Emergències i Interior —pel que fa a la protecció de les persones, els béns i el medi ambient, d'acord amb l'article 1 de la Llei 17/2015, del Sistema Nacional de Protecció Civil—, no es formula cap observació ni aportació específica al contingut del Pla.

Tanmateix, tot i que tècnicament el document es considera adequat pel que fa a l'àmbit competencial d'aquesta Direcció General, no es pot emetre valoració sobre l'impacte pressupostari de les mesures proposades, atès que es desconeix si el cost estimat s'ajusta al cost real que implicarà la seva implementació.

La Secció de Medi Ambient del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell d'Eivissa va informar el següent:

«3- Consideracions tècniques:

-2.1 Consideracions sobre el Programa de mesures (projecte de decret i versió inicial del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic):





En relació amb les consideracions tècniques proposades a l'anterior informe de data de 10 de juny de 2022, en relació al document d'abast, es considera que de manera quasi general s'han incorporat a les diferents accions o subaccions presentades al programa de mesures actual.

En relació amb aquest programa de mesures es considera adient intentar incorporar aquestes noves consideracions:

En el Pilar 3. RESILIÈNCIA ALS IMPACTES DEL CANVI CLIMÀTIC.

LÍNIA ESTRATÈGICA: 3.4 MILLORA DE LA CAPACITAT D'ADAPTACIÓ DEL RECURS HÍDRIC I DE LES ACTIVITATS AGRORAMADERES

Acció 3.4.3 Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials

Afegir com a subacció utilització d'aigües regenerades de depuradores com a cabdal ecològic de zones humides.

En el Pilar 3. RESILIÈNCIA ALS IMPACTES DEL CANVI CLIMÀTIC.

LÍNIA ESTRATÈGICA: 3.3: PROTECCIÓ DELS ECOSISTEMES.

Acció 3.3.5 Generació d'un sistema d'alerta per a detectar i actuar davant l'arribada d'espècies al·lòctones potencialment invasores.

Afegir a aquesta acció l'elaboració d'un sistema de bioseguretat als illots per evitar l'entrada de serps des de les illes principals.

En el Pilar 3. RESILIÈNCIA ALS IMPACTES DEL CANVI CLIMÀTIC.

LÍNIA ESTRATÈGICA: 3.7 PROTECCIÓ DE LA COSTA I EL MEDI MARÍ.

Acció 3.7.3 Incorporar criteris d'adaptació al canvi climàtic en la gestió dels ecosistemes litorals i marins.

Afegir com subacció criteris i elaborar manual de la gestió de restes de Posidonia oceanica a les platges que garanteixin la gestió natural de la platja de cara a protecció davants dels temporals costaners

- 2.2 Consideracions sobre l'Estudi Ambiental Estratègic:

En relació amb els potencials impactes ambientals i territorials associats al desenvolupament d'energies renovables dels espais rústics i agrícoles de l'illa d'Eivissa, zones litoral i marines, amb un elevat valor ambiental i paisatgístic i conseqüents potencials afeccions sobre la seva biodiversitat es considera important concretar:

- Eliminar de manera concreta la possibilitat d'emplaçament de parcs eòlics a Llocs d'Importància Comunitària (LIC), Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA), tant estatals com a comunitaris.

- Donades les molt singulars condicions ambientals de les zones marines balears amb presència d'espècies marines en perill crític es considera que l'impacte sobre la variable biodiversitat i sobre els espais protegits com a sever. Així es proposa com necessari limitar la possibilitat d'emplaçar parcs o estructures eòliques marines.

- Donades les especials característiques ambientals i territorials dels espais rústics i agrícoles de l'illa d'Eivissa, amb un elevat valor ambiental i paisatgístic, es considera important limitar al màxim la seva implantació pel cas d'Eivissa, i que aquesta es centri a cobertes existents, espais periurbans i infraestructures existents».

El Servei de Territori del Departament de Territori, Ordenació Turística, Mobilitat, Infraestructures Viàries i Intrusisme del Consell d'Eivissa va informar el següent:

3. Consideracions sobre el contingut del Projecte de decret

[...]

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 36 de 89





- L'acció 1.1.2 preveu un pressupost molt limitat per modificar la normativa urbanística actual per facilitar la rehabilitació energètica.
- L'acció 3.5.2, atenent al seu contingut, hauria de preveure-hi també la participació del Govern de les Illes Balears.
- A l'acció 4.1.4, s'hauria d'aclarir a què es refereix "sòl verge" o buscar un terme més concret.

El Servei Insular de Residus del Consell de Mallorca va informar el següent:

Des del Servei Insular de Residus del Consell de Mallorca entenem que, almanco pel que fa a residus, és una recopilació de tot el que ja diuen les lleis existents, per tant hi ha poc a afegir. No hem trobat res a oposar-nos ni res que haguéssim de modificar.

Veiem, això sí, que les dotacions dels pressuposts de l'annex II referent a residus (Línia estratègica: 2.1 Reducció de residus al mínim) tenen unes xifres que haurien de ser majors per tal de poder complir els objectius que es marquen.

Així mateix, veiem que no inclou l'esperat pressupost de CO₂ que la Llei preveia, per a poder repartir els objectius de reducció d'emissions. Per tant en aquest cas no veiem una afectació al nostre departament. De manera similar, s'apunta a alguns objectius el detall dels quals se segueix deixant en mans de la futura definició del PDS d'Energia.

Per tot això no tenim cap objecció o impediment a l'avenç d'aquest pla.

A l'ofici de la consellera de Mobilitat i Medi Ambient del Consell de Formentera s'indica que «aquest Consell Insular no presentarà al·legacions, consideracions o aportacions al tràmit de consulta del Projecte de decret pel qual s'aprova el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic, i la versió inicial del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic i l'Estudi Ambiental Estratègic».

El Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports del Consell Insular de Menorca va informar el següent:

Consideracions tècniques

[...]

Estudi Ambiental Estratègic (EAE). Es recullen les consideracions exposades a l'informe de la TAE del Servei de Patrimoni del Consell Insular de Menorca de data 05/07/2022 en resposta a la consulta feta per la Comissió de Medi Ambient en relació a la Revisió del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic. Quant a la consideració relativa que el patrimoni històric no es contempla al Pla tenint en compte que la instal·lació d'energies renovables el poden afectar directament si no s'adapten mesures adequades per a protegir-lo podent-se generar importants conflictes, a l'EAE s'ha inclòs com acció integrar i restaurar el patrimoni per a la generació d'energia renovable, com els molins de vent per a l'eòlica, dintre de la línia estratègica 1.2. de generalització de les energies renovables de l'Annex II. Al respecte s'ha de dir que aquesta protecció no es refereix únicament a la restauració dels béns patrimonials. Aquesta consideració fa referència a la necessitat d'establir mesures de protecció perquè la instal·lació de renovables no afecti els béns ni els paisatges culturals associats. Aquesta afectació pot ser tant física com generar un impacte visual. Es tracta de fer una planificació prèvia a nivell general insular de la ubicació de les instal·lacions valorant els emplaçaments més idonis per minimitzar l'impacte patrimonial i un pic triat el lloc, planificar bé les actuacions abans de l'execució de l'obra. Com ara, desbrossar el terreny per a documentar tots els béns patrimonials existents, establir els seus perímetres de protecció, proposar la distribució de la instal·lació en funció d'aquests, fer un seguiment de l'execució dels treballs i documentar els treballs de l'obra.

El document no inclou l'impacte patrimonial de la implantació de grans instal·lacions d'energies renovables, fotovoltaica en sòl, eòlica terrestre i això que la seva expansió representa una greu amenaça pel patrimoni històric si no es planifica de forma adequada. Els béns etnològics que es troben al territori solen ser els més afectats per aquests tipus d'instal·lacions, els quals gairebé ni es consideren al document. De fet, l'apartat 7.4.2 que avalua els Previsibles efectes ambientals dels principals components del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic (PTECC), els qualifica amb un impacte moderat sobre el paisatge i el patrimoni i només té en compte el patrimoni arqueològic.





A més, l'EAE inclou un mapa de Menorca amb les zones d'aptitud per a la implantació d'eòlica terrestre. S'ha de tenir en compte que aquestes instal·lacions requereixen zones de gran extensió i que moltes d'aquestes zones representades al mapa integren àrees on s'inclouen els Paisatges Culturals de la declaració de Menorca Talaiòtica Patrimoni Mundial (reconeguts a la versió revisada del Pla Territorial Insular de Menorca de 2023 i no al Pla anterior de 2003 que és l'únic Pla que recull el text) que compten amb un règim de protecció que qualsevol instrument de planificació i projecte d'instal·lació ha de preveure. Per tant, no es pot abordar un document d'aquest tipus sense incloure l'impacte patrimonial.

La instal·lació de renovables en sòl urbà, en conjunts històrics i edificis BIC o catalogats, sí que té una afectació en el patrimoni històric que gairebé ni s'analitza i el document passa molt per damunt del seu impacte en sòl rústic. En un altre document referit al Pla, concretament els annexes I-VI, s'incorporen unes taules d'accions referents al pilar 1 d'Estabilització i decreixement de la demanda energètica que recull com acció la rehabilitació energètica d'edificis existents per a reduir el seu consum energètic, l'adaptació de la normativa urbanística per a minimitzar les barreres a n'aquesta rehabilitació i afavorir l'agilització dels tràmits administratius per a la concessió de llicències urbanístiques. La instal·lació d'aquests panells en els edificis o conjunts històrics ha de ser completament compatible amb la preservació i la percepció visual dels béns intentant minimitzar el màxim possible la seva afectació. Qualsevol adaptació de la normativa que es vulgui proposar ha de tenir en compte uns criteris bàsics comuns que protegeixin el patrimoni històric, considerant especialment la seva incidència en els Béns d'Interès Culturals.

En els últims anys s'estan elaborant protocols d'implantació de renovables en entorns que compten amb figures de protecció patrimonial o paisatgística, com els esmentats als fonaments de dret, que el present Pla hauria de recollir. Les administracions públiques competents en la matèria han de poder aplicar aquests criteris bàsics definits a l'hora de tramitar les autoritzacions. I els promotors els haurien d'incloure en els respectius documents d'avaluació d'impacte ambiental. Falta incorporar també aquests protocols a l'EAE del PTECC, atès que aquest document només inclou els instruments de planificació sectorials i territorials d'àmbit nacional i autonòmic que considera concurrents amb el PTECC de les Illes Balears, els quals diu que s'han de tenir en compte en el tràmit d'avaluació ambiental estratègica.

Així com es va considerar a l'informe precedent de la TAE del Servei de Patrimoni Històric del CIME, podria incloure's una nova línia estratègica dedicada a l'estudi del significat del patrimoni històric i del paisatge tractant la sensibilització respecte del canvi climàtic de manera conjunta i inseparable amb la conservació del patrimoni històric a la que està obligada l'Administració. Sense aquest estudi, els documents de referència podrien tenir prioritat o preferència a l'hora de plantejar actuacions concretes idònies per combatre el canvi climàtic però totalment inadequades per a la protecció del patrimoni històric.

Per altra part, el PTECC en el seu apartat 5.2.3 dedicat als principals impactes del canvi climàtic a les Illes Balears en el qual es desenvolupen diferents sectors de rellevància per a les Balears, torna a ometre el patrimoni històric. El patrimoni històric de les Illes Balears es veu greument amenaçat pel canvi climàtic que posa en perill la seva conservació. Encara que és en algunes localitzacions com la línia de costa, amb la pujada del nivell de la mar o l'acció erosiva produïda per la mar que ja està afectant directament els béns que s'hi localitzen, és on a curt termini aquest perill es fa més evident. Aquest apartat del text hauria d'incorporar també un subapartat dedicat al patrimoni històric, on s'avaluïn els riscos derivats del canvi climàtic i es planifiquin actuacions per mitigar l'impacte.

La Direcció General de Costes i Litoral va informar el següent:

Identificat el punt 3.7 com el que fa referència a la protecció de la costa i el medi marí, cal assenyalar, encara que ja se recull en l'apartat 3.7.5, la importància de la coordinació institucional en l'àmbit de la costa i litoral atesos la distribució competencial en la seva gestió i les zones afectades. Així, des de l'aprovació del RD 994/2022 es traspasa la gestió del Domini Públic Marítim Terrestre i de la zona de trànsit a la CAIB, no obstant l'estat ostenta la titularitat del domini públic (Demarcació de Costes de les IB). Altrament, la zona de servitud de protecció és competència dels Consells

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 38 de 89





Insulars quan és sòl urbà i competència de la CAIB quan és rústic. A més, si es tracta d'actuacions que poden influir la zona de trànsit +zona de protecció la competència pot ser de la CAIB o els CI. D'altra banda, els municipis duen a terme el planejament urbanístic municipal i normalment sol·liciten la gestió de les instal·lacions de temporada en el domini públic dels seus municipis (hamaques, para-sols, cadires, taules, velomars, kayaks, etc.). Així, entenem que la coordinació institucional pel que fa a la protecció de la costa i el medi marí és fonamental i requereix d'un esforç addicional atenent a la distribució competencial i administracions implicades.

D'altra banda, la resta de mesures que es desenvolupin en aplicació del PTECC poden tenir efectes directes o indirectes sobre el litoral, com ara la implantació d'infraestructures energètiques en zona costanera, modificacions d'usos del sòl, o actuacions sobre la franja litoral per a l'adaptació als impactes del canvi climàtic (inundacions, regressió de la línia de costa, augment del nivell del mar, etc.). Per aquest motiu, resulta essencial que la protecció del litoral sigui considerada com una condició transversal i integrada en totes les fases de disseny, execució i seguiment del Pla, i no només com una línia d'actuació específica.

En particular, es proposa que qualsevol mesura amb impacte territorial es sotmeti a una avaluació específica de la seva incidència sobre el domini públic marítim-terrestre i les seves zones adjacents, així com sobre els valors ambientals, paisatgístics, ecosistèmics i socioeconòmics associats al litoral.

A l'ofici de la cap del Departament de Residus i Economia Circular s'indica que des del departament no faran cap aportació en relació amb el pla.

A l'ofici del Director General de Ports i Transport Marítim s'indica que «des del punt de vista de les competències de la Direcció General de Ports i Transport Marítim, es considera que no cal fer cap observació respecte al contingut de la norma».

El Col·legi Oficial de Pèrits, Enginyers Tècnics Industrials i Graus de les Illes Balears va presentar tota una sèrie d'al·legacions relacionades amb la coordinació tècnica i operativa amb els col·legis professionals, la clarificació de competències municipals i simplificació administrativa, la professionalització del seguiment energètic en edificis i instal·lacions, la revisió de metes sectorials i la seva adequació al ritme de desplegament, la participació del sector turístic i la seva professionalització tècnica, l'impuls a la formació tècnica reglada, incloure un pla de descarbonització específic per al sector hotel·ler i la supervisió tècnica i professional dels plans de circularitat.

El GOB Mallorca va al·legar el següent:

1. REDUCCIÓ EFECTIVA DE LA PRESSIÓ TURÍSTICA I URBANÍSTICA COM A CONDICIÓN PER A LA TRANSICIÓ CLIMÀTICA

[...]

Sol·licitam:

- *Que s'inclouï una alternativa estratègica de decreixement planificat, amb reducció de la demanda turística i urbanística, i prioritització d'un model de màxima eficiència, autosuficiència i mínima ocupació territorial.*

Necessitat d'una protecció efectiva del territori davant la pressió urbanística i energètica

[...]

Sol·licitam:

- *Que el Pla incorpori una moratòria de noves urbanitzacions, infraestructures viàries o logístiques que impliquin artificialització de sòl rústic.*





- *Que qualsevol nova infraestructura energètica o de mobilitat (parcs solars, línies, punts de càrrega, etc.) s'ubiqui exclusivament en sòl ja antropitzat, prioritzant teulades, polígons o zones degradades.*

- *Que es prohibeixi la instal·lació de renovables en sòl rústic de valor ecològic o agrari i que es reguli per normativa urbanística.*

- *Que s'estableixi una jerarquia d'ubicació de projectes, prioritzant:*

- *Teulades i aparcaments públics (acció 1.2.5)*

- *Sòl urbanitzat o industrial*

- *Únicament sòl rústic degradat, si no hi ha alternatives*

- *Que s'inclougui un catàleg d'espais de gran valor agroecològic o ambiental a excloure explícitament de qualsevol desenvolupament, incorporant mecanismes de desclassificació de sòl urbanitzable en espais d'interès ambiental.*

- *Que s'inclougui una avaluació ambiental estratègica per subcomarca o municipi que identifiqui capacitat de càrrega territorial.*

- *Que tota infraestructura de recàrrega i vehicle elèctric quedi limitada a sòl urbà consolidat o infraestructura ja existent.*

- *Que s'inclougui una avaluació ambiental estratègica prèvia a qualsevol implantació massiva d'electromobilitat.*

- *Que s'incentivi el canvi modal cap al transport públic i la mobilitat activa per sobre de l'electrificació del vehicle privat.*

Absència de mesures efectives de limitació del creixement turístic

[...]

Sol·licitam:

- *La inclusió d'indicadors de càrrega turística i d'objectius de decreixement turístic, vinculats a la capacitat de càrrega ambiental i hídrica del territori.*

- *Que es vinculi el PTECC als plans d'ordenació turística insulars, de forma que l'objectiu de neutralitat climàtica imposi límits al creixement de places turístiques.*

- *Que es consideri com a mesura de mitigació l'estabilització o reducció del volum turístic, especialment en temporada alta.*

- *Que es condicionin les ajudes públiques i fons climàtics a sectors turístics a plans de reconversió, desmassificació i compensació ambiental.*

No es considera el creixement turístic com a vector determinant

[...]

Sol·licitam:

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 40 de 89





La integració d'una anàlisi específica del sector turístic com a vector clau de pressió ambiental, incloent-hi:

- *Creixement de la demanda energètica i hídrica.*
- *Efectes sobre el sòl, la biodiversitat i el paisatge.*
- *Pressió derivada de noves construccions i infraestructures associades.*

Exclusió del transport aeri i marítim dels objectius de reducció

[...]

Sol·licitam:

La inclusió plena d'aquests sectors en els càlculs i objectius del Pla, i l'establiment de mesures de fiscalitat ambiental sobre el transport aeri i marítim.

2. AVALUACIÓ AMBIENTAL VINCULANT I EFECTIVA DE TOTES LES ACCIONS DERIVADES DEL PTECC

[...]

Sol·licitam:

- *Que es declari obligatòria l'avaluació ambiental estratègica vinculant de qualsevol pla, projecte o línia d'actuació derivada del PTECC.*
- *Que s'estableixi una instància independent i amb participació d'entitats ambientals per avaluar els riscos ambientals associats a la implantació d'infraestructures energètiques, logístiques o turístiques.*
- *Que s'elabori un informe anual de coherència territorial i ambiental del desplegament del Pla amb indicadors ambientals per mesurar els efectes reals de les polítiques proposades.*

A més, L'EAE no analitza els efectes acumulatius del desplegament d'infraestructures (energies renovables, mobilitat elèctrica, noves línies de transport elèctric, etc.) en zones especialment vulnerables.

Sol·licitam:

- *La incorporació a l'EAE d'un anàlisi d'impacte ambiental acumulatiu, especialment sobre hàbitats prioritaris, corredors ecològics, zones de mosaic agrari i àrees de sobirania alimentària.*

3. EL PLA NO IDENTIFICA EL RISC DE DEPENDÈNCIA ENERGÈTICA EXTERNA

[...]

Sol·licitam:

- *Que l'EAE incorpori una anàlisi de riscos ambientals i geoestratègics derivats de la interconnexió.*
- *Que es consideri com a alternativa l'autosuficiència energètica insular, amb desplegament de renovables en entorns urbans i comunitats energètiques.*

4. SEGUIMENT, GOVERNANÇA I PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

[...]

Sol·licitam:





- La creació d'un mecanisme formal de participació ambiental, amb caràcter consultiu i vinculant per a les fases d'execució, desplegament i seguiment del PTECC.
- L'establiment d'un òrgan de seguiment ambiental amb participació d'entitats ecologistes. Crear un observatori ciutadà de seguiment del Pla.
- La definició d'indicadors vinculants i correctors i la publicació periòdica i pública dels informes d'avaluació. Assegurar auditories externes independents.

5. CONSIDERACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Infrarepresentació del component de conservació del medi natural

Tot i que el Pla reconeix l'impacte del canvi climàtic sobre els ecosistemes i inclou línies com la "protecció dels ecosistemes" i la "protecció de la costa i del medi marí", la dotació pressupostària assignada a aquests àmbits és clarament insuficient (només un 5,9% del total del pressupost es destina al Pilar 3).

Reclamam una redistribució més equitativa dels recursos i la prioritització d'actuacions de restauració i protecció del territori davant infraestructures o accions tecnològiques amb impacte ambiental.

Infrafinançament de la recerca, l'educació ambiental i la participació ciutadana

Només un 0,25% del pressupost es dedica al Pilar 4 (coneixement, tecnologia i innovació), que inclou aspectes fonamentals com la recerca, la formació i la sensibilització. Aquest infrafinançament pot comprometre el canvi cultural necessari per a l'èxit del Pla.

Proposam incrementar la dotació d'aquest Pilar fins al mínim d'un 5% del pressupost total i establir mecanismes efectius de participació ciutadana vinculant.

Les mesures de resiliència ecològica són poc operatives i escassament dotades

Tot i la bona orientació del Pilar 3 (Annexos I i II), la dotació pressupostària de mesures de protecció dels ecosistemes és molt inferior (ex. 2 M€ per acció 3.3.1) en comparació amb altres línies.

Sol·licitam:

- Que es reassigni el pressupost de manera que el Pilar 3 superi el 10% del total del Pla.
- Que s'estableixi un Pla d'Acció Territorial per a la resiliència ecosistèmica, amb zones prioritzades, mecanismes de protecció legal i participació social.

Conclusió

Des del GOB Mallorca, consideram que el Pla, en la seva forma actual, no garanteix ni la preservació del territori, ni la coherència ambiental del desplegament de mesures, ni l'abordatge real del principal factor de pressió climàtica: el model econòmic turístic-urbanístic. Per això, exigim una revisió profunda del PTECC en clau de protecció del territori, avaluació ambiental vinculant i decreixement turístic.

La Plataforma Renovables sí, però així no, va al·legar el següent:

1a Al·legació –

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 42 de 89





[...]

Davant totes aquestes dades tant significatives de consum energètic i generació d'emissions dels sectors del transport aeri i marítim que afecten directament sobre les IB, exigim que s'incloguin ambdós sectors en el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les IB per disposar de les dades i plantejar les línies estratègiques i actuacions a realitzar en el nostre àmbit competencial per reduir consum energètic i emissions d'ambdós sectors: Planificació Territorial i Turística amb limitació de places turístiques, Plans de desenvolupament local del sector primari per evitar la dependència enorme del mercat exterior, Regulació del nombre de creuers i de l'activitat turística nàutica etc.

Així mateix, instar al Govern de les IB a coordinar i col·laborar al màxim amb el govern de l'estat espanyol reclamant la cogestió dels aeroports de les IB i utilitzar tots els espais de coordinació possibles creats o encara per crear, i també en el cas de la gestió dels Ports de competència estatal (i congestionada amb el Govern de les IB) ampliar aquesta col·laboració.

2a Al·legació-

[...]

Exigim que en el PTECC se contempli de forma concreta i amb pressupost adient de fons privat i propi un pla d'intervenció de la indústria turística per reduir el consum energètic i reducció d'emissions, amb actuacions de mitigació i adaptació al canvi climàtic, la qual cosa s'inclogui en tota la normativa referent a la indústria turística (PIAT o plans directors sectorials per ordenar l'activitat turística etc.). Necessitem un model turístic que impulsi un ús responsable dels recursos necessari per mitigar i adaptar-nos al canvi climàtic amb un decreixement clar d'aquest sector productiu. Demanem que se quantifiqui el consum i generació d'emissions de les activitats econòmiques bàsiques de les IB per poder establir accions concretes per limitar la seva activitat i poder fer una transformació cap un model econòmic més descarbonitzat.

3a Al·legació-

NO s'aprofita el TTECC per fer una redirecció del sistema econòmic basat en el turisme, ens al contrari se manté el consum energètic amb una redistribució mínima de les fonts energètiques a utilitzar però mantenint el mateix sistema de creixement sense límits; i apostant pel cable elèctric amb la península com l'element clau per la generació d'energia – 2025 genera 140.658 tep i el 2035 generarà 260.323 tep – que també suposarà una reducció d'emissions.

[...]

Tampoc se planteja en el PTECC possibilitats de diversificació econòmica [...].

Demanem que s'inclogui amb clara prioritat i pressupost suficient una línia estratègica per estimular i fer efectiva la producció local, i especialment la producció d'aliments de proximitat, i facilitar mitjançant incentius i ajudes econòmiques, bancs de terres i formació per fer de l'activitat agrícola i ramadera una opció real de diversificació econòmica; així com la indústria agroalimentària lligada al territori.

4a Al·legació –

[...]

Considerem que l'ESTALVI ENERGÈTIC ha de ser clau en el Pla de transició Energètica i Canvi Climàtic, i qüestionem la data de 2005 com a referent per l'estalvi energètic. Demanem que l'estalvi Energètic se prioritzi a tot el desplegament del PTECC, resulta la millor fórmula en la reducció d'emissions de CO₂, i ha de ser aplicable a tots els sectors energètics i sectors econòmics i socials, i sigui una línia prioritària en totes les vessants possibles amb un pressupost adequat i la implicació participada dels sectors econòmics: auditories energètiques per plantejar plans d'estalvi i reducció de l'ús d'energia en els serveis públics, sector econòmic especialment a la indústria turística i de serveis, grans consumidors energètics, i també en el sector residencial i serveis públics.

5ena Al·legació-

[...]





Demaneu que en el Pla de Transició quedi clar que la implantació d'energies renovables fotovoltaïques s'ha de fer, prioritàriament, a zones i sòls industrials, zones periurbanes i urbanes, sobre les teulades dels edificis i naus industrials abans d'ocupar el sòl rústic.

Hem d'evitar sacrificar el sòl rústic amb els seus valors per l'activitat del sector primari, com embornal de CO₂, com a paisatge i com un recurs escàs a les IB.

A més, la implantació d'energies renovables és una forma molt important per implicar a la ciutadania en el coneixement i ús de l'energia i alhora, conscienciar sobre el canvi climàtic i les mesures a dur endavant de forma propositiva, prioritzant l'autoconsum i les comunitats energètiques. Aquests són objectius inclosos a la Llei 10/2019 i en el PTECC de democratitzar l'energia, el dret de la ciutadania a l'accés a l'energia com a productors i consumidors, i la responsabilitat d'aquests com a part activa en les mesures enfront al canvi climàtic.

Al·legació 6

[...]

Demaneu prioritzar l'autoconsum i les comunitats energètiques en el desplegament de les energies renovables fotovoltaïques, i així fomentar la participació, implicació i formació de la ciutadania.

Augmentar de forma molt significativa la línia de subvencions i les facilitats d'instal·lació de plaques fotovoltaïques amb una normativa adequada que prioritzi la instal·lació en edificis i vivendes plurifamiliars d'energia fotovoltaica i la possibilitat de fer de les comunitats energètiques L'autoconsum i les Comunitats Energètiques haurien de ser un eix fonamental d'aquest PTECC. Implicar els Ajuntaments com administració impulsora d'aquestes actuacions .

Al·legació 7

Demaneu augmentar la protecció dels ecosistemes, els hàbitats i la biodiversitat, restaurar aquests ecosistemes i protegir el nostre territori perquè aquests sistemes són "clau" per a l'absorció de carboni. En el 2020 se va presentar l'Estratègia per a la Biodiversitat 2030, ja que la pèrdua de biodiversitat és un altre dels impactes més greus associats al canvi climàtic: augmentar la protecció d'espais protegits i la superfície dels actuals, si escau , de totes les illes; augmentar amb plans concrets la plantació d'arbres mediterranis per millorar la massa arbòria i als pobles i a Palma per mitigar l'illa de calor que se genera; preservar el sòl rústic per a tots els valors ecològics i ambientals que té el sòl com embornal de CO₂, per l'activitat primària d'agricultura i ramaderia, pel paisatge, per la qualitat de vida de les persones i els animals.

[...]

Al·legació 8

[...]

Demaneu una línia prioritària en aquest PTECC que contempli les actuacions a dur a terme referides al transport terrestre amb un calendari d'actuacions per reduir de forma significativa la ràtio de cotxes i apostar molt clarament amb un pressupost suficient per la millora del transport públic i facilitar la transferència del cotxe al transport col·lectiu, limitar el nombre de cotxes de lloguer i l'entrada de cotxes, facilitar la combinació dels diversos tipus de mobilitat (anar a peu, amb bicicleta, bus, tren), obligatorietat de realització dels PMUS (plans de mobilitat urbana sostenible) a tots els municipis de les IB de més de 20.000 habitants tal com diu la Llei, i fer els estudis de mobilitat i aplicar-los en els municipis de menys de 20.000 ha; així com obligar en els centres generadors de mobilitat a realitzar els Plans de Mobilitat pertinents tal com esmenta el PDSTIB, i ara el PTECC.

Al·legació 9

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 44 de 89





[...]

Considerem que la producció d'hidrogen a la fàbrica de Lloseta, la qual encara no ha produït hidrogen en més de dos anys que suposadament va iniciar-se la producció, no és necessària i totalment prescindible; més encara quan la producció d'hidrogen consumeix una gran quantitat d'energia i també d'aigua, quan aquest recurs és escàs a l'illa de Mallorca. L'ús de piles d'hidrogen per al transport encara no està comprovat la seva eficàcia, i demanem el seu desmantellament.

Al·legació 10

[...]

Demanem un ús sostenible de l'aigua que passa per les mesures d'estalvi i eficiència en l'ús de l'aigua per totes les activitats prioritzant el consum humà. El sector industrial, turístic i residencial s'ha d'implicar en el seu ús. I sobretot considerem imprescindible la millora de la depuració de les aigües per poder-la reutilitzar.

Al·legació 11

[...]

Demanem la prohibició del trasllat de residus RSU de les altres illes a la incineradora de Son Reus i fer un pla de reducció en els residus a incinerar, i apostar de forma clara amb un pressupost adequat per la recollida selectiva, reciclatge i reutilització i reparació dels materials a totes les Illes Balears amb l'objectiu de baixar significativament la generació de residus.

Al·legació 12

[...]

Demanem afegir al PTECC una línia estratègica bàsica per desplegar un seguit de mesures de fiscalitat ecològica a nivell de consum energètic i minimització d'emissions en tots els àmbits i sectors econòmics.

Al·legació 13

[...]

Demanem una territorialització més justa i equitativa entre les Illes balears amb uns objectius comuns i assumibles per cada una de les illes en funció de les seves necessitats, i evitar traslladar els costos territorials o de gestió insular a una altra illa.

Al·legació 14

[...]

Exigim la participació de la ciutadania en tot el procés de les actuacions i línies estratègiques amb una informació adequada, amb plantejament de propostes pro positives de forma col·laborativa, apostar per l'autoconsum i comunitats energètiques per apropar a la ciutadania el procés de producció i ús de l'energia, i alhora fer una societat més informada, participativa i capaç de respondre al repte del canvi climàtic com a societat. També demanem la instal·lació en totes les escoles i Instituts d'energia fotovoltaica per facilitar l'aprenentatge del seu funcionament i usos.

Exigim que les Oficines de dinamització a la transició energètica que tenen com a funcions acompanyar, explicar i guiar a la ciutadania, empreses i administracions públiques per fomentar la conscienciació ciutadana, facin la seva feina.





Entre les al·legacions del Comitè d'Experts es poden destacar les següents:

“- La principal mancança del Pla té a veure amb l'exclusió de les emissions derivades del transport aeri i del transport marítim tant de l'anàlisi de les emissions de Gasos d'Efecte Hivernacle (GEH) de les Illes Balears com de les estratègies i actuacions a portar a terme per a reduir aquestes emissions.

El sector transport suposa la principal font d'emissions de GEH de les nostres Illes, amb més del 65% d'aquestes emissions. Del total d'emissions del transport, les dues terceres parts provenen de l'aviació i el transport marítim [...]. Resulta imprescindible doncs revisar el Pla per tal d'incloure les emissions del sector aeri i marítim tant pel que fa al diagnòstic, com als objectius i a les actuacions previstes.

- Una segona mancança important té a veure amb el **transport terrestre**, ja que sembla haver-hi una incoherència important entre els objectius de reducció d'emissions, d'ús de combustibles fòssils, d'ús del vehicle privat amb motor de combustió interna i de destinació dels recursos econòmics. La transició energètica en matèria de transport terrestre requereix d'una aposta decidida pel transport públic i, especialment en àmbits urbans, per la mobilitat activa (a peu o en bicicleta), així com una reducció molt important de l'ús del vehicle privat. Confiar la major part de l'esforç en aquest àmbit al desplegament del cotxe elèctric privat suposa un malbaratament de recursos que a més no permet reduir nombrosos altres problemes associats a aquest tipus de mobilitat, com embossos, accidents, o l'expulsió de l'espai públic dels vianants, amb la consegüent pèrdua d'espai públic per a altres activitats, molt més sostenibles. A més, resulta cridaner que la partida econòmica més rellevant, amb més de 3.400 milions d'euros, vagi destinada a la promoció del vehicle elèctric quan el propi pla afirma (p. 212) que només un “10% del parc de vehicles farà el canvi de vehicles de combustió cap a vehicles lliures d'emissions” i que “la gran majoria del parc de vehicles continuarà conformat per vehicles de combustió”; a més de preveure un increment del consum de benzina.

- Una tercera mancança important té a veure amb la generació d'energia. La Llei de Canvi climàtic preveu que les Illes Balears siguin co-responsables en la generació de l'energia que es consumeixi al territori i, en aquest sentit, preveu que d'aquí al 2050 el 100% de l'energia consumida a les Illes Balears sigui renovable i que almenys el 70% d'aquesta energia sigui produïda a les Illes Balears. Ara bé, el Pla de Transició preveu com a principal mesura de reducció d'emissions la instal·lació i posada en marxa de la segona interconnexió amb la Península Ibèrica, que cobriria fins a un 70% de la demanda elèctrica de Balears. Això comporta tota una sèrie de problemes importants: per una banda, es contradiu l'objectiu establert a la Llei 10/2019, que el Pla hauria de servir per complir; per altra banda, es renuncia a establir mesures de caràcter local, insular o autonòmic que permetin una reducció real de les nostres emissions de GEH, fiant-ho tot a la possible composició de l'electricitat que vingui del segon cable. En tercer lloc, això suposa una manca de responsabilitat pel que fa a les nostres emissions i consum energètic, ja que s'externalitza la producció d'energia a altres indrets, que han de patir els seus impactes. Finalment es genera una dependència desproporcionada per a l'aprovisionament d'energia, la qual cosa es suma a d'altres fragilitats que caldria revertir a Balears, com per exemple la dependència relativa a la producció d'aliment.

És doncs imprescindible preveure i desenvolupar accions que es puguin dur a terme a nivell de les Illes Balears que suposin la principal reducció d'emissions de les Illes, en lloc d'externalitzar el problema.

- També lligat a la producció d'energia, resulta una deficiència molt important la **manca d'una estratègia concreta i ambiciosa d'emmagatzematge**, detallada amb objectius i actuacions concretes.

La recent apagada viscuda al sistema elèctric peninsular ha posat de manifest la necessitat de complementar el desplegament d'energies renovables amb sistemes d'emmagatzemament d'aquesta energia. Resulta preocupant que l'única referència que es fa a aquesta qüestió està lligada només a l'establiment de la segona connexió amb la península. També resulta preocupant que l'única acció no lligada a la interconnexió amb el sistema peninsular es refereixi a l'Hidrogen quan hi ha alternatives més adaptades a les necessitats energètiques de l'illa i a la seva capacitat de producció d'energia a partir de fonts renovables, com ara les bateries [...].

- **També es troba a faltar una anàlisi i una perspectiva clara del rol que poden o han de jugar altres fonts renovables d'energia**, com ara la solar tèrmica o l'energia eòlica. Sembla que tot el Pla està basat en l'energia solar fotovoltaica quan hi ha altres possibilitats que permetrien diversificar el tipus d'instal·lacions i que podrien estar més adaptades a certs usos energètics [...].

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 46 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 46/90



- **La darrera gran mancança en matèria de mitigació és l'absència de pressupostos de carboni detallats per al conjunt de la Comunitat Autònoma, per illa i per sector [...].**
- **Per altra banda, seria necessària una aposta molt més concreta, quantificada i decidida per l'adaptació al canvi climàtic. Amb l'agreujament de l'escalfament global, l'adaptació ha esdevingut, malauradament, una necessitat inajornable que requereix d'una visió global i transversal a tot el sistema socioeconòmic i ambiental, igual que la mitigació. Es troba a faltar igualment una major presència del sector primari, tant en matèria de mitigació com d'adaptació, amb mesures concretes, detallades i suficients per assolir el potencial real d'aquest sector en matèria climàtica i de resiliència.**
- **Finalment, en termes generals, el Pla pateix també d'una manca d'indicadors i dades actualitzades. Molt sovint, les dades arriben només al 2019 i en alguns casos fins al 2022. La situació ha evolucionat força des de llavors, i si s'aprova un Pla de Transició el 2025, caldria que inclogués dades i indicadors actualitzats i desagregats el més possible per illa.**

Mancances relatives a la forma

Un Pla de Transició per als propers deu anys és un instrument crucial de planificació que ha de guiar totes les accions de les institucions i de la societat balear. En aquest sentit, és imprescindible que sigui el més clar possible, tant en els seus objectius com en les mesures i accions previstes. Això és necessari tant perquè tothom sigui conscient de les passes a seguir, com per a analitzar l'adequació del Pla a la Llei 10/2019 i la realitat climàtica i també, en darrera instància, per a poder-ne fer un seguiment i avaluació adequats. Malauradament, **l'estructura del Pla és confusa, sense establir de manera clara ni a on estam (diagnòstic), ni a on volem arribar (objectius), ni com volem fer-ho (actuacions), ni amb quins recursos (pressupost).**

El representant de la Universitat de les Illes Balears en el Consell Balear del Clima va informar el següent:

[...]

4. Valoració general.

La diagnosi que es presenta mostra punts dèbils importants, que poden impedir una presa de decisions adient. La més important amb diferència, és la decisió de suprimir les emissions derivades del transport aeri i marítim (que suposen més d'un terç de les emissions de Balears) de la comptabilitat i dels objectius del Pla. Aquesta exclusió falseja de manera flagrant tant les emissions reals actuals com els objectius de compliment de la Llei 10/2019. La decisió es justifica en el fet de considerar únicament els sectors sobre els quals el Govern Balear té competències per intervenir. Sobre aquesta decisió cal dir, en primer lloc, que és contrària a l'esperit de la Llei, que s'alinea amb els objectius internacionals de lluita contra el canvi climàtic i per tant les accions a emprendre no estan estrictament associades a les competències del Govern de les Illes Balears. En segon lloc, i pot ser més important: restringir la capacitat d'intervenció del Govern sobre les emissions del trànsit aeri i marítim a la gestió dels ports i aeroports (que efectivament són de competència estatal) és una excusa del tot injustificada.

Si bé és cert que el transport aeri i marítim depèn en part de la capacitat operativa de ports i aeroports, lligar el seu creixement únicament a aquesta operativitat és obviar les causes de fons, que són l'augment dels fluxos turístics i, de retruc, de la població resident i del consum associat. I sobre aquests sectors sí que hi té competències el Govern de les Illes Balears. És obvi que no es tracta de mesures senzilles, perquè el turisme és el motor econòmic de Balears i la seva reconversió és qualsevol cosa menys trivial, però seria més honest reconèixer la complexitat del problema que obviar-lo.

La no consideració de les emissions del transport aeri i marítim fa que les línies estratègiques del pla pel que fa a la reducció d'emissions (i per tant pel que fa a l'assoliment dels objectius de la Llei 10/2019), no siguin reals. De fet, amb les mesures que es proposen, si s'incloguessin les emissions del transport aeri i marítim en els càlculs, com hauria de ser, no es podrien assolir els objectius proposats.

El Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic és una oportunitat única per invertir les tendències de les emissions de GEH i a la vegada fer que les Illes Balears siguin menys vulnerables als impactes del Canvi Climàtic. Suggeriria una





revisió en profunditat del Pla valorant la inclusió dels punts esmentats en aquest escrit (a més, per suposat, de qualsevol altre suggeriment, com els que puguin provenir del Comitè d'Experts per a la Transició Energètica i el Canvi Climàtic de les Illes Balears).

Al document «*Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones*» de data d'agost de 2025 es dona resposta a les consideracions i al·legacions fetes per les administracions afectades i persones interessades. A l'apartat de consideracions tècniques es fa referència a les al·legacions i consideracions més rellevants per a l'avaluació ambiental del pla.

6. Consideracions tècniques

1. A l'EAE es detecten algunes incongruències en diversos apartats del document quant a l'extensió del territori de les Illes Balears i a les dades de precipitacions. Per una altra banda, tant a la taula 42 de l'esborrany definitiu del pla com a la taula 18 de l'EAE a les quals es mostren les dades de potència instal·lada d'EERR per municipi, apareix «Manacor» com a un municipi de Menorca. A la taula 18 de l'EAE el topònim Son Servera figura com a «Són Servera» mentre que a la taula 42 de l'esborrany definitiu del pla figura Santa Eulària des Riu com a «Santa Eulària donis Riu». Per tant, s'han de corregir aquestes errades.

2. En general, s'han incorporat la major part de les consideracions fetes al document d'abast.

3. D'acord amb la documentació aportada, s'han consultat les administracions i persones que es varen consultar per a l'elaboració document d'abast. Tot i que, a més d'aquestes administracions i persones consultades, al document d'abast se'n varen indicar d'altres que s'havien de consultar, es considera que amb la informació aportada pel promotor i els informes rebuts és suficient per a formular la declaració ambiental estratègica.

4. Pel que fa a les **alternatives**:

a) En la mateixa línia de l'indicat a la contestació de la Direcció Insular de Medi Ambient del Consell de Menorca a la consulta realitzada per l'òrgan ambiental d'acord amb el previst a l'article 19 de la Llei 21/2013 al document d'abast es va indicar que *«respecte a les dues alternatives presentades, l'escenari tendencial (alternativa zero) i l'escenari objectiu (alternativa seleccionada també anomenada d'eficiència o aplicació del Pla) es considera necessari avaluar una alternativa en base a un tercer escenari que surti a camí al creixement previst (la tendència desenvolupista en general) a fi de contenir-lo, incloent aspectes de decreixement planificat tot relacionat amb el consum energètic»*.

A l'EAE s'explica que *«les alternatives que s'han analitzat són: l'escenari tendencial (alternativa 0), l'E1 Escenari Objectiu alternativa_1 (compliment d'objectius de la Llei 10/2019) i l'E2 Escenari Objectiu alternativa_2 (que amplia els objectius de la Llei amb el Fit for 55 per la reducció d'emissions). Però no s'han incorporat les peticions de decreixement planificat ni reducció de la pressió humana»*.

b) Respecte a l'al·legació del GOB segons la qual *«l'EAE només considera dues alternatives (escenari tendencial i escenari PTECC), sense contemplar una alternativa basada en decreixement de demanda, turisme o*

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 48 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 48/90



urbanització, tot i que informes d'altres departaments proposen aquesta opció» i es sol·licita «que s'inclougui una alternativa estratègica de decreixement planificat, amb reducció de la demanda turística i urbanística, i prioritització d'un model de màxima eficiència, autosuficiència i mínima ocupació territorial», al document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» s'explica que «esta alegación excede el alcance estratégico del Plan. Este tipo de cuestiones son más propias de un Plan sectorial».

c) Si bé per una qüestió competencial el pla no podria regular, entre d'altres aspectes, el sector turístic, es considera que de forma indirecta es poden establir límits basats en la capacitat de càrrega del territori i la disponibilitat de recursos energètics. Per una altra banda, el pla, tal com està plantejat, té un clar impacte ambiental favorable per al medi ambient i és molt ambiciós en aspectes com ara la reducció d'emissions per tal de donar compliment als objectius establerts a la normativa de la Unió Europea. Atesa la necessitat d'avançar cap a la transició energètica, es considera prioritària l'aprovació del pla i no allargar en aquests moments el procés d'avaluació amb l'estudi d'altres alternatives. No obstant això, **les futures revisions del pla hauran d'incloure una alternativa tècnicament viable que concretarà un escenari en la qual s'apostarà per reduir la pressió humana, pel canvi d'hàbits de consum i de mobilitat i per la protecció del medi natural incorporant aspectes de decreixement planificat.**

5. Pel que fa al **sector turístic**:

a) En relació amb el foment de la desestacionalització, al document d'abast, en relació amb la línia estratègica «turisme sostenible i adaptació al canvi climàtic», es va indicar que «s'ha de tenir en compte que la desestacionalització, amb l'objectiu de reduir la demanda d'energia i aigua, s'ha de realitzar amb la premissa de baixar el pic d'afluència i ocupació turística a la temporada alta. Si implica, allargar o augmentar en temporada mitjana i baixa, sense aplicar mesures per baixar-les en temporada alta, contribuirà amb un impacte negatiu cap al consum de recursos i agreujarà la potencial recuperació dels ecosistemes, per tant la mesura ha d'anar amb mesures implícites de reducció del pic. Les mesures en aquesta línia estratègica poden ser rellevants per fer viable l'alternativa de contenció/decreixement». En aquest sentit, a l'EAE s'explica que no s'ha inclòs aquesta mesura, la qual cosa es valora positivament. Així mateix, a l'annex II «Taules de les accions» s'explica que «fomentar la desestacionalització sense tenir un límit clar d'entrada de visitants a les Illes no és aconsellable, ja que la realitat podria dur a una saturació durant tot l'any».

b) El pla inclou, entre d'altres, les accions «1.1.14 Foment d'un turisme sostenible a les Illes Balears» i «3.6.1 Fomentar la resiliència del sector turístic» Aquestes accions incorporen les subaccions «estudi de capacitat de càrrega de turisme» i «inclusió d'informació sobre càrrega ambiental i condicionants climàtics per zonificacions turístiques», respectivament. En relació amb aquestes accions:

- A l'informe del Comitè d'Experts s'indica que «Acció 1.1.14.Foment d'un turisme més sostenible a les Illes Balears (4 M€; fons propis 100%). Aquesta acció no contempla cap objectiu concret de reducció de consum d'energia ni de reducció d'emissions. Aquesta qüestió és particularment problemàtica atès el fet que se tracta de la principal activitat econòmica i eix tractor del consum d'energia i emissions de GEH. L'acció simplement expressa qüestions com seguiment de la petjada de carboni, rehabilitació energètica i estudis de capacitat de càrrega. Sense una aposta clara d'incidir sobre aquest vector, la resta d'objectius del pla són inconsistents degut a la interconnexió amb la dinàmica turística. Aquesta acció hauria d'adreçar la qüestió d'establir límits turístics, reduir la capacitat d'allotjament turístic de les illes Balears, la reducció de les infraestructures aeroportuàries, control de les operacions aèries (vols) -per exemple, l'aeroport de Schipol (Països Baixos) ha establert un límit en el nombre de vols per reduir la contaminació-, reducció/eliminació de creuers, etc. Les accions a prendre són molt diverses i haurien d'anar





encaminades a rebaixar la petjada de carboni turística i al mateix temps a enfortir la resiliència de la societat balear mitjançant una major diversificació econòmica». Anàlogament, el GOB al·lega que «l'acció 1.1.14 parla de "foment d'un turisme sostenible" amb informes anuals de petjada de CO₂, però no es concreta cap límit ni mecanisme vinculant, ni es fa cap referència al control de l'oferta ni al decreixement turístic».

D'acord amb el document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» de data d'agost de 2025, no s'accepten aquestes al·legacions atès que «la Acción 3.6.1 del PTECC prevé la inclusión de información relativa a la carga ambiental y los condicionantes climáticos como criterio para orientar la zonificación turística, en coherencia con un enfoque de adaptación al cambio climático. Tal como establece la LCC, el PTECC se vincula con la planificación sectorial energética, la cual, a su vez, se articula con la planificación territorial, garantizando así una coherencia global entre instrumentos.

Desde el punto de vista competencial, el PTECC no puede vincular directamente la ordenación turística, que se rige por sus propios marcos normativos. No obstante, dicha ordenación debe incorporar la perspectiva climática y contribuir a la consecución de los objetivos del Plan, tal como también prevé la LCC.

Por último, al tratarse de un plan de transición energética y cambio climático, las medidas de mitigación incluidas se han aplicado a todos los sectores emisores, incluido el turismo, y están orientadas al ahorro de recursos y a la progresiva consecución de la neutralidad climática».

- Aquestes accions es consideren molt adequades. No obstant això i en la mateixa línia de l'indicat a l'informe del Comitè d'Experts i a les al·legacions del GOB així com a les consideracions del punt anterior **es recomana que, tot i que el pla no pot regular el sector turístic, les futures revisions del pla s'adaptin als resultats dels estudis sobre la capacitat de càrrega del turisme i, es proposin les accions, els objectius i les metes ambientals adients per a contribuir a la reducció d'emissions, a la transició energètica i a mitigar els efectes del canvi climàtic dins d'aquest sector.** Aquesta recomanació està en consonància amb la mesura de l'estudi ambiental estratègic M28 «Transformació del sector de gestió de turístic» segons la qual «amb un PIB de més del 45% dedicat al sector turístic, i essent el percentatge més alt de l'Estat, la dependència econòmica de les illes del sector turístic, dona idea que no hi haurà transició energètica, si no hi ha transformació en el sector turístic. Des d'establir un sostre de visitants per a cada illa, fins a transformar la intensitat del transport aeri i marítim, el marge de transformació en aquest sector és el més elevat i el que més impacte positiu pot tenir en l'èxit del PTECC [...]». Aquesta mesura es considera molt positiva des del punt de vista ambiental.

6. Pel que fa a l'acció «4.1.4 Facilitar l'aprovació dels projectes de EERR»:

a) Aquesta acció inclou les subaccions:

- Actualitzar els Plans Territorials Insulars i definir les Zones de desenvolupament prioritari, per evitar l'ús del sòl verge.

- Actualitzar el Pla Director Sectorial Energètic amb les determinacions de la Llei.

b) Dins l'apartat «M6: Revisió dels Plans Territorials Insulars i Planejaments Urbanístics, per a la situació de Zones de Desenvolupament Prioritari i Zones d'Exclusió» a l'EAE es justifiquen aquestes mesures atès «el caràcter insular de les Balears, amb uns hàbitats fràgils i únics, evolucionats gràcies a les condicions d'aïllament pròpies de les

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 50 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 50/90



illes, juntament amb l'elevada presència d'espais de gran valor ambiental i protegits sota alguna figura de protecció, fan necessari reduir al màxim possibles impactes derivats de la posada en marxa dels projectes de producció d'energies renovables». A l'EAE també s'explica que «l'increment en la potència instal·lada d'energia solar és, en termes quantitatius, la transformació més rellevant introduïda pel PTECC en matèria de generació elèctrica» i que «actualment s'analitzen cas per cas temes tècnics com els pics de producció i demanda i l'emmagatzematge. Això dificulta la presa de decisions de tipus estratègic. Si s'analitza el conjunt de producció, pics de demanda emmagatzematge i consum sí que es poden prendre solucions de conjunt.

L'altra incògnita des del punt de vista tècnic és la superfície total necessària per a cada illa per a cada tipus d'energia renovable. Els treballs tècnics del PDSE sí que permetran elaborar aquestes dades de cara a trobar les ubicacions més idònies».

Per una altra banda, la necessitat d'actualitzar la cartografia de zonificació del PDSEIB es va posar de manifest al document d'abast. Entre d'altres coses, s'ha de tenir en compte que des de l'elaboració i publicació dels mapes d'aptitud del PDSEIB s'han declarat diversos espais naturals protegits i s'ha actualitzat la cartografia d'hàbitats. Així doncs, **es valora molt positivament l'acció 4.1.4, a la qual el PTECC li ha de donar prioritat**. En aquest aspecte, a la DAE de l'actualització del PNIEC es fa referència a la necessitat de desenvolupar instruments d'ordenació i planificació territorial relatius al desplegament d'energies renovables.

A l'EAE es concreta la zonificació de les zones d'exclusió amb uns condicionants, la majoria dels quals es varen proposar al document d'abast:

«La zonificació de zones d'exclusió ha d'incloure, a més de la superfície actual, totes les figures de protecció dels espais naturals de les Illes Balears

- *espais naturals protegits,*
- *xarxa natura 2000,*
- *hàbitats marins, i*
- *hàbitats d'interès comunitari,*

I tenir en compte el següent:

- Els PORNs, PRUGs, Plans de Gestió de Xarxa Natura 2000 i lleis de declaració a l'hora de planificar actuacions i sol·licitar les autoritzacions pertinents per evitar possibles afeccions sobre la biodiversitat i pèrdua, fragmentació i alteració d'hàbitats.

- S'han de tenir en compte les zones d'exclusió de cadascun dels espais protegits i la regulació d'usos establerta en cadascun d'ells a la normativa específica.

- A les zones marines dels espais naturals protegits també són aplicables els PORN i PRUG i, per tant, les restriccions d'ús i ocupació.

- Tal com estableix l'art. 45 de la Llei 10/2019 del 22 de febrer de canvi climàtic i transició energètica, les instal·lacions d'energia renovable s'adequaran a les normes territorials i urbanístiques i se'ls reconeixerà l'ús compatible amb els usos propis del sòl rústic de règim comú. S'afavorirà la implantació d'aquestes instal·lacions a les zones de desenvolupament prioritari.





- Ahora, i per facilitar la tramitació dels projectes, desenvolupament prioritari segons l'article 46 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer de canvi climàtic i transició energètica, regula les zones de desenvolupament prioritari, que hauran de delimitar els plans territorials insulars, en qualsevol tipus de sòl, on les instal·lacions d'energia renovable tindran la consideració d'ús admès a efectes de la legislació territorial i urbanística. Es desenvoluparan els estudis tècnics necessaris per a la identificació de les àrees de més aptitud per a la ubicació de les instal·lacions, considerant la disponibilitat de recurs i les limitacions ambientals del territori, proporcionant un marc de referència per a la planificació territorial».

A aquests condicionants, els quals es consideren molt adequats des del punt de vista ambiental, s'hauria d'afegir la proposta següent del document d'abast: *«per facilitar la tramitació dels projectes, es proposa valorar la inclusió de les franges de 500 m al voltant d'espais de rellevància ambiental a totes les definides pel PDSEIB com a zones d'exclusió».*

A més d'actualitzar la cartografia de zonificació, per a les **instal·lacions d'energia solar**, a la revisió del PDSEIB i/o dels plans territorials s'haurien de contemplar els criteris ambientals següents, alguns dels quals es preveuen als apartats 8.2.2 i 8.2.3 de l'EAE i estan en consonància amb l'indicat als informes del Consell d'Eivissa i de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal:

- Per tal de preservar els valors agraris i paisatgístics, a més dels ambientals, del sòl rústic, s'ha de prioritzar la utilització d'àrees fortament antropitzades sense valors naturals. S'ha de valorar el potencial d'utilització de superfícies industrials, cobertes, aparcaments i fins i tot habitatges, així com altres llocs molt propers al punt de consum final, de manera que, a més, es promogui l'autoconsum i la generació distribuïda.

- S'ha de **limitar la longitud màxima de la línia d'evacuació**. En aquest sentit, a l'EAE s'indica que *«es prioritzaran ubicacions properes als punts de connexió elèctrica i aptes per a l'evacuació de l'energia generada, primant-se també la proximitat a infraestructures existent, i considerant l'existència d'elements ambientals sensibles a les línies elèctriques»*. D'acord amb el document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de data d'abril de 2026 de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental, *«es recomana una longitud màxima de la línia d'evacuació de 5 km per tal de minimitzar els seus impactes»*.

- **Efecte acumulatiu i sinèrgic**. Anàlogament a l'indicat a l'informe del Servei de Protecció d'Espècies s'ha d'evitar l'acumulació de projectes d'instal·lacions renovables a un mateix territori. Aquesta acumulació d'infraestructures pot donar lloc a efectes acumulatius o sinèrgics, especialment sobre la biodiversitat i la percepció del paisatge. En aquest sentit, s'han d'establir criteris per a la valoració de l'efecte acumulatiu i plantejar uns percentatges màxims d'ocupació del sòl per part de les infraestructures fotovoltaïques en funció de la fragilitat del terreny i/o distàncies mínimes entre parcs fotovoltaïcs. Al document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental es recomana que la

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 52 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 52/90



distància mínima entre parcs fotovoltaics sigui d'1 km.

· **Molèsties a la població (camps electromagnètics, renou, efecte illa de calor, impacte visual).** Per tal d'evitar molèsties a la població, s'han d'establir unes distàncies mínimes de les infraestructures a nuclis de població (inclosos els nuclis rurals) i a habitatges aïllats. En aquest aspecte, al document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental s'han fet les recomanacions següents:

«- Distància a nucli població (tant nucli urbà com nucli rural): es recomana una distància mínima de 200 m, mesurats des del límit de les instal·lacions al límit d'inici del nucli de població.

- Distància a habitatge aïllat (sòl rústic): es recomana una distància mínima de 50 m mesurat des del límit de les instal·lacions a l'habitatge».

· **Impactes sobre la hidrologia superficial.** No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.

· **Distància a espais de rellevància ambiental.** En la mateixa línia que l'exposat per a la cartografia de zonificació, no s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat. Al document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental es recomana que la distància mínima a espais de rellevància ambiental definits a la Llei 5/2005 (LECO) (espai natural protegit i espais XN 2000) sigui d'1 km.

· **Zones forestals.** Anàlogament a l'indicat a l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl no podran ocupar les zones forestals per a aquestes instal·lacions. La desforestació de terrenys per a la implantació de parcs fotovoltaics implicaria una pèrdua d'ecosistemes forestals i de biodiversitat, una alteració del sòl i pèrdua de reservoris naturals de carboni.

- Es recomana no ocupar la zona de transició forestal-agrícola.

· **Hàbitats d'interès comunitari (HIC).** Les instal·lacions fotovoltaïques no poden ocupar HICs. Així mateix, es recomana que no s'ocupin les zones que actuen com a corredors ecològics.

· **S'evitaran els Llocs d'Interès Geològic.**

· **Sòls agraris.** Tal com s'explica a l'EAE, «la generalització de l'energia solar fotovoltaica, mentre encara s'hagi d'instal·lar en sòl rústic, és un factor d'amenaça per al sector, ja que amb les baixes rendibilitats agràries, un agricultor que es vulgui establir, no pot competir amb els preus que ofereix un promotor energètic d'energies renovables. Novament la planificació energètica amb el PDSE és clau per evitar una especulació sobre els terrenys agraris i ocupar terres potencialment aprofitables agrícolament». En aquest aspecte, s'ha d'evitar l'ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de





nivell III. No obstant això, s'ha de tenir en compte cas per cas la possibilitat que siguin compatibles la instal·lació de plaques fotovoltaïques amb els cultius existents i en el seu cas pastures (agrovoltaics).

· **Avifauna.** Tal com s'explica a l'EAE «*les aus d'ambients agraris són un grup clau, ja que està patint un declivi generalitzat com a conseqüència de la intensificació agrícola, fins al punt que es consideren les aus més amenaçades a nivell europeu. Algunes d'aquestes aus que requereixen d'especial protecció son Abellerol (Merops apiaster), Milà reial (Milvus milvus), Puput (Upupa epops), Sebel·lí (Burhinus oedicnemus) La ocupació del sòl mitjançant els grans parcs fotovoltaics és una amenaça per a les aus d'ambients agraris que utilitzen els hàbitats agrícoles per trobar aliment, recer i reproduir-se. A més, es produeix un increment de temperatura per la reflexió solar sobre els panells*». Per una altra banda i en relació amb les instal·lacions fotovoltaïques a la declaració ambiental estratègica del PNIEC s'explica que «*el grupo faunístico más afectado por esta tecnología es el de las aves esteparias, ya que estas instalaciones se desarrollan, mayoritariamente, sobre superficies agrarias (cultivos herbáceos y de cereal, barbechos, mosaicos agrarios con matorral) o pastizales que constituyen el hábitat de este grupo de aves en declive, que generalmente carecen de figura de protección*». Així doncs, per a la protecció de les aus, s'haurien d'aplicar, com a mínim, els criteris següents:

i) Per a la protecció de les aus estepàries s'han de tenir en compte els criteris de l'«Estrategia de conservación de aves amenazadas ligadas a medios agrarios y esteparios de España» (MITECO), de l'Estratègia de conservació de les aus d'ambients agraris de les Illes Balears i de la «*Guía metodológica para la valoración de repercusiones de las instalaciones solares sobre especies de avifauna esteparia, del área de acciones de Conservación*», de la Subdirecció General de Biodiversitat Terrestre i Marina.

ii) Es recomana no ocupar les Àrees d'Interès per als Rapinyaires Diürns a les Balears i aplicar les distàncies mínimes al voltant dels nius recollides al Pla Terrasse de recuperació, conservació i seguiment dels rapinyaires diürns.

· **Quiròpters.** S'han d'establir mesures per a la seva protecció com ara evitar refugis reconeguts com a importants o àrees habituals de concentració de sobrevol.

· S'han d'evitar les DASFA (delimitació àrees sensibles per a la flora amenaçada).

· **Patrimoni.** S'han d'establir criteris de protecció.

· **Camps electromagnètics.** S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica i de la línia elèctrica i, si escau, dels sistemes d'emmagatzematge d'energia que eventualment s'hi puguin implantar. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció del parc fotovoltaic. S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica i de la línia elèctrica i, si escau, dels sistemes d'emmagatzematge d'energia que eventualment s'hi puguin implantar. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció del parc fotovoltaic. Es recomana realitzar una caracterització prèvia del camp magnètic (punt zero) abans de

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 54 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 54/90



l'execució del parc en cas que hi hagi població sensible o habitatges a l'entorn dels elements del parc. En aplicació del principi de precaució es podran establir límits d'emissions de camps electromagnètics en funció de la normativa, el millor coneixement científic i els resultats del punt zero. En aquest aspecte, al document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental s'estableix el límit següent:

«En els límits exteriors d'habitatges a menys de 100 m dels punts d'emissió s'haurà de comprovar el valor del camp electromagnètic en l'estat de càrrega màxima del parc fotovoltaic, considerant per al càlcul a una distància de 0,2 m dels límits d'aquest i a una altura d'1 m, i en el cas de superar els límits permesos, s'hauran d'incloure també mesures de correcció i seguiment dels camps electromagnètics al Pla de Vigilància, amb un límit d'emissions de 0,4 microT als exteriors de les instal·lacions i habitatges que l'enrevolten».

• **Hexafluorur de sofre.** S'haurà de donar compliment al Reglament (UE) 2024/573 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) núm. 517/2014, específicament s'hauran de tenir en compte les limitacions d'ús dels gasos fluorats que s'hi estableixen.

• **Millors tècniques disponibles.** Dins l'actualització del PDSEIB, s'han de revisar les millors tècniques disponibles del sector per tal de garantir el màxim rendiment de les instal·lacions fotovoltaïques i la mínima ocupació del sòl. En aquest aspecte, al pla s'han d'establir uns criteris mínims sobre potència pic instal·lada per unitat de superfície.

- Pel que fa a l'**energia eòlica terrestre**:

a) Dins l'acció 1.2.1. «Implantació d'instal·lacions renovables» s'inclou la subacció «Implantació d'eòlica terrestre de 16,48 MW». La implantació d'eòlica terrestre es durà a terme a Menorca d'acord amb el Full de ruta per a descarbonitzar el sistema energètic de l'illa – Estratègia Menorca 2030. En aquest sentit, a l'EAE s'explica que *«es preveuen dos petits parcs d'un màxim de 8 MW formats per 2 aerogeneradors, ubicats en algunes de les cinc zones d'aptitud prioritàries de les nou analitzades, definides al Pla Director Sectorial Energètic».*

b) A l'EAE s'explica que *«els grans parcs eòlics tan estesos per la península no s'han desenvolupat a les illes per motius paisatgístics. Queda encara desenvolupar tecnologia de mini-eòlica, compatible amb els paisatges urbans i nuclis costaners».*

c) Tal com s'ha explicat anteriorment, es remarca que **és necessari actualitzar les zones d'exclusió**. A més de la declaració de diversos espais protegits des de l'elaboració dels mapes d'aptitud i la cartografia d'hàbitats, es detecta que diverses zones definides com a aptes es troben molt properes o, fins i tot, es solapen amb espais naturals protegits com ara la ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca, la ZEPA ES0000081 Cap Enderrocat i cap Blanc o la ZEPA ES0000545 Massís de Randa.

A més de la gran extensió del territori de les Illes Balears protegit per Xarxa Natura 2000, altres aspectes a considerar són els impactes, entre d'altres, sobre el paisatge, la fauna i les





molèsties a la població.

En relació amb el paisatge, s'ha de tenir en compte que un aerogenerador de 4 MW, potència que es correspondria amb la prevista per als aerogeneradors de les actuacions plantejades a Menorca, sol tenir un **diàmetre de rotor superior als 100 m**. L'altura típica de la torre d'un aerogenerador sol estar entre 100 i 120 m per la qual cosa **l'altura total dels aerogeneradors superaria els 150 m**. Per tant, es tractaria d'unes instal·lacions amb una gran visibilitat que alterarien el paisatge. A l'EAE s'ha valorat aquest impacte sobre el paisatge i patrimoni cultural com a moderat i s'explica que aquest impacte pot estar *«lligat amb la incidència sobre espais naturals protegits (7.1b), que en cas de quedar dins de la conca visual de les instal·lacions poden rebre impactes de certa consideració. La pèrdua de qualitat paisatgística pot afectar també determinats usos del sòl vinculades al turisme (10.1)»* i que *«l'alteració del paisatge es produeix localment, però en tractar-se d'instal·lacions de gran visibilitat podran afectar una extensió de territorial més gran»*. Atès el caràcter estratègic del pla no s'ha aprofundit en aquest impacte i no s'han tengut en compte les dimensions dels aerogeneradors típics per la qual cosa **l'impacte sobre el paisatge podria estar infravalorat per a determinats projectes**.

Quant a les molèsties a la població i tal com s'explica a la memòria del document «Zonificación ambiental para la implantación de energías renovables: eólica y fotovoltaica» del MITECO de data 1 de desembre de 2020 hi ha informació, recomanacions tècniques i normativa en relació amb la distància de la instal·lació amb els parcs eòlics. En general, aquesta limitació es justifica per la generació de renous d'aquestes instal·lacions, per l'efecte intermitència d'ombra (shadow-flicker) i els rics associats accidents greus per despenament de les pales. Al PDSEIB s'estableixen uns criteris de distàncies a nuclis de població.

Pel que fa a l'avifauna a l'estudi de Pérez-García et al¹ s'explica que *«el problema ambiental más grave que generan los parques eólicos es probablemente la mortalidad directa de aves por colisión con las palas o con la torre»* i que *«en España a finales de 2020 se habían registrado más de 30 000 registros de colisiones que afectaron a 210 especies diferentes, incluidas especies amenazadas de extinción. Aunque no hay estimas anuales de mortalidad, para la especie más sensible, el buitre leonado, se ha calculado un mínimo de 851 colisiones al año»*. Tal com es conclou a l'estudi *«la planificación estratégica y la evaluación ambiental de los impactos son dos procesos independientes esenciales para que los parques se localicen en zonas con escaso riesgo de colisión de especies vulnerables. Ambos procesos dependen de la disponibilidad de información en aspectos clave que tienen todavía serias carencias. Además de ofrecer información actualizada sobre la distribución, el tamaño poblacional y el estado de conservación de las especies más sensibles, es necesario profundizar en los siguientes aspectos:*

- Los patrones de movimiento y los factores ecológicos y ambientales que los determinan.
- Los efectos a largo plazo y las consecuencias poblacionales de la siniestralidad, especialmente en especies catalogadas y sensibles.

¹ Pérez-García, J, D. Serrano, ¿Cuántas aves mueren en España debido a la colisión en parques eólicos? ¿qué medidas preventivas y correctoras se pueden aplicar para evitar estas muertes?, TYS de la energía eólica, 2023, p.284





- La efectividad de las medidas preventivas, correctoras y compensatorias. Algunas medidas de mitigación han mostrado ser eficaces para determinadas especies, pero otras necesitan de evaluaciones en campo con diseños experimentales adecuados. Es imprescindible invertir en el diseño de medidas innovadoras y evaluar su eficacia de forma rigurosa.

- Los efectos acumulativos y sinérgicos de diferentes plantas eólicas, en combinación con otras infraestructuras y cambios en el hábitat de origen humano, a distintas escalas espaciales».

En la mateixa línia que l'estudi de Pérez-García es considera que és essencial una planificació estratègica abans del desenvolupament de projectes d'energia eòlica per tal **redefinir les zones d'aptitud i garantir que aquestes zones es trobin a zones amb escàs risc de col·lisió d'espècies vulnerables.**

Per una altra banda, d'acord O'Shea et al² amb **una de les principals causes de mortalitat no natural i predictable dels quiròpters és la produïda pels aerogeneradors.** Els quiròpters poden ser afectats indirectament per les alteracions que els aerogeneradors causen al seu hàbitat o bé de manera directa per la col·lisió contra les pales, o pel barotrauma causat pels canvis de pressió en apropar-s'hi.

Un altre punt a considerar és que a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural s'indica que s'haurà d'analitzar la viabilitat de l'energia eòlica no només respecte a la no afecció a territoris protegits sinó també a l'afecció d'espècies protegides i els seus hàbitats, atès que especialment les aus tenen zones d'actuació més amples que el que abasta el territori protegit.

L'EAE es valora l'impacte sobre la biodiversitat com a compatible. No obstant això, es reconeix també que «l'ocupació del territori per a la instal·lació dels parcs eòlics comporta una important alteració de l'hàbitat (5.1b), amb l'eliminació de la vegetació i el desplaçament de fauna associada, per les molèsties generades (sorolls, trànsit...) i per l'alteració de les àrees de campeig, reproducció i descans. Els aerogeneradors i les línies elèctriques d'evacuació suposen obstacles per a les aus i les ratapinyades que, quan no aconsegueixen superar-les, causen mortalitat directa i lesions per col·lisió i electrocució (5.3). És important assenyalar que aquest grup d'efectes són molt dependents de l'emplaçament concret de cada parc eòlic. Els parcs situats a o a prop d'àrees utilitzades regularment per un gran nombre d'aus per a la seva alimentació, reproducció, descans o migració presenten impactes més severos sobre l'avifauna. D'altra banda, els aerogeneradors i les línies elèctriques d'evacuació són barreres per als desplaçaments de les aus (5.2b), rutes de migració o entre les àrees d'alimentació i descans.

Les aus més afectades són les marines i les estepàries (5.4b).

[...]

Els impactes detallats sobre la fauna que s'han identificat són els següents:

- Ocupació i destrucció de l'hàbitat: pèrdua de disponibilitat o degradació d'àrees que abans eren utilitzades per diferents espècies. Si la pèrdua es dona en àrees de reproducció, la principal conseqüència serà una reducció poblacional, mentre que, si es dona en àrees d'hivernada, a més de la reducció de la mida poblacional es podria donar un canvi a les rutes migratòries.

- Molèsties a la fauna: les molèsties provocades pels propis aerogeneradors, el soroll, les vibracions i el tràfec de

² O'Shea, T. J., P. M. Cryan, D. T. Hayman, R. K. Plowright, & D. G. Streicker (2016) Multiple mortality events in bats: a global review. *Mammal Review*, 46, 175





persones i vehicles en les diferents fases d'execució dels parcs pot fer que la fauna se senti obligada a desplaçar-se a hàbitats alternatius, podent ser aquests de menor qualitat. Això podria afectar l'èxit de reproducció i supervivència de les espècies. Les molèsties per sorolls, així com per la presència de personal i maquinària, són especialment importants en època de reproducció d'aus (gener juliol).

- Morts per col·lisions o barotraumatisme: les col·lisions ocorren quan les aus no aconsegueixen esquivar les aspes dels aerogeneradors o les línies elèctriques associades, cosa que provoca morts directes o lesions a causa de la turbulència que generen els rotors. Els quiròpters, encara que no solen col·lisionar a causa de la seva elevada capacitat de detectar objectes en moviment per ecolocalització, tendeixen a morir per barotrauma pulmonar [...].

- Electrocutió: les aus utilitzen els pals de les esteses elèctriques associats com a punts d'observació des dels que albiren possibles preses o com a lloc de descans. Aquelles esteses elèctriques que no tenen aïllament i altres mesures antielectrocució per a aus són una greu trampa, especialment per als rapinyaires i altres espècies de mitjana i gran grandària.

- Destrucció de postes: aquest impacte se sol produir gairebé exclusivament durant la fase de construcció. La conseqüència principal és que no es produeix un augment de la mida poblacional.

- Efecte barrera i pèrdua de connectivitat ecològica: els parcs eòlics i les línies elèctriques associades suposen un obstacle durant les rutes migratòries de les aus, així com per als moviments entre les zones de descans, alimentació, cria i dispersió.

- Efectes de la radiació electromagnètica: les esteses d'alta i mitjana tensió associades als aerogeneradors, així com les subestacions i transformadors, són elements que produeixen camps electromagnètics d'alta intensitat, que afecten el sistema nerviós, immunitari i endocrí. Afecten principalment amfibis, provocant malformacions.

Es considera que, **atesos els efectes de l'energia eòlica sobre la biodiversitat, l'EAE ha infravalorat aquest impacte.**

Atesa la magnitud dels impactes associats a les instal·lacions eòliques així com la necessitat d'actualitzar les zones d'aptitud, es recomana que no es desenvolupin projectes d'energia eòlica fins que no s'hagi revisat el PDSEIB.

Així mateix i de manera anàloga a les instal·lacions fotovoltaïques, a la revisió del pla s'han d'establir criteris ambientals i/o revisar els existents per a les instal·lacions eòliques en relació amb els factors següents:

• **Millors tècniques disponibles.** En els darrers anys s'han desenvolupat aerogeneradors sense aspes (BWT). Aquests aerogeneradors, els quals poden ser especialment útils en instal·lacions de minieòlica (o menys de 100 kW), presenten diverses avantatges sobre els aerogeneradors tradicionals com ara la mitigació dels impactes sobre l'avifauna en minimitzar els riscos de col·lisió, la disminució de l'impacte visual i acústic i la minimització de la interferència electromagnètica amb les freqüències de comunicació³. Per tant, s'ha d'estudiar i valorar la utilització de noves tecnologies per a la minimització d'impactes.

³ González-González, E.; Yáñez, D.J.; Del Pozo, S.; Lagüela, S. Optimizing Bladeless Wind Turbines: Morphological Analysis and Lock-In Range Variations. *Appl. Sci.* 2024, 14, 2815.





- **Hàbitats d'interès comunitari (HIC).** Les instal·lacions eòliques no poden ocupar HICs ni les zones que actuen com a corredors ecològics.
- **Efecte acumulatiu i sinèrgic.** S'han d'establir criteris per a la valoració de l'efecte acumulatiu i plantejar uns percentatges màxims d'ocupació del sòl per part de les infraestructures eòliques en funció de la fragilitat del terreny i/o distàncies mínimes entre parcs eòlics.
- S'ha de **limitar la longitud màxima de la línia d'evacuació.**
- Per tal de preservar els valors agraris i paisatgístics, a més dels ambientals, del sòl rústic, s'ha de prioritzar la utilització d'àrees fortament antropitzades sense valors naturals.
- **Molèsties a la població.** Per tal d'evitar molèsties a la població s'han d'establir unes distàncies mínimes de les infraestructures a nuclis de població i a habitatges aïllats. Es recomana també establir criteris de distàncies en funció de l'alçada dels aerogeneradors.
- **Impactes sobre la hidrologia superficial.** No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.
- **Distància a espais de rellevància ambiental.** En la mateixa línia que l'exposat per a la cartografia de zonificació, **no s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat.**
- **Zones forestals.** No podran ocupar les zones forestals.
- **S'evitaran els Llocs d'Interès Geològic.**
- **Sòls agraris.** S'ha d'evitar la ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de nivell III.
- **Avifauna i quiròpters.** S'han de definir criteris ambientals en el disseny i ubicació dels aerogeneradors tenint en compte la presència de rapinyaires, aus migratòries i quiròpters. S'han d'establir entorns de protecció de les zones sensibles (nius, àrees de reproducció, etc.). Els projectes han de preveure sistemes de detecció d'aus a temps real, aturades preventives per a la protecció dels quiròpters i les aus i seguiments d'avifauna durant la vida útil de la instal·lació.
- **Paisatge.** S'han d'establir criteris com ara l'altura dels aerogeneradors per tal de minimitzar els impactes visuals de les instal·lacions eòliques.
- **Camps electromagnètics.** S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació i de la línia elèctrica. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció de la instal·lació.
- **Hexafluorur de sofre.** S'haurà de donar compliment al Reglament (UE) 2024/573 del





Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) núm. 517/2014, específicament s'hauran de tenir en compte les limitacions d'ús dels gasos fluorats que s'hi estableixen.

7. Quant a la instal·lació de 1.533 MW de fotovoltaica en sòl (subacció inclosa dins l'acció 1.2.1 «Implantació d'instal·lacions renovables):

- Tal com s'exposa a l'informe del Comitè d'Experts, «aquesta acció no aprofundeix en una mirada complexa i multicriterial de la implantació d'aquestes instal·lacions. Es centra fonamentalment en la seva ubicació en sòl rústic, sense explorar les superfícies que haurien de ser prioritàries com són els sòls ja artificialitzats i els sòls degradats. No contempla una anàlisi rigorosa d'aquestes potencialitats i al seu lloc els trasllada al sòl rústic comú (SRC)». En aquesta mateixa línia, el GOB al·lega que «els Annexos I i II del Pla preveuen la instal·lació de 1.533 MW fotovoltaics en sòl (Acció 1.2.1), amb un cost previst de 1.300 M€, però no s'hi especifica cap criteri d'exclusió ambiental ni territorial, ni es prioritza l'ús de teulades o infraestructures existents».

- A l'EAE es reconeix que «el desenvolupament de parcs solars en rústic, suposa una important ocupació de terrenys que interfereix amb els usos del sòl (10.1) i presenta incompatibilitats amb el manteniment d'usos agraris, cosa que unida a la gran superfície afectada fa que aquest efecte pugui assolir certa rellevància». No obstant això, no queda clar com es valora l'efecte del desenvolupament de l'energia fotovoltaica sobre el sòl. Per una banda i en relació amb la seva magnitud, a la qual se li assigna un valor de -3, s'explica que «s'estima que al voltant de 2 km² s'ocuparan per instal·lar plantes solars fotovoltaiques. Es tracta d'una transformació de dimensions reduïdes, amb incidència parcial i elevada persistència. Les alteracions poden revestir més importància en terrenys amb cert pendent. L'augment de la superfície que cal ocupar modificaria la valoració de l'impacte». Aquesta valoració de la magnitud contrasta amb la valoració global d'aquest efecte («sever»). Per una altra banda, a la taula de l'apartat 7.4.2. de l'EAE «Previsibles efectes ambientals de les principals components del PTECC» es valora l'impacte del desenvolupament d'energia renovable com a compatible per al factor «geologia i sòls». D'acord amb la declaració ambiental estratègica del Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC), amb el qual està alineat el PTECC, «la instalación de plantas fotovoltaicas requiere una extensa ocupación territorial que puede ocasionar la pérdida, degradación y fragmentación del hábitat, con la eliminación de la vegetación y el desplazamiento de fauna asociada, por las molestias por ruido y tránsito, y por la alteración de las áreas de campeo, reproducción y descanso». En general i en relació amb el desplegament de renovables, a la DAE del PNIEC s'explica que «dicho despliegue conlleva una importante ocupación del territorio que implica la alteración de los hábitats naturales y seminaturales y afecta a la vegetación, la flora y la fauna. El desarrollo de esta tecnología conlleva también el despliegue de líneas eléctricas de evacuación que, junto con la ocupación territorial de los proyectos y los vallados perimetrales, suponen un efecto barrera y pérdida de conectividad ecológica del territorio. Además, en zonas de acumulación de proyectos causan, efectos acumulativos y sinérgicos. Dadas las previsiones de la actualización del PNIEC, **el impacto ocasionado por la implantación de energía eólica y fotovoltaica se califica como severo**». Per tant, **l'EAE pot haver infravalorat l'impacte sobre el sòl.**

Per una altra banda, tot i que hi ha una clara voluntat per a augmentar la producció fotovoltaica en cobertes d'edificacions existents i minimitzar l'ocupació del sòl, la qual cosa es valora positivament, **es remarca la necessitat d'actualitzar el Pla Director Sectorial Energètic i els plans territorials insulars. Així doncs, les futures revisions del PDSEIB o**

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 60 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 60/90



dels plans territorials insulars haurien d'establir les extensions màximes de sòl per municipi per a la instal·lació d'energies renovables d'acord amb la capacitat de càrrega del municipi, les necessitats energètiques dels municipis afectats i la preservació dels seus valors ambientals.

8. Quant a l'**anàlisi de la viabilitat de l'energia eòlica marítima i solar flotant** (subacció inclosa dins l'acció 1.2.1 «Implantació d'instal·lacions renovables»):

- A la documentació presentada no es concreten actuacions ni objectius sobre la instal·lació d'energia eòlica marítima i solar flotant. En aquest aspecte, l'actualització del PNIEC, el qual afecta al PTECC, tampoc suposa un augment de la potència prevista de les renovables d'origen marí respecte als objectius del PNIEC de la primera versió.

- Les turbines eòliques flotants que es preveuen instal·lar a les costes espanyoles són una tecnologia relativament nova. Els projectes que s'han desenvolupat es troben a una fase experimental.

- Per una altra banda, l'annex II «taules de les accions de l'esborrany del pla s'explica que *«l'aprovació dels Plans d'Ordenació de l'Espai Marítim (POEM) de les demarcacions marines espanyoles, que tenen com a objectiu organitzar les activitats econòmiques a la superfície del mar nacional, destinen un total de 250 quilòmetres quadrats a l'energia eòlica marina a Menorca. Es reconeix que aquesta tecnologia podria tenir un paper estratègic en la descarbonització de les illes, atesa la seva capacitat per generar energia renovable a gran escala i reduir la dependència de la generació basada exclusivament en fotovoltaica. S'analitzarà la viabilitat d'aquesta energia, tenint en compte l'eòlica flotant si hi ha limitacions amb les fonamentacions fixes. Aquesta anàlisi de viabilitat ha d'anar acompanyada d'estudis rigorosos i vinculants sobre els impactes ambientals que suposaria, especialment els ecosistemes marins.*

El desplegament d'energies renovables haurà de dur-se a terme en plena coherència amb el marc normatiu vigent en matèria de conservació del medi natural, el qual estableix limitacions específiques per a la implantació d'infraestructures energètiques en espais d'elevat valor ecològic. En aquest sentit, els espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000 —com els Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)— compten amb una regulació específica que limita o condiciona el desenvolupament d'infraestructures com ara els parcs eòlics, d'acord amb el que estableixen els Plans d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN), la Llei 42/2007 del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i les directives europees Hàbitats i Aus. Aquestes limitacions prenen una rellevància especial en el cas de les zones marines de les Illes Balears, caracteritzades per condicions ambientals molt singulars i per la presència d'espècies marines en perill crític. Per aquest motiu, qualsevol intervenció en aquests entorns pot implicar impactes severos sobre la biodiversitat i els espais protegits, fet que requereix una planificació especialment acurada i alineada amb els criteris de conservació establerts».

- En línies generals, el desenvolupament d'energies renovables marines pot tenir, entre d'altres, els impactes següents: impactes sobre l'avifauna, impacte paisatgístic, alteracions dels hàbitats, efectes sobre la fauna per l'emissió de renous, impactes sobre els espais naturals protegits propers i possible impacte sobre l'activitat turística.

D'acord amb l'avaluació feta a l'EAE, «la instal·lació de parcs eòlics marins pot suposar un deteriorament a la dinàmica litoral (6.1) i l'hàbitat marí.

[...]

S'han de preveure possibles efectes adversos: en els hàbitats de recursos pesquers, àrees emblemàtiques o ecosistemes de gran biodiversitat. D'altra banda, l'absència d'informació global sobre la influència dels parcs eòlics marins sobre zones de trànsit de cetacis aconsella tractar la identificació d'impactes concrets en fases posteriors del procés d'autorització de projectes específics.





Pel que fa al risc de contaminació (6.6), cal considerar la possible incidència de les tasques de manteniment, incloent-hi les instal·lacions auxiliars necessàries per a la impermeabilització dels cables submarins. També cal fer referència als riscos que poden afectar el trànsit marítim, ja que l'existència dels aerogeneradors podria provocar col·lisió de vaixells que transportin substàncies tòxiques i perilloses, amb el consegüent abocament químic a les aigües».

A l'EAE es considera que l'impacte sobre la biodiversitat, els espais protegits i el patrimoni i paisatge és moderat.

- Als POEM de primer cicle s'inclou una zonificació per als futurs projectes eòlics marins i es proposen unes zones d'alt potencial d'energia eòlica marina a zones amb recurs eòlic superior a 7,5 m/s i amb una profunditat inferior a 100 m a aigües peninsulars i a 140 m a Canàries. Per a establir aquestes zones s'han tengut en compte criteris ambientals i s'han descartat, entre d'altres, àrees amb una elevada intensitat de trànsit marítim o que formen part de rutes nacionals o internacionals de navegació i espais marítims que es troben dins l'àmbit de les zones d'exercicis militars de la demarcació. En relació amb les Zones d'Alt Potencial per a l'Energia Eòlica Marina (ZAPER) s'han de tenir en compte les consideracions fetes a l'informe del Servei d'Avaluació Ambiental de contestació a la consulta sobre els Plans d'Ordenació de l'Espai Marítim de Segon Cicle (expedient SGEA/2025P003) de data 13 de gener de 2026:

"En el ámbito de las Islas Baleares, perteneciente a la Demarcación marina levantino-balear (LEBA), se incluyen unas ZAPER frente a la costa noreste de Menorca.

*No obstante, el hecho que se hayan delimitado estas zonas en el ámbito de las Islas Baleares no garantiza la viabilidad ambiental de los posibles proyectos que se puedan plantear en estas áreas. En este sentido, no se recomienda la implantación de instalaciones de energía eólica marina dada la proximidad a lugares de la Red Natura 2000 de esta zona y la posible afección a especies protegidas. Además, en el ámbito de las Islas Baleares se encuentra la pardela balear (*Puffinus mauretanicus*), la cual se podría ver gravemente afectada por la instalación de parques eólicos. Se trata de la única ave marina endémica estatal y que lleva consigo la catalogación "En peligro crítico de extinción" (UICN) como grado de amenaza. Se ha constatado una regresión poblacional importante de este especie, incluida la extinción de las colonias en los últimos años. **Es necesario, por tanto, conservar su hábitat y priorizar la conservación de la pardela balear frente a las actuaciones que se puedan llevar a cabo en el área de actuación del plan** tal y como se justificó en los informes del Servicio de Asesoramiento Ambiental de fecha 21 de septiembre de 2021 y de 1 de diciembre de 2021 de respuesta a las consultas sobre los procedimientos de evaluación ambiental de los Planes de Ordenación del Espacio Marítimo (POEM) y del Plan Director de la Red de Áreas Marinas Protegidas de España (RAMPE), respectivamente. En cualquier caso, en los dos informes referidos quedó plasmada la postura del Servicio de Asesoramiento Ambiental frente a la energía eólica marina. Asimismo, el estudio ambiental estratégico del Programa de Fondo de Transición Justa advierte que "es fundamental **restringir el emplazamiento de parques eólicos en zonas importantes de paso o de nidificación**, así como en Lugares de Importancia Comunitaria (LIC), Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA). También deberán ser tenidas en cuenta, las áreas protegidas por instrumentos internacionales, las zonas de importancia y áreas críticas sujetas a los planes de conservación y recuperación de especies protegidas y las áreas clave de presencia de especies declaradas en situación crítica".*

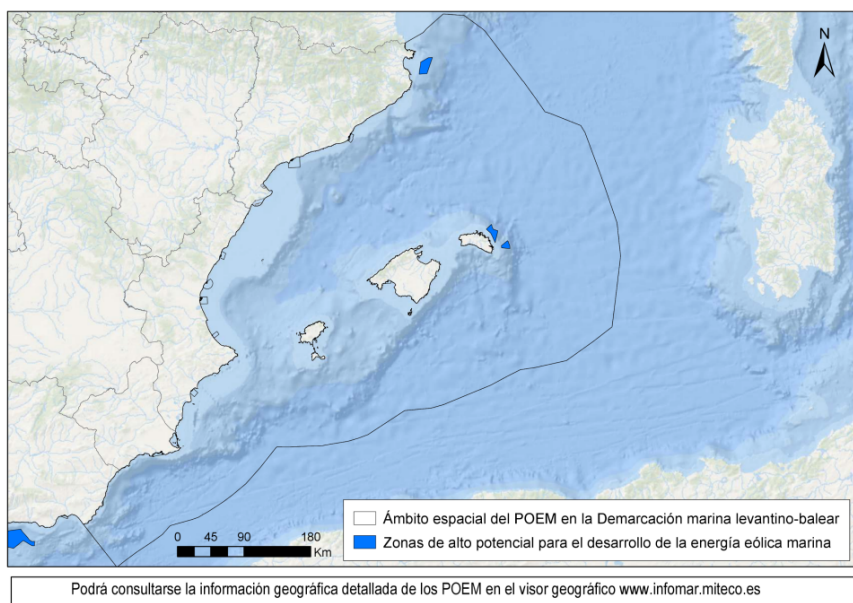
C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 62 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 62/90



[...]

En el diagnóstico ambiental se deberían tener en cuenta en las ZAPER las áreas identificadas por expertos en el marco del proyecto INTEMARES como valiosas o de interés para las especies de interés comunitario y considerar que la zona es un paso migratorio importante. En este aspecto, cada año millones de aves migratorias de más de 235 especies diferentes vienen y van de las Baleares en su migración prenupcial y postnupcial que es un aspecto muy poco evaluado en la zonificación propuesta en el POEM de primer ciclo para Menorca.

En aquesta línia, a la DAE del PNIEC s'explica que «la Subdirección General de Biodiversidad Terrestre y Marina del MITECO recuerda que, como establecen los Planes de Ordenación del Espacio Marítimo, **la inclusión de un parque eólico en un polígono designado como zonas de alto potencial para el desarrollo de la energía eólica marina no garantiza automáticamente su viabilidad ambiental ni su ejecución.** La viabilidad ambiental debe ser evaluada y constatada durante el proceso de evaluación de impacto ambiental».

Actualment, s'estan elaborant els Plans d'Ordenació de l'Espai Marítim de Segon Cicle per la qual cosa **es poden produir actualitzacions de la delimitació cartogràfica de les zones d'alt potencial.**

Un altre punt a tenir en compte és la **manca de dades existent en relació amb molts de grups faunístics i ecosistemes marins.** És essencial, doncs, realitzar estudis previs sobre la distribució i diversitat de les comunitats marines pelàgiques i bentòniques així com anàlisis detallades d'espècies com ara el virot petit (*Puffinus mauretanicus*) o el virot de Llevant (*Puffinus yelkouan*) que considerin les àrees crítiques emprades per aquestes aus (zones d'alimentació, migració i reproducció). En aquesta mateixa línia, a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural s'indica que "els projectes/plans que promoguin o desenvolupin l'energia undimotriu i eòlica marina, hauran de dur els corresponents estudis de les rutes de migració, d'estudiar les àrees d'assentament, reproducció i cria de les espècies protegides».





En la mateixa línia que l'indicat a l'EAE, és necessari un **major coneixement de l'impacte paisatgístic** de les instal·lacions d'energia eòlica marina, el qual té una magnitud variable en funció de paràmetres com ara la distància a la costa, l'angle de visió i les condicions meteorològiques. Així doncs, als POEM de primer cycle s'havia previst la mesura ER1 (anàlisi i modelització de l'impacte paisatgístic de les infraestructures d'aprofitament d'energia eòlica marina a les zones proposades als POEM). No obstant això i d'acord amb l'esborrany inicial dels POEM de segon cycle aquesta mesura encara no s'ha iniciat.

A l'informe de la Secció de Medi Ambient del Departament de Gestió Ambiental, Sostenibilitat, Innovació i Transparència del Consell d'Eivissa s'indica que *«donades les molt singulars condicions ambientals de les zones marines balears amb presència d'espècies marines en perill crític es considera que el impacte sobre la variable biodiversitat i sobre els espais protegits com a sever. Així es proposa com necessari limitar la possibilitat d'emplaçar parcs o estructures eòliques marines»*.

Així mateix, al punt 4 de l'article 15 de la revisió del Pla Territorial de Menorca (BOIB núm. 86 de 24 de juny de 2023) s'indica que *«no se delimitan zonas de capacidad de acogida de energía eólica marina - offshore»*.

- D'acord amb el principi de precaució i atesos els valors ambientals de l'àmbit, la necessitat d'estudis rigorosos sobre els ecosistemes marins i d'un major coneixement dels impactes paisatgístics i que la tecnologia és relativament nova i amb pocs precedents en àrees similars es recomana **que no es desenvolupin projectes d'energia eòlica marina fins que no s'hagi fet una anàlisi exhaustiva de la viabilitat de l'energia eòlica marítima i no s'hagin aprovat els POEM de segon cycle**.

9. Quant a l'energia undimotriu:

a) D'acord amb la documentació presentada, el Port de Ciutadella compta amb un projecte pilot d'energia undimotriu, amb una potència de fins a 4 MW. A l'EAE s'indica que *“caldrà analitzar amb detall aquest projecte per tal de fer una preavaluació en relació amb la quantitat d'energia renovable generada prevista i als impactes ambientals generats al port amb aquesta proposta”*.

b) S'ha de tenir en compte que es tracta d'una tecnologia poc madura en comparació amb altres renovables com ara la solar o eòlica. A més, atesos els possibles impactes sobre el paisatge i els ecosistemes marins, **es recomana que no es desenvolupin projectes d'energia undimotriu fins que no es dugui a terme la mesura M17 proposada a l'EAE “Estudi detallat del potencial de l'energia undimotriu i eòlica marina”**.

10. Pel que fa a l'energia solar termoelectrica, aquesta energia encara no s'utilitza a gran escala a les Illes Balears i no es preveuen uns objectius concrets de potència a instal·lar. Es consideren adequades les mesures previstes a l'EAE: estudi detallat d'emplaçament de l'energia solar termoelectrica i mesures per a la protecció dels recursos hídrics com ara la refrigeració d'equips mitjançant circuit tancat.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 64 de 89





11. Pel que fa a l'acció 1.2.10 «Desenvolupament de tecnologies de l'hidrogen verd»:

a) Aquesta acció inclou les subaccions següents:

- Instal·lació d'una planta de producció d'hidrogen verd a partir d'energia renovable (solar FV) a Lloseta (ja en funcionament).
- Sistema de generació combinada de calor i energia basat en pila de combustible en un edifici municipal a Lloseta.
- Injecció d'H₂ en la xarxa local de distribució de gas en Cas Tresorer.
- Sistema de generació combinada de calor i energia basat en pila de combustible en un hotel del municipi de Palma.
- Estació de proveïment de carburant d'Hidrogen en les cotxeres de l'EMT a Palma.
- Sistema de generació de calor i energia basat en pila de combustible per a proveir una terminal de fèrries en el Port de Palma.

b) Un dels principals inconvenients de la producció d'hidrogen és la disponibilitat de la principal matèria primera del procés, l'aigua. En aquest sentit, a l'EAE s'explica que «l'aigua no sols és necessària per a la producció, sinó també per a la refrigeració (4.5.b). L'Agència Internacional d'Energies Renovables (IRENA) examina detalladament els requisits d'extracció i consum d'aigua de diferents tecnologies de producció d'hidrogen per calcular-ne l'empremta hídrica. Segons IRENA, l'hidrogen verd és el que consumeix menys aigua de tots els tipus d'hidrogen net. S'observa que, de mitjana, l'electròlisi de membrana d'intercanvi protònic (PEM) té el menor consum d'aigua, amb uns 17,5 litres per quilogram d'hidrogen (L/kg). L'electròlisi alcalina segueix l'electròlisi PEM, amb una intensitat de consum d'aigua de 22,3 L/kg». A l'EAE es considera que l'impacte sobre l'aigua és moderat.

c) S'ha de tenir en compte que la major proporció de recursos hídrics de les Illes Balears prové de l'aigua subterrània. A més, un percentatge significatiu de les masses d'aigua de la demarcació hidrogràfica de les Illes Balears es troba en mal estat quantitatiu. En el cas de la planta de producció d'hidrogen verd de Lloseta, s'ha estimat una producció màxima de la planta de 330 t H₂/any i un consum d'aigua subterrània de 12.500 m³.

És **convenient minimitzar la petjada hídrica associada als processos de producció d'hidrogen**, especialment a territoris com les Illes Balears, en els quals l'aigua és un recurs escàs. Així doncs, es recomana estudiar alternatives a la utilització d'aigua subterrània com ara l'aprofitament de l'aigua residuals^{4 5} o l'aprofitament directe de l'aigua de mar⁶.

⁴ Montpart, N. et al, Hydrogen production in single chamber microbial electrolysis cells with different complex substrates, Water Research. 2015, vol. 68, p. 601-615.

⁵ Nour Hane Merabet et al, Hydrogen production from wastewater: A comprehensive review of conventional and solar powered technologies, Renewable Energy, 2024, vol. 226 p.120412.

⁶ Yun Kuanga et al., Solar-driven, highly sustained splitting of seawater into hydrogen and oxygen fuels, Proceedings of the National Academy of Sciences 2019 vol. 116 p.6624-6629.





12. Pel que fa a l'aprofitament de la biomassa, a l'EAE es proposa la mesura M19 *"Estudi detallat del potencial de l'energia de la biomassa"* segons la qual s'ha de realitzar un estudi de detall dels costos i oportunitats i de les zones més favorables per a l'ús d'aquesta energia, la qual cosa es valora positivament. Ateses les emissions de gasos d'efecte hivernacle associades a la combustió de la biomassa, s'haurà de garantir que el balanç energètic del sistema producció-ús sigui neutre en carboni així com fomentar el principi de proximitat d'origen del recurs.

13. Pel que fa a l'acció *«1.4.3 Sistemes d'emmagatzematge energètic per a flexibilitzar i optimitzar el sistema energètic mitjançant la implementació de tecnologies que aportin flexibilitat al sistema elèctric»*:

a) Aquesta mesura inclou les subaccions:

- *Estudi de diferents eines d'emmagatzematge energètic com a mesura per a facilitar la integració de les energies renovables a les illes. Així mateix, es promouran i gestionaran els sistemes d'emmagatzematge.*

- *Comptar amb una regulació específica per a l'emmagatzematge d'electricitat procedent de fonts renovables adaptat al sistema insular.*

- *Instal·lació de dos sistemes d'emmagatzematge de 140 MW de capacitat total (Eivissa i Menorca). També es preveu la incorporació d'emmagatzematge associats sistemes a instal·lacions de generació renovable i associats a la xarxa de distribució elèctrica. La previsió de la capacitat d'emmagatzematge serà de 600 MW a 2035.*

b) Els sistemes d'emmagatzematge energètic són eines clau per a la descarbonització.

En aquest aspecte, a l'estratègia d'emmagatzematge energètic s'explica que *«la transformación del sistema energético es uno de los factores clave para alcanzar la neutralidad climática antes del año 2050. Este cambio de paradigma requiere un sistema basado en fuentes renovables, que tienen un carácter estocástico y variable, por lo que la tradicional visión de sistema energético centralizado y basado en centrales gestionables será reemplazada por la de un sistema descentralizado y flexible que permita integrar adecuadamente la provisión de energía a través de tecnologías renovables. En este contexto de transición energética, el almacenamiento es uno de los retos que afrontar en el futuro para permitir una plena descarbonización del sistema energético y una efectiva integración de las tecnologías renovables. La parcial predictibilidad de estas tecnologías, así como su variabilidad, hace necesario contar con sistemas que hagan frente a las brechas instantáneas existentes entre generación y demanda, almacenando energía en los períodos de superávit de generación, de manera que esté disponible cuando existan déficits»* i que *«las necesidades mínimas de almacenamiento para España, derivadas de los objetivos del PNIEC y de la ELP, se han cuantificado en esta Estrategia, pasando de los 8,3 GW disponibles en la actualidad a un valor de alrededor de 20 GW en 2030 y 30 GW en 2050 de potencia de almacenamiento total disponible en esos años»*.

La necessitat de complementar el desplegament d'energies renovables amb sistemes d'emmagatzemament es posa també de manifest a les al·legacions del Comitè d'Experts.

c) En els darrers anys, hi ha hagut un augment en el desenvolupament i desplegament de sistemes d'emmagatzematge d'energia en bateries (BESS). Els BESS que empenen bateries d'ions de liti són els més habituals a causa de, entre d'altres coses, la seva alta densitat

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 66 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 66/90



d'energia, el seu rendiment i extens cicle de vida així com un manteniment senzill. No obstant això, no es poden obviar els riscos associats a la utilització d'aquest tipus de BESS com ara els incendis. La causa habitual d'aquests incendis és la «fugida tèrmica», fallada en què es produeix una reacció en cadena de sobreescalfament incontrolable en una bateria d'ions de liti. Aquesta fugida tèrmica pot ser provocada per curtcircuits, danys físics o defectes de fabricació.

Recentment, l'EPA ha publicat unes noves directrius de seguretat per a l'emmagatzematge en bateries BESS davant la creixent preocupació pels incendis⁷. Aquestes directrius fan èmfasi en la **difficultat d'extingir els incendis de bateries d'ions de liti**, els quals es poden avivar hores o, fins i tot, dies després de l'extinció inicial.

Per una altra banda i tal com expliquen Conzen et al⁸, durant el procés de fugida tèrmica es generen grans quantitats de gasos inflamables i potencialment tòxics. Entre els gasos que es poden emetre destaquen l'hidrogen (molt inflamable) i el fluorur d'hidrogen (corrosiu i molt tòxic per a les persones i plantes). En general, el fluorur d'hidrogen es formaria en pràcticament tots els sistemes BESS basats en tecnologia d'ions liti atès que contenen un compost de fluor al seu electròlit líquid.

A l'informe Hazard Assessment of Battery Energy Storage Systems de l'organisme Health and Safety Executive for Northern Ireland (HSENI) s'identifiquen la fugida tèrmica i l'emissió de gasos tòxics com els principals riscos dels sistemes BESS d'ió liti. A aquest document es destaca la **importància d'una avaluació de riscos adequada**. Un factor clau a avaluar és la proximitat de nuclis de població, l'existència de població sensible i d'habitatges aïllats. L'avaluació de riscos ha de contenir, entre d'altres coses, una estimació de la ploma de dispersió dels gasos que es puguin generar en cas d'accident per tal d'establir unes distàncies de seguretat i garantir que no es produiran impactes sobre la salut. A més de l'informe esmentat, s'han trobat alguns exemples d'avaluació de riscos per a BESS^{9,10} molt interessants per a un projecte de Sud-àfrica i un d'Austràlia, països països referents en la instal·lació de BESS.

Actualment, s'estan desenvolupant altres tipus de BESS basats en els ions sodi així com BESS d'estat sòlid. Aquests sistemes tampoc estan exemptes de riscos tal com expliquen Mrozik et al¹¹.

Altres impactes dels BESS inherents a totes les tecnologies són la generació de renous i

⁷Battery Energy Storage Systems: Main Considerations for Safe Installation and Incident Response, https://www.epa.gov/system/files/documents/2025-08/battery_energy_storage_systems_fact_sheet.pdf

⁸ J.Conzen, S.Lakshminpathy, A.Kapahi, S.Kraft, M.DiDomizio, Lithium ion battery energy storage systems (BESS) hazards, *Journal of Loss Prevention in the Process Industries*, Vol. 81 (2023) 104932

⁹ High level safety and environmental risk assessment for the development of a battery energy storage system at the proposed Mukondeleli solar energy facility, near Secunda, Mpumalanga Province (2023).

¹⁰ Preliminary Hazard Analysis Smithfield Battery Energy Storage System (BESS) SSD-59325460 Arcadis Australia Pacific PTY limited

¹¹ W. Mrozik, J. McDonald, E. Shuttleworth, A. Ankowski, Comparative safety analysis of current and next-generation battery technologies, *Journal of Power Sources*, Vol. 670, (2026), 239428





camp magnètic.

d) A més dels riscos associats a la implantació dels BESS com ara els renous, els incendis, la toxicitat i els camps magnètics, tampoc es pot passar per alt que **hi ha una manca de regulació urbanística i territorial per als sistemes d'emmagatzematge energètic**. Altres comunitats autònomes com ara Astúries es troben amb el mateix problema. En aquest sentit, recentment a Astúries¹² s'ha acordat la suspensió de llicències i títols habilitants urbanístics a les distintes categories de sòl no urbanitzable a tot el territori del Principat d'Astúries per a la implantació de BESS a excepció de:

- Als sòls no urbanitzables en els quals s'estiguin desenvolupant activitats de tipus miner, industrial o energètic, o en els quals s'hagin desenvolupat aquest tipus d'activitats i que actualment es trobin en situació de desús, abandonament o degradació, i no hagin culminat el seu procés de restauració, la regulació del qual es realitzarà conforme al règim d'usos establert per a la categoria d'assignació.

- Les instal·lacions d'emmagatzematge destinades a l'autoconsum la potència instal·lada de les quals no superi els 3 MW.

La importància de disposar una planificació per a l'emmagatzematge amb bateries queda plasmada a l'EAE amb les mesures següents:

« M21: Planificació estratègica dels sistemes d'emmagatzematge i gestió de la demanda. Els sistemes d'emmagatzematge, juntament amb la gestió de la demanda, constitueixen un component essencial en el nou model elèctric que permet reforçar la seguretat del subministrament i afrontar les dificultats inherents a l'increment de les fonts no gestionables. Aquest component té una notable repercussió ambiental ja que contribueix a evitar el sobre de la infraestructura elèctrica, reduint-ne l'impacte territorial. Per tant, la variable ambiental ha de quedar integrada al màxim nivell, a la planificació estratègica dels sistemes d'emmagatzematge i gestió de la demanda. Entre altres qüestions, cal abordar en aquest nivell estratègic l'amplitud temporal en què funcionaran aquests sistemes d'emmagatzematge, la seva capacitat i els criteris d'ubicació, aspectes tots rellevants des de la perspectiva ambiental.

M22: Planificació territorial de l'emmagatzematge amb bateries

Ja sigui en el context de revisió del PDSE o bé en un instrument a part, cal planificar eficientment la distribució territorial de l'emmagatzematge amb bateries, ja sigui en sistema híbrid amb un parc fotovoltaic o bé amb instal·lacions separades. S'han de situar en sòl urbà industrial i àrees ja industrialitzades, o bé als perímetres d'instal·lacions de generació elèctrica i també a prop de la demanda elèctrica.

S'exclourà el sòl rústic i les àrees inundables, amb una vulnerabilitat elevada dels aqüífers a la contaminació per a l'emplaçament dels sistemes que impliquin risc de contaminació de les aigües.

En els casos en què hi hagi risc de contaminació accidental, s'evitarà la ubicació d'aquestes instal·lacions a les proximitats de captacions d'aigua subterrània o superficial per a consum humà o usos agraris».

¹² Acuerdo de 25 de agosto de 2025, del Consejo de Gobierno, por el que se inicia el procedimiento para la formulación y elaboración de las directrices sectoriales de ordenación del territorio para almacenamiento de energía eléctrica en baterías (BESS) en el suelo no urbanizable y se suspende temporalmente la concesión de licencias y otros títulos habilitantes.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 68 de 89





Si bé hi ha aspectes de la mesura M22 que són un tant interpretables atesa la manca de claredat de la redacció, és inqüestionable que resulta essencial disposar d'una planificació de la distribució de l'emmagatzematge amb bateries. Així doncs, la futura revisió del PDSEIB haurà de dur a terme una planificació estratègica dels sistemes d'emmagatzematge i gestió de la demanda. S'hauran establir uns criteris de seguretat i ambientals per a la seva instal·lació en funció dels factors següents:

- S'haurà de garantir que s'instal·len els sistemes d'emmagatzematge amb bateries amb les millors tècniques disponibles per a la minimització dels riscos i dels impactes ambientals.

- S'haurà de dur a terme una anàlisi dels riscos associats (risc de desbordament tèrmic, incendi i generació de gasos). L'anàlisi s'haurà de realitzar per un tècnic competent en contaminació atmosfèrica o qualitat de l'aire i haurà d'incloure una estimació de la ploma de dispersió dels gasos que es puguin generar en cas d'accident per tal d'establir unes distàncies de seguretat i garantir que no es produiran impactes sobre la salut i la flora. L'estimació de la ploma de dispersió es farà tenint en compte diferents escenaris (vents predominants de l'àrea d'estudi; diferents velocitats del vent; condicions més adverses per a la dispersió de contaminants; etc.). S'haurà d'estudiar l'efecte de la dispersió sobre els habitatges aïllats, nuclis de població i població sensible de l'entorn.

- La ubicació de les bateries haurà de mantenir una distància mínima de seguretat amb els nuclis de població (inclosos els nuclis rurals), habitatges aïllats, masses forestals i garrigues. D'acord amb el document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge (BESS)» de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental *«es recomana que la ubicació de bateries amb risc de desbordament tèrmic mantengui una distància mínima de seguretat de 100 m d'habitatges aïllats i de 250 m de qualsevol massa forestal i/o garriga i dels nuclis de població (tant nucli urbà com nuclis rurals). No obstant, aquestes distàncies es podran reduir si no existeix risc de desbordament tèrmic i en funció del compliment de la legislació contra la contaminació acústica i resta de normativa de renous aplicable. També es podrà reduir en funció de l'estimació de la ploma de dispersió dels gasos que es puguin generar en cas d'accident per tal d'establir unes distàncies de seguretat i garantir que no es produiran impactes sobre la salut i la flora. L'estimació de la ploma de dispersió es farà tenint en compte diferents escenaris (vents predominants de l'àrea d'estudi; diferents velocitats del vent; condicions més adverses per a la dispersió de contaminants; etc.). S'haurà d'estudiar l'efecte de la dispersió sobre els habitatges aïllats, nuclis de població i població sensible de l'entorn».*

- Mentre no hi hagi una regulació específica per part del PHIB:

- No se podran instal·lar sistemes d'emmagatzematge amb bateries a les zones de restriccions màximes dels pous de proveïment urbà.

- **Impactes sobre la hidrologia superficial.** No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.

- **Distància a espais de rellevància ambiental. No s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat.** Al document «Criteris per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental dels projectes de plantes solars fotovoltaïques i les seves infraestructures d'evacuació, i dels projectes d'emmagatzematge





(BESS)» de data d'abril de 2026 de la Direcció General d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental, «*es recomana que les instal·lacions estiguin a una distància mínima de 1.000 m dels espais de rellevància ambiental de la Llei 5/2005 (LECO)*».

- No es podran ocupar hàbitats d'interès comunitari.

- S'ha d'evitar la ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de nivell III. No obstant això, s'ha de tenir en compte la possibilitat cas per cas que sigui compatible la hibridació dels sistemes d'emmagatzematge amb parcs fotovoltaics amb els cultius existents i, en el seu cas, pastures (agrovoltaics).

· Es recomana donar compliment a les normes UNE-EN IEC 62619:2022 «*Acumuladores con electrolitos alcalinos u otros electrolitos no ácidos. Requisitos de seguridad para acumuladores y elementos de litio para uso en aplicaciones industriales*» i UNE-EN IEC 63056:2020 «*Elementos secundarios y baterías que contienen electrolitos alcalinos u otros electrolitos no ácidos. Requisitos de seguridad para baterías de litio para su uso en sistemas de almacenamiento de energía eléctrica*».

- Els sistemes d'emmagatzematge amb bateries incorporaran sensors de temperatura i gasos i sistemes de ventilació.

- S'hauran de preveure mesures de contenció per a evitar la contaminació dels aqüífers i dels sòls.

14. Pel que fa a l'**autoconsum**:

a) Al pla es preveuen les accions 1.2.3 «Foment de la generació descentralitzada i l'autoconsum en l'àmbit privat» i 1.2.4 «Desenvolupament de comunitats energètiques locals (autoconsum compartit)».

b) D'acord amb el projecte de decret es preveu que la potència fotovoltaica instal·lada d'autoconsums en l'àmbit privat passi dels 157 MW instal·lats en 2023 a 400 MW instal·lats en 2030 i 430 MW en 2035 davant dels 1500 MW i 1650 MW prevists de potència instal·lada en parcs fotovoltaics per als anys 2030 i 2035, respectivament. En la mateixa línia que les al·legacions del Comitè d'Experts, del GOB i de la Plataforma Renovables sí, però així no, **es considera que s'ha de donar més pes a les accions basades en l'autoconsum i les comunitats energètiques**. En aquest aspecte, l'autoconsum, tant individual com col·lectiu amb energies renovables permet acostar la generació al consum i, per tant, reduir pèrdues, incrementar la implicació dels consumidors en la gestió de la seva energia, reduir costos i l'impacte de la producció renovable sobre el territori, lluitar contra la pobresa energètica i afavorir la penetració de les energies renovables.

15. Pel que fa al **sectors d'aviació i transport marítim**:

a) A l'informe del Comitè d'Experts s'explica que «la principal mancança del Pla té a veure amb l'exclusió

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 70 de 89





de les emissions derivades del transport aeri i del transport marítim tant de l'anàlisi de les emissions de Gasos d'Efecte Hivernacle (GEH) de les Illes Balears com de les estratègies i actuacions a portar a terme per a reduir aquestes emissions. El sector transport suposa la principal font d'emissions de GEH de les nostres Illes, amb més del 65% d'aquestes emissions. Del total d'emissions del transport, les dues terceres parts provenen de l'aviació i el transport marítim. És a dir, les emissions del transport aeri i marítim suposen al voltant del 45% de les emissions de GEH de la nostra comunitat. No considerar aquestes emissions al Pla ni pel que fa al diagnòstic, ni als objectius ni a les actuacions incloses en aquest Pla, suposa una mancança injustificable que no només impedeix comprendre l'estat real de les nostres emissions sinó que impedeix definir objectius i accions concretes i pertinents per reduir la nostra contribució a l'escalfament global en la mesura requerida tant per la Llei 10/2019 de canvi climàtic com pel coneixement científic actual». Anàlogament, tant a l'informe del representant de la Universitat de les Illes Balears en el Consell Balear del Clima i a les al·legacions del GOB i de la plataforma Renovables sí però així no, també es remarca que el PTECC no pot excloure emissions derivades del transport aeri i marítim.

D'acord amb el document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» de data d'agost de 2025, no s'accepten aquestes al·legacions atès que *«las emisiones de GEI del transporte aéreo y marítimo han entrado recientemente en el RCDE. Por lo que, dichas emisiones de GEI han quedado finalmente excluidas del alcance del PTECC. Ello responde principalmente al objetivo de centrar los esfuerzos del Plan sobre aquellos sectores y emisiones donde el Govern Balear puede tener más competencias y capacidades para impulsar acciones que fomenten su descarbonización en el horizonte del Plan.*

No obstante, en el Anexo VI de la memoria del PTECC se incluyen los datos disponibles relativos a las emisiones del transporte marítimo y aéreo, garantizando así su consideración en el diagnóstico general del sistema energético balear».

b) Si bé la comunitat autònoma no pot regular directament les emissions del sector de l'aviació i el transport marítim per una qüestió competencial sí que pot contribuir a la reducció de les emissions amb diverses accions per tal de fomentar la transició energètica dins el seu àmbit territorial. En aquest sentit, el pla inclou les accions següents:

- 1.3.5 «Gestió sostenible de ports» amb les subaccions següents: Llei 10/2019: els plans d'ús i gestió de cada port hauran de valorar una oferta de punts de connexió de subministrament o la recàrrega, de gas i preferentment d'electricitat, de les embarcacions, així com mesures que incentivin l'ús d'embarcacions menys contaminants. També s'ha de promoure l'aprofitament de l'energia undimotriu i d'altres fonts renovables als ports de competència autonòmica; es promourà l'ús de renovables a les zones portuàries per cobrir la demanda energètica de les seves instal·lacions i es podrà valorar la creació d'un comitè tècnic específic per a l'avaluació de les necessitats de descarbonització del sector marítim, dins del marc de la governança del PTECC i els seus desenvolupaments posteriors, així com l'elaboració de recomanacions tècniques vinculades a la seguretat i gestió de riscos de noves tecnologies aplicades en aquest àmbit.

- 1.3.6 «Promoció d'embarcacions menys contaminants».

- 1.3.8 Gestió sostenible d'aeroports: aplicació de l'estratègia de canvi climàtic d'AENA basada en l'eficiència energètica, l'energia procedent de fonts renovables, la reducció d'emissions per ús de combustibles i la reducció d'emissions de tercers. L'objectiu és aconseguir la neutralitat de carboni a 2026 i aconseguir 0 emissions netes a 2040.

- 4.3.2. «Col·laboració amb les autoritats estatals per a aconseguir la reducció d'emissions i la





reducció de la vulnerabilitat al canvi climàtic en l'àmbit del transport marítim i el transport aeri» amb les subaccions següents: incorporació progressiva en ports de competència de l'Estat d'infraestructures de subministrament d'electricitat o gas natural per a les embarcacions i mesures per a impulsar l'ús d'embarcacions menys contaminants.

A més d'aquestes actuacions, les quals es consideren adequades, el Govern de les Illes Balears va aprovar l'any 2021 els Plans de millora de la qualitat de l'aire de Palma i Maó, que contenen actuacions relacionades amb els ports de Palma i Maó i els aeroports per a reduir les emissions.

Finalment, atesa la importància de les emissions d'aquest sector i **en el cas del transport interinsular, el qual és competència de la comunitat autònoma de les Illes Balears el pla haurà de promoure l'electrificació dels ferris**. Així mateix, es recomana que a les properes revisions del pla s'intensifiquin les mesures sobre els sectors aeri i marítim.

16. Pel que fa a l'acció 1.4.1. "Millora de la interconnexió amb la península i entre illes":

a) Aquesta acció inclou les subaccions:

- Reforçament interconnexió Península-Illes Balears amb un segon enllaç en corrent continu (2x200 MW), juntament amb sistemes d'emmagatzematge i compensadors síncrons. Instal·lació de dos sistemes d'emmagatzematge al sistema Balear (140 MW). Instal·lació de compensadors síncrons a l'illa de Mallorca (500 MVar).

- Reforçament interconnexió Eivissa-Formentera mitjançant la posada en servei de dos nous enllaços en corrent altern (132 kV).

- Altres: interconnexió Mallorca-Menorca entre Sant Martí i Oest (132 kV), i reactàncies associades; nova subestació Sant Martí (132 kV) i transformadors (220/132 kV); nova subestació Oest (132 kV), amb entrada-sortida de la línia Ciutadella - Es Mercadal (132 kV); un compensador síncron de 100 MVA a Santa Ponsa (220 kV); un compensador síncron de 100 MVA a Valldurgent (220 kV); i dos compensadors síncrons de 100 MVA a Llubí.

b) Aquestes accions ja han estat avaluades ambientalment atès que formen part del "Plan de Desarrollo de la Red de Transporte de Energía Eléctrica 2021-2026" i del "Plan de desarrollo de la red de transporte de energía eléctrica (Horizonte 2030)". Aquests dos plans varen ser informats per part de l'òrgan ambiental de les Illes Balears com a administració afectada (vegeu informes de data 29 de març de 2021 -expedient 102C/2020- i 18 de desembre de 2025 -expedient 159C/2025-). Així mateix, el Servei d'Avaluació Ambiental també ha emès informe en data 27 de novembre de 2025 (expedient 163C/2025) en relació amb la consulta sobre el procediment d'avaluació ambiental del projecte de reforç de la interconnexió elèctrica entre la Península i les Illes Balears (segona línia d'interconnexió 250 kV CC).

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 72 de 89





c) D'acord amb l'esborrany del pla, «una de les premisses considerades en el càlcul és que la doble connexió peninsular aportarà el 60% de la demanda elèctrica en l'escenari tendencial, una xifra que s'eleva als 270,12 ktep. Això suposa el 55% de la demanda de l'escenari objectiu l'any 2030 i el 53%, l'any 2035. L'entrada d'aquesta energia peninsular es suposa amb un 81% d'energia renovable segons les previsions del PNIEC (revisió de setembre de 2024) per a l'any 2030».

d) Tal com s'explica a l'informe del representant de la Universitat de les Illes Balears en el Consell Balear del Clima «el fet que el Pla preveu que l'energia procedent de la Península pugui arribar al 70% de la demanda elèctrica, convertint-se així en el principal mitjà de reducció de les emissions de les Illes Balears. Això no només implica una manca de corresponsabilitat a l'hora de reduir les emissions estatals, sinó que també contradiu la llei 10/2019, que estableix que el Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic ha de preveure les mesures necessàries per avançar cap a una major autosuficiència energètica, de tal manera que l'any 2050 el territori de les Illes Balears pugui generar mitjançant energies renovables, almenys el 70% de l'energia final que es consumeixi en aquest territori (article 15 de la llei). A més, els càlculs dels objectius de reducció del 26% de l'energia primària per a 2030 no tenen en compte l'electricitat importada per cable, mentre que totes les estadístiques oficials sí tenen en compte els intercanvis elèctrics». A l'informe del Comitè d'Experts i a les al·legacions del GOB i de la Plataforma Renovables sí, però així no, també es posa de manifest aquest fet.

e) Al document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» es justifica la dependència energètica de la península i s'explica que «el incremento de producción de energía eléctrica para abastecer la demanda balear tiene un mix energético en que la participación de renovables es mucho más alta históricamente que el mix balear, por lo que es una medida para poder cumplir con los requerimientos de reducción de GEI en Baleares a 2033. La interconexión eléctrica con la península, a través del segundo enlace PENBAL2, no compromete la seguridad del sistema balear, sino que constituye una medida estratégica para reforzarla y avanzar hacia los objetivos de descarbonización establecidos a 2033. Asimismo, debe tenerse en cuenta la Decisión (UE) 2025/1014 de la Comisión Europea, de 16 de mayo de 2025, que establece la ejecución del segundo enlace PENBAL2 como infraestructura necesaria para la plena integración del sistema eléctrico balear en el sistema eléctrico peninsular y, por extensión, europeo. Este avance implica dejar atrás la condición de red aislada o débilmente conectada, mejorando sustancialmente la resiliencia, estabilidad operativa y seguridad de suministro del sistema insular.

*Esta medida no se contrapone a la necesidad de establecer un mercado de capacidad por parte del Estado para Baleares, que permita afrontar contingencias como la pérdida de potencia a través de los enlaces. En este escenario sería óptimo establecer los mecanismos de producción de energía y almacenamiento de energía para superar un evento de esta naturaleza (pérdida de energía de los dos enlaces península balears)». En aquest sentit i atesa la fragilitat i els valors ambientals de les Illes Balears es considera adequat el plantejament del pla per tal de poder donar compliment als objectius de reducció d'emissions a curt termini. En la línia de l'exposat anteriorment, és essencial revisar el pla director sectorial energètic abans d'una penetració massiva de renovables als territoris insulars. Per una altra banda, tampoc es poden passar per alt els impactes derivats de la generació de l'energia peninsular que arriba mitjançant cable amb un percentatge elevat procedent d'energia renovable i que no han estat valorats adequadament a l'EAE. En qualsevol cas, al PTECC i a les seves futures revisions **s'han de reforçar les mesures d'estalvi energètic així com potenciar l'autoconsum energètic** per tal de disminuir la dependència energètica de la península.*

17. Pel que fa a l'ús de materials necessaris per al desplegament de renovables i tal com s'explica a l'EAE, «un altre dels impactes que no s'està valorant en detall suficient, és l'impacte de fabricació i l'ús de components escassos en la fabricació dels aparells electrònics. En aquest cas són les terres rares que suposen un material molt escàs i totalment necessari en l'ús de la tecnologia. Confiar tota la producció energètica a components escassos és també delicat i s'ha de valorar el seu impacte». En aquest sentit, **és un impacte considerable que tot i que no es produeixi directament a l'àmbit territorial del PTECC no es pot infravalorar**. Per tant, **les actuacions que es derivin del PTECC hauran d'analitzar aquest**





impacte i fer una anàlisi del cicle de vida. Per una altra banda i quant als residus derivats de les noves instal·lacions de producció d'energia renovable, d'acord amb l'EAE s'haurà de desenvolupar «un pla de gestió de residus que contempli el volum de residus que es produiran una vegada la instal·lació arribi al final de la vida útil, categoritzat i quantificat per tipus de materials. El pla identificarà les plantes de tractament existents en què es podran gestionar aquests residus. A més, el fabricant dels equips ha d'incloure recomanacions de separació d'elements, de manera que s'optimitzi la recuperació de materials i recursos i se'n redueixin els residus». A més d'elaborar aquest pla de gestió de residus, els projectes hauran d'incloure un pressupost per al desmantellament de les instal·lacions al final de la seva vida útil. S'ha de tenir en compte que els residus derivats del desenvolupament i ús d'infraestructures d'energies renovables són rics en recursos i inclouen elements de terres rares, així com altres materials valuosos com l'acer, el coure i el vidre per la qual cosa és essencial una correcta gestió d'aquests residus per a poder recuperar materials i reintroduir-los en el cicle de producció. Així doncs, el pla haurà de preveure accions per a l'aprofitament dels residus procedents de les instal·lacions renovables així com incloure l'indicador de seguiment següent al PVA: taxa de valorització material (incloent-hi el reciclatge) de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

18. Pel que fa a les accions del Pilar 3 (resiliència als impactes del canvi climàtic):

a) Es valoren molt positivament les accions proposades, les quals estan relacionades amb la millora de l'alerta primerenca i gestió de l'emergència climàtica; amb la preparació del sistema sanitari davant els riscos climàtics; amb la protecció dels ecosistemes; amb la millora de la capacitat d'adaptació del recurs hídric i de les activitats agroramaderes, amb l'adaptació al canvi climàtic d'infraestructures, amb el turisme sostenible i adaptat al canvi climàtic i amb la protecció de la costa i el medi marí.

b) S'ha de **reforçar l'acció 3.4.4 «Accions encaminades a minimitzar les pèrdues d'aigua en la xarxa de proveïment»**. S'ha de tenir en compte que els estudis sobre els efectes del canvi climàtic preveuen una reducció de les precipitacions. Per tant, aquesta mesura contribuirà a garantir la suficiència hídrica d'alguns municipis, les pèrdues dels quals poden superar el 50%, així com a reduir el consum energètic derivat de la captació de l'aigua i/o dessalació. Es proposa que els criteris per tal d'establir les pèrdues entre els diferents municipis siguin homogenis per tal de poder comparar les dades així com la instal·lació de comptadors a diferents punts de la xarxa d'abastiment per poder detectar millor els punts del municipi a on es produeixen les pèrdues i prioritzar les actuacions a realitzar a les xarxes de distribució.

c) Es remarca la necessitat de reforçar les accions 3.4.2 «Reducció del contingut de clorurs de les aigües residuals urbanes per garantir la seva posterior reutilització» i 3.4.3 «Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials» atès que **promouen l'economia circular, la disminució de la pressió sobre els recursos hídrics i un ús més eficient de l'aigua**. A més, aquestes actuacions permeten també reduir la pressió sobre el medi marí derivada dels

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 74 de 89





abocaments d'EDARS a través d'emissaris submarins, la qual cosa repercuteix en una millor conservació dels ecosistemes marins.

d) Es considera adequada la proposta de la Secció de Medi Ambient del Consell d'Eivissa segons la qual s'hauria d'afegir la subacció *"utilització d'aigües regenerades de depuradores com a cabal ecològic de zones humides"* a l'acció 3.4.3 *«Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials»*.

e) Quant a la línia estratègica 3.5 *"Adaptació al canvi climàtic d'infraestructures"*, s'han de tenir en compte les consideracions fetes per la Direcció General de Mobilitat:

«- S'hauria d'impulsar la generació d'unes recomanacions o manual de bones pràctiques relatiu a la resiliència de les infraestructures en front al canvi climàtic.

- S'hauria d'impulsar una revisió dels paràmetres de disseny relatius al risc climàtic d'inundacions».

f) Pel que fa a la línia estratègica 3.7 *«Protecció de la costa i el medi marí»*:

- Al document d'abast es va indicar que «s'haurien de contemplar mesures per a la protecció de la primera línia de costa del risc d'inundació, valorant l'efecte d'infraestructures o construccions pantalla.

Proposam incloure *«Accions dirigides a la recuperació - restauració i conservació del bon estat dels sistemes dunars com adaptació als efectes del canvi climàtic a la costa»*. Aquestes mesures s'han inclòs al PTECC, la qual cosa es valora positivament.

- Es remarca la necessitat d'elaborar batimetries per a una millor modelització prèvia de les actuacions de protecció de la costa previstes per a evitar efectes no desitjats a la dinàmica litoral.

- S'han de prioritzar les solucions basades en la naturalesa com a mesures de protecció costanera per a la mitigació dels efectes del canvi climàtic.

- S'ha d'evitar i/o minimitzar la construcció d'infraestructures que alteren les aportacions de sediment.

- Es recomana la utilització d'eines com ONA Toolbox (Operational tool for climate change impacts at local scales) desenvolupada pel Sistema d'Observació i Predicció Costanera de les Illes Balears (SOCIB) per a predir els efectes del canvi climàtic a la zona costanera i a escala local per tal d'implementar les millors actuacions de protecció de la costa.

- Preservar de l'acció de l'home els mecanismes naturals de protecció costanera, com ara les berms de Posidònia i altres restes marines, i la vegetació dunar que capta, acumula, subjecta i conserva l'arena dels sistemes dunars.

- Utilització de la costa cada cop més respectuosa, amb infraestructures desmuntables i un retrocés de les construccions cada cop més allunyades de la primera línia.

d) A l'acció 3.3.1. *"Millora dels esquemes de conservació i protecció dels ecosistemes terrestres i marins, preservant la seva qualitat i fomentant els serveis ambientals que ofereixen"*, s'inclou la subacció *«Identificar les zones forestals i les zones marines (praderies*





de fanerògames marines, fons de coral·ligen i maërl, corals de profunditat, etc.) que actuen com a grans reservoris de carboni de les Balears per tal de prioritzar la seva conservació». Aquesta subacció es valora molt positivament atès que les praderies de *Posidonia oceanica* no només són importants per a mantenir les aigües transparents i protegir la costa davant l'erosió sinó que actuen com a vertaders boscs blaus per a mitigar el canvi climàtic. Les praderies de *Posidonia* estan constituïdes per plantes grans i de creixement lent amb extensos sistemes de rizomes que promouen l'estabilitat i la longevitat de les praderies, convertint-les en embornals de carboni altament resilients. No obstant això, les praderies marines pateixen regressions constants a causa de la contaminació i l'escalfament global. Es recomana que al pla es concretin accions per a la seva conservació. En aquest sentit, és interessant l'article publicat recentment per Enric Gomis et al¹³. Aquest estudi mostra el paper de les praderies marines al cicle global del carboni i estableix les bases per a la seva inclusió en els esquemes de crèdits de carboni per tal d'implementar accions de conservació per a la mitigació del canvi climàtic.

e) D'acord amb la Direcció General de Costes i Litoral, «*resulta essencial que la protecció del litoral sigui considerada com una condició transversal i integrada en totes les fases de disseny, execució i seguiment del Pla, i no només com una línia d'actuació específica*».

19. Pel que fa a les **espècies invasores**:

a) D'acord amb l'estudi de Bradley et al¹⁴, la manca d'adaptació de les àrees de distribució de la flora i la fauna al ritme a què avança el canvi climàtic suposa una gran preocupació ambiental, ja que augmenta la probabilitat d'extinció d'espècies. Aquesta problemàtica s'uneix al fet que les espècies no natives, moltes d'elles invasores, estan aconseguint avantatges sobre les autòctones, fet que posa en evidència que també puguin tenir avantatges davant del canvi climàtic.

b) D'acord amb el document d'abast i l'informe de la Secció de Medi Ambient del Consell d'Eivissa, el pla ha previst l'acció 3.3.5. «*generació d'un sistema d'alerta per a detectar i actuar davant l'arribada d'espècies al·lòctones potencialment invasores*».

20. Pel que fa al **patrimoni**:

a) A l'informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell de Menorca s'explica, entre d'altres coses, que «*el document no inclou l'impacte patrimonial de la implantació de grans instal·lacions d'energies*

¹³Enric Gomis et al, *Global estimates of seagrass blue carbon stocks in biomass and net primary production*, *Nature Communications*. DOI: doi.org/10.1038/s41467-025-64667-6.

¹⁴Bradley et al., *Observed and Potential Range Shifts of Native and Nonnative Species with Climate Change (2024)* Vol. 55 p. 23





renovables, fotovoltaica en sòl, eòlica terrestre i això que la seva expansió representa una greu amenaça pel patrimoni històric si no es planifica de forma adequada".

b) Al document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» de data d'agost de 2025, no s'accepten les al·legacions del Servei de Patrimoni atès que *«el PTECC no tiene como objetivo específico la conservación del patrimonio cultural, aunque reconoce su importancia y la conveniencia de que se desarrollen actuaciones para su preservación en los marcos competenciales y sectoriales adecuados.*

Cabe señalar que este Plan no es un instrumento de ordenación territorial, a diferencia del PTI o del PDSE, que sí podrán integrar con mayor precisión los criterios vinculados al patrimonio en relación con la implantación de infraestructuras energéticas o de adaptación al cambio climático». No obstant això i en la línia de l'informe de l'informe del Servei de Patrimoni Històric es recomana que al pla s'inclogui una acció dedicada a l'estudi del patrimoni històric i del paisatge tractant la sensibilització respecte del canvi climàtic de manera conjunta amb la conservació del patrimoni històric per tal d'evitar que el desplegament de renovables afecti el patrimoni. En aquest sentit, un dels criteris ambientals de la DAE del PNIEC, el qual és d'aplicació al nostre àmbit territorial, és «minimizar la afeción a elementos del patrimonio histórico, cultural, arqueológico y etnográfico y proteger los bienes de interés público como montes de utilidad pública, vías pecuarias, etc».

c) La futura revisió del pla director sectorial energètic ha de tenir en compte les àrees on s'inclouen els Paisatges Culturals de la declaració de Menorca Talaiòtica Patrimoni Mundial.

21. Pel que fa a la línia estratègica 1.3 «Promoció de la mobilitat sostenible»:

a) En relació amb la situació energètica de les Illes Balears i tal com s'explica a l'esborrany del pla, *«atès el consum per sectors econòmics, s'observa que el transport ha sigut històricament el sector amb major consum energètic, passant de suposar aproximadament un 57,62% l'any 2005 al 62,74% en el 2019».* Per tant, **les mesures a aplicar sobre el sector del transport seran claus per a reduir el consum energètic i les emissions.**

b) D'acord amb l'esborrany del pla *«el pla aposta decididament per una redistribució modal de la mobilitat, amb l'objectiu d'invertir les tendències actuals i aconseguir una major participació del transport públic col·lectiu, dels sistemes no motoritzats (com la bicicleta i els desplaçaments a peu) i d'altres formes de mobilitat compartida. Aquesta nova orientació implica també una reducció del pes del vehicle privat en els desplaçaments diaris, especialment en entorns urbans i zones turístiques de gran afluència.*

Dins d'aquest canvi modal, el pla preveu el reforç de la xarxa de transport públic, tant pel que fa a la cobertura territorial com a la freqüència i qualitat del servei».

c) A l'esborrany del pla també s'explica que *«aquest PTECC considera que un 10% del parc de vehicles farà la transició de vehicles de combustió a vehicles lliures d'emissions entre el 2023 i el 2030; tot i així, la gran majoria del parc continuarà compost per vehicles de combustió».* En aquest sentit, el pressupost destinat a l'acció 1.3.4 «Transició cap a la mobilitat elèctrica, donant suport a la instal·lació de punts de recàrrega i el recanvi del parc vehicular balear» és el més alt de la línia estratègica 1.3 (3.466.080.000 €). Si bé es tracta d'una mesura bastant ambiciosa per al primer PTECC de les Illes Balear, no queda clar quin serà el pes de l'aplicació d'aquesta mesura sobre la disminució del consum energètic i de les emissions. En el mateix sentit que l'indicat a l'informe del Comitè d'Experts i a les al·legacions del GOB i per tal d'afavorir la redistribució modal de la mobilitat, **s'han de reforçar les actuacions relacionades amb la promoció del**





transport públic, a la qual el pla només destina 50.000 € i amb la promoció de les maneres de transport menys emissores per tal de reduir l'ús del vehicle privat.

d) D'acord amb l'informe del Servei de Planificació al Medi al Medi Natural, s'ha de tenir en compte que «en el desenvolupament de la creació de vies ciclistes i i xarxes verdes intermunicipals, s'hauran de realitzar els estudis de repercussions pertinents», per tal de determinar i garantir i millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000.

22. El pla preveu l'aplicació de tota una sèrie de mesures sobre el sector agrari com ara el foment de pràctiques agrícoles que redueixin l'emissió de gasos d'efecte hivernacle, la qual cosa tindrà un impacte positiu sobre la qualitat de l'aire.

23. Pel que fa al Pilar 4 (Coneixement, tecnologia i innovació), es preveu destinar un 0,25% del pressupost del pla. Anàlogament a l'indicat en diverses al·legacions, es recomana reforçar la inversió en innovació per tal d'afavorir la transformació del model econòmic així com la investigació en matèria de canvi climàtic.

23. Tal com posa de manifest el Comitè d'Experts, una mancança del pla és que les dades i indicadors sobre generació d'energia i consum d'energia no estan actualitzats. No obstant això, al document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las alegaciones» s'explica que *«aunque el diagnóstico inicial emplea datos hasta 2019, las fases posteriores han integrado información hasta el año 2023, incluyendo una actualización sustancial de los escenarios de partida. Además, las proyecciones del Plan se han construido tomando 2023 como año base, y las medidas propuestas reflejan fielmente la situación energética real del archipiélago en 2023 y 2024, asegurando su aplicabilidad a corto y medio plazo. Hay que tener presente que los trabajos de inicio para la elaboración de este Plan dieron comienzo en el año 2022 y debido a la complejidad técnica y transversalidad del mismo, han sido necesarios varios años para su cierre»*. Així doncs, es considera adequada aquesta justificació i no allargar el procés d'avaluació i aprovació del pla amb la incorporació de noves dades i estudis per tal de començar a aplicar les mesures plantejades al més aviat possible.

24. Pel que fa als **pressuposts de carboni**:

a) A l'article 7 del projecte de decret s'estableixen els pressuposts de carboni per al sector de generació d'energia i per a la resta de sectors (indústria, residencial, sector primari, serveis públics, serveis i comerços i transport terrestre).

b) Tal com s'explica a l'informe del Comitè d'Experts, *“la darrera gran mancança en matèria de mitigació és l'absència de pressupostos de carboni detallats per al conjunt de la Comunitat Autònoma, per illa i per sector. Si bé a Pla hi ha dues taules amb dades d'emissions de GEH per alguns sectors (manquen el transport aeri i el marítim, per exemple) i per illa, enlloc s'explica quina ha estat la metodologia per a calcular aquest pressupost de carboni i la seva distribució per illa i sector. Tampoc no s'explica en quina mesura aquest pressupost respon a una distribució equitativa del pressupost de carboni global per assolir l'objectiu de limitar l'augment de la temperatura global a 1.5°C en aquest segle”*. En aquest sentit, al document «Proceso de consulta pública. Respuesta a las

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 78 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 78/90



alegaciones» no s'accepta aquesta al·legació i s'explica que *«este estudio puede realizarse en fases posteriores, en función de la disponibilidad y mejora de los datos. Las emisiones de GEI del transporte aéreo y marítimo han sido recientemente incorporadas al RCDE de la Unión Europea, motivo por el cual han quedado excluidas del alcance del PTECC. Esta decisión responde al objetivo de centrar los esfuerzos del Plan en aquellos sectores y emisiones sobre los que el Govern Balear tiene mayor capacidad competencial y operativa para impulsar medidas de descarbonización en el horizonte temporal del Plan.*

Por otro lado, el punto 6.3.11 (página 211) de la memoria técnica describe la metodología empleada para la distribución territorial de las emisiones de GEI, incluyendo su reparto insular. Esta información también se recoge en el apartado 8 del Anexo III.

Adicionalmente, la Disposición Adicional Primera del PTECC relativa a la aplicación del artículo 10.2 de la LCCTE establece que, una vez el registro de huella cuente con información suficiente para definir numéricamente los valores objetivo de los indicadores, el Anexo 3 podrá ser revisado mediante orden del consejero competente. En cualquier caso, estos valores deberán establecerse en un plazo máximo de cinco años desde la entrada en vigor del Plan».

c) Es considera que la futura revisió del PTECC ha d'incloure un pressupost actualitzat i equitatiu de carboni detallat per illa i sector. Per una altra banda i anàlogament a l'indicat a la consideració tècnica 15 si bé la comunitat autònoma no pot regular directament les emissions del sector de l'aviació i el transport marítim per una qüestió competencial sí pot contribuir a la reducció de les emissions amb diverses accions (instal·lació de sistemes d'electrificació de molls, promoure l'ús de combustibles renovables en el transport local o de curta distància dins l'àmbit de les seves competències, etc.) per la qual cosa es recomana incloure de manera orientativa les emissions del sector de l'aviació i el transport marítim als propers pressuposts.

25. Pel que fa al programa de vigilància ambiental (PVA):

a) En la mateixa línia que l'indicat a les al·legacions del GOB, s'ha de completar el programa de vigilància ambiental, el qual ha de garantir un control efectiu de les mesures del pla així com incorporar mecanismes de correcció en cas d'impactes no previstos.

b) Tal com s'explica a l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural, *«en el Pla de vigilància ambiental hi figuren dos indicadors que fan referència a la XN2000 que consisteixen en la quantificació mitjançant anàlisi cartogràfica de la superfície protegida afectada pel desenvolupament de noves línies de la xarxa de transport i distribució d'energia elèctrica (línies aèries i cables subterranis) i la quantificació de la superfície protegida afectada pel desenvolupament de noves instal·lacions de generació elèctrica amb renovables (tant terrestre com marina). Aquests indicadors pareix que contradiuen les mesures proposades a l'apartat anterior on s'indica que no s'afectarà els espais de rellevància ambiental».*

26. Hi ha algunes contradiccions entre les valoracions d'impactes de l'apartat 7.4 de l'EAE «Probables efectes significatius derivats del ptecc» i les de l'apartat 7.5. «Conclusions dels efectes ambientals del PTECC».

27. Tot i que el pla presenta algunes mancances no es pot passar per alt el principal impacte positiu derivat de l'execució del pla que és la reducció d'emissions així com la millora de la qualitat de l'aire i els seus efectes sobre la salut humana. Aquesta primera versió del pla representa una passa important per a avançar cap a la transició energètica i la descarbonització sectorial.





6. Conclusions

Primer. Formular la declaració ambiental estratègica favorable del Pla de Transició Energètica i Canvi Climàtic de les Illes Balears ja que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures proposades que figuren a l'estudi ambiental estratègic signat en data 30 de setembre de 2025 per la senyora Itxaso Gómez (llicenciada en Biologia) i supervisat i signat en data 2 d'octubre de 2025 per la cap del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera Joana Maria Garau Muntaner, i els següents condicionants:

1. Les futures revisions del pla hauran d'incloure una alternativa tècnicament viable que concretarà un escenari en el qual s'apostarà per reduir la pressió humana, pel canvi d'hàbits de consum i de mobilitat i per la protecció del medi natural incorporant aspectes de decreixement planificat.

2. Pel que fa a l'acció «4.1.4 **Facilitar l'aprovació dels projectes de EERR**, la qual inclou l'actualització dels Plans Territorials Insulars, la definició de les Zones de desenvolupament prioritari i l'actualització del Pla Director Sectorial Energètic:

a) El PTECC ha de donar prioritat a aquesta acció.

b) S'ha d'actualitzar la cartografia de zonificació per a l'energia fotovoltaica i per a l'energia eòlica terrestre. La zonificació de zones d'exclusió ha d'incloure, a més de la superfície actual, les figures de protecció següents: espais naturals protegits, xarxa natura 2000, hàbitats marins i hàbitats d'interès comunitari.

c) Les futures revisions del PDSEIB o dels plans territorials insulars han d'establir les extensions de sòl per municipi per a la instal·lació d'energies renovables d'acord amb les necessitats energètiques dels municipis afectats i la preservació dels seus valors ambientals.

d) La futura revisió del PDSEIB i/o dels plans territorials hauran de contemplar els criteris ambientals següents per a les **instal·lacions d'energia solar**:

- **Millors tècniques disponibles.** S'han de revisar les millors tècniques disponibles del sector per tal de garantir el màxim rendiment de les instal·lacions fotovoltaïques i la mínima ocupació del sòl. S'han d'establir uns criteris mínims sobre potència pic instal·lada per unitat de superfície.

- Per tal de preservar els valors agraris i paisatgístics, a més dels ambientals, del sòl rústic, s'ha de prioritzar la utilització d'àrees fortament antropitzades sense valors naturals. S'ha de valorar el potencial d'utilització de superfícies industrials, cobertes i aparcaments, així com altres llocs molt propers al punt de consum final, de manera que, a més, es promogui l'autoconsum i la generació distribuïda.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 80 de 89





- S'ha de **limitar la longitud màxima de la línia d'evacuació**.
- **Efecte acumulatiu i sinèrgic**. S'han d'establir criteris per a la valoració de l'efecte acumulatiu i plantejar uns percentatges màxims d'ocupació del sòl per part de les infraestructures fotovoltaïques en funció de la fragilitat del terreny i/o distàncies mínimes entre parcs fotovoltaïcs.
- **Molèsties a la població**. Per tal d'evitar molèsties a la població, s'han d'establir unes distàncies mínimes de les infraestructures a nuclis de població (inclosos els nuclis rurals) i a habitatges aïllats.
- **Impactes sobre la hidrologia superficial**. No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.
- **Distància a espais de rellevància ambiental**. No s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat.
- **No es podran ocupar les zones forestals**.
- Es recomana no ocupar la zona de transició forestal-agrícola.
- **Hàbitats d'interès comunitari (HIC)**. Les instal·lacions fotovoltaïques no poden ocupar HICs. Així mateix, es recomana que no s'ocupin les zones que actuen com a corredors ecològics.
- **S'evitaran els Llocs d'Interès Geològic**.
- **Sòls agraris**. S'ha d'evitar la ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de nivell III. No obstant s'ha de tenir en compte la possibilitat cas per cas que siguin compatibles la instal·lació de plaques fotovoltaïques amb els cultius existents i, en el seu cas, pastures (agrovoltaïcs).
- **Avifauna**. S'han d'aplicar, com a mínim, els criteris següents:
 - i) Per a la protecció de les aus estepàries s'han de tenir en compte els criteris de l'«Estrategia de conservación de aves amenazadas ligadas a medios agrarios y esteparios de España» (MITECO), de l'Estratègia de conservació de les aus d'ambients agraris de les Illes Balears i de la «*Guía metodológica para la valoración de repercusiones de las instalaciones solares sobre especies de avifauna esteparia, del área de acciones de Conservación*», de la Subdirecció General de Biodiversitat Terrestre i Marina.
 - ii) Es recomana no ocupar les Àrees d'Interès per als Rapinyaires Diürns a les Balears i aplicar les distàncies mínimes al voltant dels nius recollides al Pla Terras de recuperació, conservació i seguiment dels rapinyaires diürns.
- **Quiròpters**. S'han d'establir mesures per a la seva protecció com ara evitar refugis





reconeguts com a importants o àrees habituals de concentració de sobrevol.

- S'han d'evitar les DASFA (delimitació àrees sensibles per a la flora amenaçada).
- S'han d'establir criteris per a la protecció del patrimoni. S'han de tenir en compte les àrees on s'inclouen els Paisatges Culturals de la declaració de Menorca Talaiòtica Patrimoni Mundial.

- **Camps electromagnètics.** S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica i de la línia elèctrica i, si escau, dels sistemes d'emmagatzematge d'energia que eventualment s'hi puguin implantar. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció del parc fotovoltaic. Es recomana realitzar una caracterització prèvia del camp magnètic (punt zero) abans de l'execució del parc en cas que hi hagi població sensible o habitatges a l'entorn dels elements del parc. En aplicació del principi de precaució es podran establir límits d'emissions de camps electromagnètics en funció de la normativa, el millor coneixement científic i els resultats del punt zero.

- **Hexafluorur de sofre.** S'haurà de donar compliment al Reglament (UE) 2024/573 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) núm. 517/2014, i específicament s'hauran de tenir en compte les limitacions d'ús dels gasos fluorats que s'hi estableixen.

e) La futura revisió del PDSEIB i/o dels plans territorials haurà d'**establir criteris ambientals i/o revisar els existents per a les instal·lacions eòliques** en relació amb els factors següents:

- **Millors tècniques disponibles.** S'ha d'estudiar i valorar la utilització de noves tecnologies com ara els aerogeneradors sense aspes (BWT) per a la minimització d'impactes.

- **Hàbitats d'interès comunitari (HIC).** Les instal·lacions eòliques no poden ocupar HICs ni les zones que actuen com a corredors ecològics.

- **Efecte acumulatiu i sinèrgic.** S'han d'establir criteris per a la valoració de l'efecte acumulatiu i plantejar uns percentatges màxims d'ocupació del sòl per part de les infraestructures eòliques en funció de la fragilitat del terreny i/o distàncies mínimes entre parcs eòlics.

- S'ha de **limitar la longitud màxima de la línia d'evacuació.**

- Per tal de preservar els valors agraris i paisatgístics, a més dels ambientals, del sòl rústic, s'ha de prioritzar la utilització d'àrees fortament antropitzades sense valors naturals.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 82 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 82/90



- **Molèsties a la població.** Per tal d'evitar molèsties a la població s'han d'establir unes distàncies mínimes de les infraestructures a nuclis de població i a habitatges aïllats. Es recomana també establir criteris de distàncies en funció de l'alçada dels aerogeneradors.
 - **Impactes sobre la hidrologia superficial.** No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.
 - **Distància a espais de rellevància ambiental. No s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat.**
 - **Zones forestals.** No podran ocupar les zones forestals.
 - **S'evitaran els Llocs d'Interès Geològic.**
 - **Sòls agraris.** S'ha d'evitar la ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de nivell III. No obstant s'ha de tenir en compte la possibilitat cas per cas que siguin compatibles la instal·lació d'aerogeneradors amb l'activitat agrària.
 - **Avifauna i quiròpters.** S'han de definir criteris ambientals en el disseny i ubicació dels aerogeneradors tenint en compte la presència de rapinyaires, aus migratòries i quiròpters. S'ha de realitzar un estudi sobre la distribució, la mida poblacional, els patrons de moviment i l'estat de conservació de les espècies més sensibles. S'han d'establir entorns de protecció de les zones sensibles (nius, àrees de reproducció, etc.). Els projectes han de preveure sistemes de detecció d'aus a temps real, aturades preventives per a la protecció dels quiròpters i les aus i seguiments d'avifauna durant la vida útil de la instal·lació.
 - **Paisatge.** S'han d'establir criteris com ara l'altura dels aerogeneradors per tal de minimitzar els impactes visuals de les instal·lacions eòliques.
 - **Camps electromagnètics.** S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació i de la línia elèctrica. Aquestes mesures s'hauran de programar a les hores i mesos de màxima producció de la instal·lació.
 - **Hexafluorur de sofre.** S'haurà de donar compliment al Reglament (UE) 2024/573 del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de febrer de 2024, sobre els gasos fluorats d'efecte d'hivernacle, pel qual es modifica la Directiva (UE) 2019/1937, i es deroga el Reglament (UE) núm. 517/2014, específicament s'hauran de tenir en compte les limitacions d'ús dels gasos fluorats que s'hi estableixen.
 - S'han d'establir criteris per a la conservació del patrimoni. S'han de tenir en compte les àrees on s'inclouen els Paisatges Culturals de la declaració de Menorca Talaiòtica Patrimoni Mundial.
- f) La futura revisió del PDSEIB haurà de dur a terme una planificació estratègica dels sistemes d'emmagatzematge i gestió de la demanda. S'hauran establir uns criteris de seguretat i ambientals per a la seva instal·lació en funció dels factors següents:





- S'haurà de garantir que s'instal·len els sistemes d'emmagatzematge amb bateries amb les millors tècniques disponibles per a la minimització dels riscos i dels impactes ambientals.

- S'haurà de dur a terme una anàlisi dels riscos associats (risc de desbordament tèrmic, incendi i generació de gasos). L'anàlisi s'haurà de realitzar per un tècnic competent en contaminació atmosfèrica o qualitat de l'aire i haurà d'incloure una estimació de la ploma de dispersió dels gasos que es puguin generar en cas d'accident per tal d'establir unes distàncies de seguretat i garantir que no es produiran impactes sobre la salut i la flora. L'estimació de la ploma de dispersió es farà tenint en compte diferents escenaris (vents predominants de l'àrea d'estudi; diferents velocitats del vent; condicions més adverses per a la dispersió de contaminants; etc.). S'haurà d'estudiar l'efecte de la dispersió sobre els habitatges aïllats, nuclis de població i població sensible de l'entorn.

- La ubicació de les bateries haurà de mantenir una distància mínima de seguretat amb els nuclis de població (inclosos els nuclis rurals), habitatges aïllats, masses forestals i garrigues. Aquesta distància es podrà reduir si no existeix risc de desbordament tèrmic i en funció del compliment de la legislació contra la contaminació acústica i resta de normativa de renous aplicable. També es podrà reduir en funció dels resultats de l'estimació de la ploma de dispersió dels gasos.

- S'hauran de preveure mesures de contenció per a evitar la contaminació dels aqüífers i dels sòls.

- Mentre no hi hagi una regulació específica per part del PHIB:

- No se podran instal·lar sistemes d'emmagatzematge amb bateries a les zones de restriccions màximes dels pous de proveïment urbà.

- **Impactes sobre la hidrologia superficial.** No es proposaran alternatives que ocupin el domini públic hidràulic ni les seves zones de servitud. Es recomana no proposar alternatives que ocupin zones inundables o potencialment inundables.

- **Distància a espais de rellevància ambiental. No s'han de proposar alternatives dins dels espais de rellevància ambiental ni en el seu entorn immediat.**

- No es podran ocupar hàbitats d'interès comunitari.

- S'ha d'evitar la ocupació dels terrenys agrícoles més fèrtils (nivells I i II). També es recomana evitar els terrenys de nivell III. No obstant això, s'ha de tenir en compte la possibilitat cas per cas que sigui compatible la hibridació dels sistemes d'emmagatzematge amb parcs fotovoltaics amb els cultius existents i, en el seu cas, pastures (agrovoltaics).

- Es recomana donar compliment a les normes UNE-EN IEC 62619:2022 «*Acumuladores con electrolitos alcalinos u otros electrolitos no ácidos. Requisitos de seguridad para acumuladores y elementos de litio para*

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 84 de 89





uso en aplicaciones industriales» i UNE-EN IEC 63056:2020 «Elementos secundarios y baterías que contienen electrolitos alcalinos u otros electrolitos no ácidos. Requisitos de seguridad para baterías de litio para su uso en sistemas de almacenamiento de energía eléctrica».

- Els sistemes d'emmagatzematge amb bateries incorporaran sensors de temperatura i gasos i sistemes de ventilació.

4. Al PTECC i les seves futures revisions s'han de prioritzar les mesures d'estalvi energètic així com potenciar les accions basades en l'autoconsum i les comunitats energètiques.

5. La subacció «anàlisi de la viabilitat de l'energia eòlica marítima i solar flotant» ha d'incloure la realització d'estudis previs sobre la distribució i diversitat de les comunitats marines pelàgiques i bentòniques així com anàlisis detallades d'espècies com ara el virot petit (*Puffinus mauretanicus*) o el virot de Llevant (*Puffinus yelkouan*) que considerin les àrees crítiques emprades per aquestes aus (zones d'alimentació, migració i reproducció).

6. El pla ha de promoure l'electrificació dels ferris destinats al transport interinsular.

7. Els projectes que es derivin del pla hauran d'analitzar l'impacte derivat de la fabricació i ús dels materials necessaris per al desplegament de renovables i fer una anàlisi del cicle de vida.

8. El projectes d'instal·lacions d'energia renovable que es derivin del pla hauran d'incloure un pla de gestió de residus així com un pressupost per al desmantellament de les instal·lacions al final de la seva vida útil.

9. El pla haurà de preveure accions per a l'aprofitament dels residus procedents de les instal·lacions renovables així com incloure l'indicador de seguiment següent al PVA: taxa de valorització material (incloent-hi el reciclatge) de residus d'aparells elèctrics i electrònics.

10. Per tal de disminuir la pressió sobre els recursos hídrics s'han de prioritzar les accions 3.4.4 «Accions encaminades a minimitzar les pèrdues d'aigua en la xarxa de proveïment»; 3.4.2 «Reducció del contingut de clorurs de les aigües residuals urbanes per garantir la seva posterior reutilització» i 3.4.3 «Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials».

11. D'acord amb l'informe de la Secció de Medi Ambient del Consell d'Eivissa de data 19 de maig de 2025, s'ha d'afegir la «utilització d'aigües regenerades de depuradores com a cabal ecològic de zones humides» a l'acció 3.4.3 «Foment de l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials».

12. Pel que fa a la línia estratègica 3.7 «Protecció de la costa i el medi marí»:

- Es remarca la necessitat d'elaborar batimetries per a una millor modelització prèvia de les actuacions de protecció de la costa previstes per a evitar efectes no desitjats a la dinàmica litoral.

- S'han de prioritzar les solucions basades en la naturalesa com a mesures de protecció costanera per a la mitigació dels efectes del canvi climàtic.





- S'ha d'evitar i/o minimitzar la construcció d'infraestructures que alteren les aportacions de sediment.

- Preservar de l'acció de l'home els mecanismes naturals de protecció costanera, com ara les berms de Posidònia i altres restes marines, i la vegetació dunar que capta, acumula, subjecta i conserva l'arena dels sistemes dunars.

- Utilització de la costa cada cop més respectuosa, amb infraestructures desmuntables i un retrocés de les construccions cada cop més allunyades de la primera línia.

- S'han d'impulsar accions per a la conservació de les praderies de Posidonia oceanica.

- D'acord amb la Direcció General de Costes i Litoral, la protecció del litoral ha de ser considerada com una condició transversal i integrada en totes les fases de disseny, execució i seguiment del Pla, i no només com una línia d'actuació específica.

13. S'han de prioritzar les actuacions relacionades amb la promoció del transport públic i amb la promoció de les maneres de transport menys emissores per tal de reduir l'ús del vehicle privat.

14. Pel que fa al programa de vigilància ambiental:

a) El programa de vigilància ambiental ha de garantir un control efectiu de les mesures del pla i incorporar mecanismes de correcció en cas d'impactes no previstos.

b) Ha de definir nous indicadors, respecte als que fan referència a la Xarxa Natura 2000, atès que són contradictoris a les mesures correctores proposades.

15. Pel que fa a l'aprofitament de la biomassa, s'haurà de garantir que el balanç energètic del sistema producció-ús sigui neutre en carboni així com fomentar el principi de proximitat d'origen del recurs.

16. La futura revisió del PTECC ha d'incloure un pressupost actualitzat i equitatiu de carboni detallat per illa i sector.

17. S'han de revisar els topònims de la taula 18 de l'EAE i de la taula 42 de l'esborrany definitiu del pla i s'ha d'eliminar la referència a «Manacor» dins «Menorca».

Es recomana que:

1. Les futures revisions del pla s'adaptin als resultats dels estudis sobre la capacitat de càrrega del turisme i, es proposin les accions, els objectius i les metes ambientals adients per a contribuir a la reducció d'emissions, a la transició energètica i a mitigar els efectes del canvi climàtic dins d'aquest sector.

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 86 de 89



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

Pàgina 86/90



2. Pel que fa a l'actualització del PDSEIB s'ha de valorar la inclusió de les franges de 500 m al voltant d'espais de rellevància ambiental a totes les definides com a zones d'exclusió.

3. No es desenvolupin projectes d'energia eòlica fins que no s'hagin revisat el PDSEIB atesa la magnitud dels impactes associats a les instal·lacions eòliques així com la necessitat d'actualitzar les zones d'aptitud.

4. D'acord amb el principi de precaució i atesos els valors ambientals de l'àmbit, la necessitat d'estudis rigorosos sobre els ecosistemes marins i d'un major coneixement dels impactes paisatgístics i que la tecnologia és relativament nova i amb pocs precedents en àrees similars **no es desenvolupin projectes d'energia eòlica marina fins que no s'hagi fet una anàlisi exhaustiva de la viabilitat de l'energia eòlica marítima i no s'hagin aprovat els POEM de segon cycle.**

5. No es desenvolupin projectes d'energia undimotriu fins que no es dugui a terme la mesura M17 proposada a l'EAE "Estudi detallat del potencial de l'energia undimotriu i eòlica marina".

6. Quant al desenvolupament de tecnologies de l'hidrogen verd, s'haurien d'estudiar alternatives a la utilització d'aigua subterrània com ara l'aprofitament de l'aigua residual o l'aprofitament directe de l'aigua de mar.

7. A les properes revisions del pla s'intensifiquin les mesures sobre els sectors aeri i marítim.

8. Els criteris per tal d'establir les pèrdues d'aigua en la xarxa d'abastiment entre els diferents municipis siguin homogenis per tal de poder comparar les dades així com la instal·lació de comptadors a diferents punts de la xarxa d'abastiment per poder detectar millor els punts del municipi a on es produeixen les pèrdues i prioritzar les actuacions a realitzar a les xarxes de distribució.

9. El PTECC inclogui una acció dedicada a l'estudi del patrimoni històric i del paisatge tractant la sensibilització respecte del canvi climàtic de manera conjunta amb la conservació del patrimoni històric per tal d'evitar que el desplegament de renovables afecti el patrimoni.

10. En relació a la línia estratègica 3.5 "Adaptació al canvi climàtic d'infraestructures" i d'acord amb l'informe de la Direcció General de Mobilitat de data 19 de juny de 2025:

« S'hauria d'impulsar la generació d'unes recomanacions o manual de bones pràctiques relatiu a la resiliència de les infraestructures en front al canvi climàtic.

- S'hauria d'impulsar una revisió dels paràmetres de disseny relatius al risc climàtic d'inundacions».

11. S'utilitzin eines com ONA Toolbox (Operational tool for climate chaNge impacts at locAl scales) desenvolupada pel Sistema d'Observació i Predicció Costanera de les Illes Balears (SOCIB) per a predir els efectes del canvi climàtic a la zona costanera i a escala local per tal d'implementar les millors actuacions de protecció de la costa.

12. Pel que fa al Pilar 4 (Coneixement, tecnologia i innovació), s'ha reforçar la inversió en innovació per tal d'afavorir la transformació del model econòmic així com la investigació en matèria de canvi climàtic.





13. S'inclogui de manera orientativa les emissions del sector de l'aviació i el transport marítim als propers pressuposts de carboni.

Es recorda que:

1. D'acord amb l'informe del Servei de Planificació al Medi Natural :

- Per a qualsevol recuperació, restauració i conservació d'ecosistemes s'haurà de tenir l'informe favorable de les administracions competents pel que fa als hàbitats i les espècies, entre d'altres.
- En el desenvolupament de la creació de vies ciclistes i xarxes verdes intermunicipals, s'hauran de realitzar els estudis de repercussions pertinents per tal de determinar i garantir millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000.
- El projectes que desenvolupin la interconnexió entre la península i les illes hauran de un estudi de les repercussions ambientals sobre els hàbitats i les espècies d'interès comunitari a l'àmbit terrestre com marí, de totes les accions/actuacions necessàries per a dur a terme el projecte i la proposta d'alternatives viables ambientalment.
- Respecte a les accions per a dur a terme l'actuació de protecció dels ecosistemes cal tenir en compte els hàbitats i espècies d'interès comunitari i les actuacions que es pretenguin dur a terme dins la Xarxa Natura s'han d'informar per part del Servei competent.
- Respecte de la ubicació de les energies renovables no només hauran de ser compatibles amb els valors de l'espai sinó que s'hauran de sotmetre a una adequada avaluació de repercussions per determinar si pot afectar o no a la XN2000, això haurà d'anar acompanyat d'un correcte estudi de les alternatives.
- Els projectes que desenvolupin aquest Pla, i que puguin tenir afeccions a la Xarxa Natura 2000, i/o els hàbitats i les espècies haurà de tramitar-se d'acord amb l'article 39 de la Llei 5/2005, de 21 de maig d'espais de rellevància ambiental.

2. D'acord amb el punt 3 de l'article 19.3. de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, «los Planes de Ordenación de los Recursos Naturales serán determinantes respecto de cualesquiera otras actuaciones, planes o programas sectoriales, sin perjuicio de lo que disponga al respecto la legislación autonómica. Las actuaciones, planes o programas sectoriales solo podrán contradecir o no acoger el contenido de los Planes de Ordenación de los Recursos Naturales por razones imperiosas de interés público de primer orden, en cuyo caso la decisión deberá motivarse y hacerse pública».

Segon. Es publicarà la present declaració ambiental estratègica, al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 25.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. La declaració ambiental estratègica perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicada en el BOIB, no s'hagués procedit a

C/ del Gremi de Corredors, 10
(Polígon de Son Rossinyol)
07009 Palma
Tel. 971 17 60 88
serveiambiental@dgharmo.caib.es

Pàgina 88 de 89





l'aprovació de la mateixa en el termini de quatre anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 17.8 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, sense perjudici que abans que transcorri aquest termini, es pugui sol·licitar la pròrroga de la vigència per dos anys addicionals.

Quart. Contra la declaració ambiental estratègica no procedirà cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, en el seu cas, d'aprovació del pla, d'acord amb el que disposa l'article 25.4 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental

Paz Andrade Barberá





Govern de les Illes Balears

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

MARIA PAZ ANDRADE BARBERA

D.G. D'HARMONITZACIÓ URBANÍSTICA I AVALUACIÓ AMBIENTAL

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 27-05-2026 09:56:21 GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Raó: 63c8caeaf83241b28291150a844e8014

Firma amb segell de temps: 27-05-2026 09:56:36 GMT+0200

METADADES ENI DEL DOCUMENT

Identificador: ES_A04003003_2026_ejrn61mnaq8l8ammdj5b9r7bb8gmi5

Nom del document: 57E_2022_Resolució_PTECC-signat__2026-1779868600952_.pdf

Versió NTI: <http://administracionelectronica.gob.es/ENI/XSD/v1.0/documento-e>

Tipus de document: Resolució

Estat elaboració: Original

Òrgan: A04003003

Data captura: 27-05-2026 09:56:32 GMT+0200

Origen: Administració

Tipus de signatura: Pades

Pàgines: 90



Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:
<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8>
CSV: 1a523df56f75762836ffa704916b174e9adfb79bd501e617999c247161e1f9f8